

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

EKONOMICZNE I SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA
ROZWOJU POLSKIEJ GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PO WSTĄPIENIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

Publikacja zrealizowana w ramach tematu:

Monitorowanie oraz analiza zmian polskiego łańcucha żywnościowego.

W zadaniu:

Analiza wzajemnych relacji ekonomicznych między poszczególnymi elementami łańcucha żywnościowego.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

CZERWIEC 2006

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	22
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	26
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	35
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	44
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	49
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	52
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	56
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	62
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	66
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	72
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
16. Rynek usług dla rolnictwa	Albin Klementowski Lucyna Mieszkowska	81

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Roman Urban (z-ca redaktora naczelnego), Krzysztof Hryszko (sekretarz redakcji),
Lech Goraj, Jan Małkowski, Bożena Nosecka, Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Maria Serwińska - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

W maju rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nie zmieniły się w porównaniu z kwietniem. Syntetyczny wskaźnik koniunktury (SWKR) utrzymał się na poziomie 100,3 punktu, a więc prawie powrócił do poziomu z przełomu roku 2005/2006 i był o 0,4 pp wyższy niż przed rokiem. Na stabilizację rynkowych uwarunkowań wpłynął wzrost wyrównanego indeksu nożyc cen, przy pogorszeniu wskaźnika potencjalnego popytu. Wskaźnik nożyc cen otrzymywanych i płaconych przez rolników w maju wzrósł o 0,6 pp tj. do 99,3 punktu i był tym samym o 0,7 pp wyższy niż przed rokiem. Wpłynęła na to przewaga wzrostowych tendencji cen, w tym zwłaszcza zbóż, ziemniaków i bydła. W kwietniu obniżone zostały jedynie ceny skupu mleka i trzody chlewnej. Wprawdzie w kwietniu dynamika wzrostu cen środków produkcji uległa przyspieszeniu w porównaniu z poprzednim miesiącem, ale była niższa niż przyrost cen skupu podstawowych surowców rolniczych. Jednocześnie o 0,5 pp obniżeniu uległ wskaźnik potencjalnego popytu. Wpłynęło na to przede wszystkim pogorszenie indeksu produkcji przemysłu spożywczego (o 1 pp) oraz nieznaczne obniżenie indeksu handlu zagranicznego.

Zmiany cen podstawowych surowców rolniczych jakie nastąpiły w okresie od grudnia 2005 do maja 2006 nie w pełni zrównoważyły przyrost cen środków produkcji. Skumulowany wskaźnik nożyc cen w maju 2006 wynosił ponad 97 punktów i był o około 5 punktów wyższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, ale o 3 punkty niższy niż w maju 2004 r. Można przewidywać, że rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej nie zmienią się istotnie do nowych zbiorów.

Na rynku zbóż w miarę obniżania presji podaży rosła cena. Ten wzrost spowodowany był nie tylko sprzedażą zbóż w systemie interwencji, ale również zwiększeniem płynności rynku, a w niektórych segmentach niedoborami podaży. Te ostatnie dotyczyły przede wszystkim żyta, którego ceny od zbiorów 2005 r. wzrosły o ponad 38%, mimo że zostało wyłączone z interwencji. W tym czasie ceny pszenicy zwiększyły się o ponad 14%,

jęczmienia o 5%, a kukurydzy utrzymały się na poziomie z sierpnia 2005 r. Dalszy rozwój sytuacji cenowej będzie zależeć od prognoz dotyczących zbiorów w 2006 r. Na razie spodziewane są zbiory na poziomie średniej wieloletniej.

Na rynku mleka system kwot skutkuje zahamowaniem dynamiki skupu, który w poprzednich 2 latach szybko rósł. Wg wstępnych danych Agencji Rynku Rolnego kwoty mleczne w roku kwotowym 2005/06 zostały przekroczone o 289 tys. ton. Wartość opłaty karnej z tytułu przekroczenia przez Polskę kwoty hurtowej przekroczy 89 mln EUR. Faktyczne kary za przekroczenie przez rolników posiadanych indywidualnych ilości referencyjnych zostaną obniżone o około 60%, po uwzględnieniu współczynnika realokacji. Mimo to zmniejszą one bardzo opłacalność produkcji mleka w gospodarstwach, w których przekroczone kwoty. Koszty powiększy także konieczność zakupu kwot przez rolników, którzy będą chcieli powiększyć produkcję mleka ponad posiadane kwoty. Może to skutkować mniejszym zainteresowaniem produkcją mleka. Na razie zainteresowanie rolników otrzymaniem kwot mlecznych z rezerwy krajowej przekracza wielkość rezerwy restrukturyzacyjnej, którą Komisja Europejska przyznała Polsce. Zainteresowanie to zgłaszają przede wszystkim rolnicy, którzy znacząco zwiększyli produkcję mleka w konsekwencji późno przeprowadzonych inwestycji, a nie dostali do tychczas wystarczającej ilości kwot z rezerwy krajowej.

Nadal drożeje wołowina, zwłaszcza w relacji do wieprzowiny i drobiu. Może to zachęcać do rozwoju produkcji żywca wołowego, tym bardziej, że kwoty mleczne ograniczają znacznie możliwości rozwoju chowu bydła mlecznego.

Po stosunkowo długim okresie relatywnego tanienia pewnemu przyspieszeniu uległ w ostatnich miesiącach wzrost cen de-talicznych żywności.

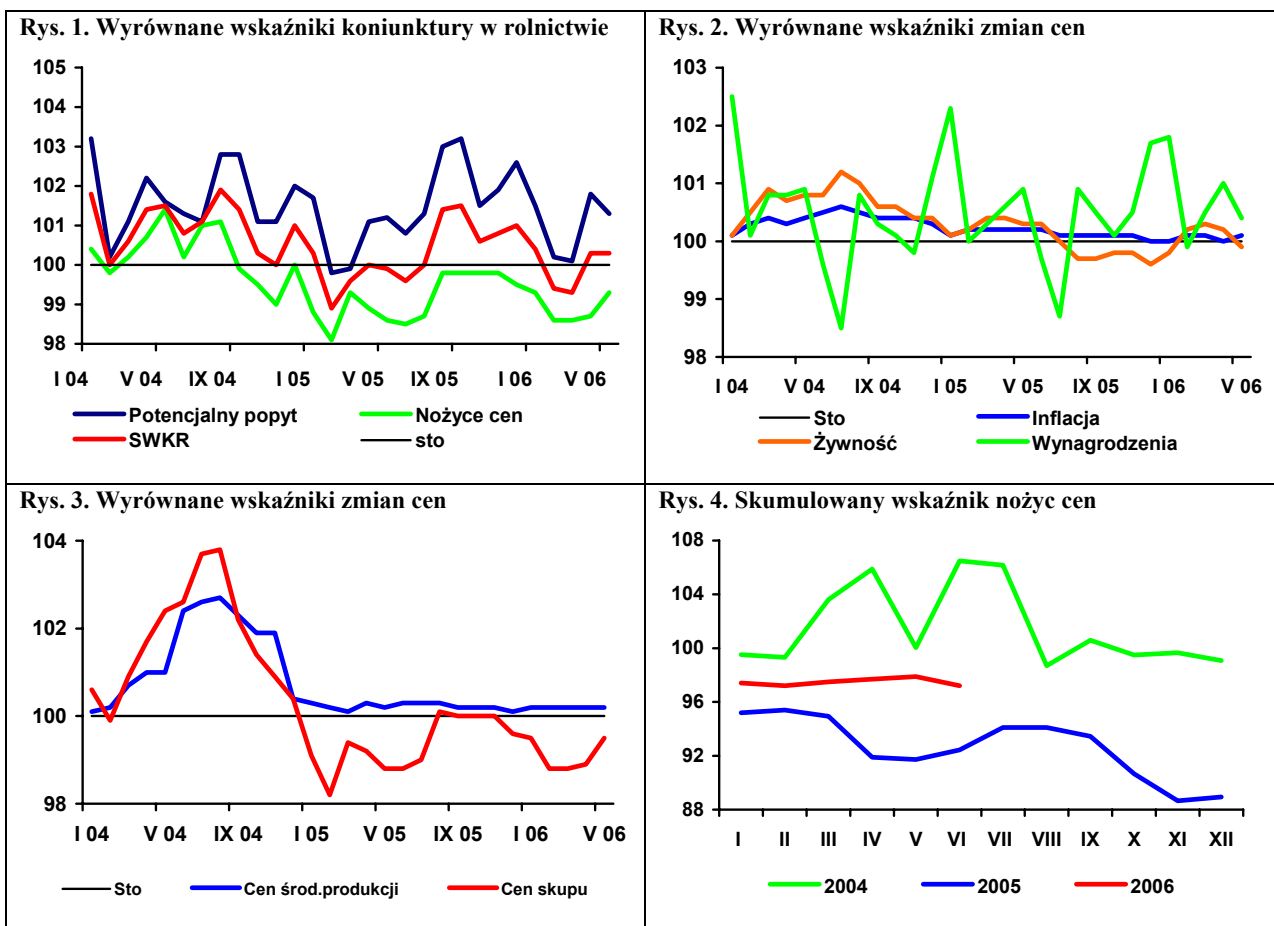
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	V 06	IV 06	III 06	II 06	I 06	XII 05	V 05
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,3	100,3	99,3	99,4	100,4	101,0	99,9
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,3	101,8	100,1	100,2	101,5	102,6	101,2
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,3	98,7	98,6	98,6	99,3	99,5	98,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,5	98,9	98,8	98,8	99,5	99,6	98,8
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,2	100,2	100,2	100,2	100,2	100,1	100,2
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	100,2	99,9	99,8	99,9	100,2	100,4	99,9
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	100,5	100,9	100,2	99,8	102,0	102,1	100,6
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	100,1	101,1	98,1	98,3	99,7	101,1	100,4

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Produkcja zbóż w 2006 r. może być niższa niż w roku poprzednim i wynieść 26,0-26,5 mln ton. Według wstępnej oceny upraw ozimych stan zbóż w maju był o ok. 0,2-0,3 punktu gorszy niż w 2005 r. i wynosi 3,2-3,4 punktu. Stan zasiewów zbóż jarych został oceniony na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego.

W kwietniu 2006 r. skup zbóż wyniósł 294,1 tys. ton i był o 28% niższy niż w marcu, a o 2% niższy niż w kwietniu 2005 r. Udział pszenicy w wielkości skupu wyniósł 76%, a żyta 10%. Od początku 2006 r. skupiono łącznie 1421 tys. ton zbóż, w tym 1087 tys. ton pszenicy. Ceny skupu zbóż w kwietniu 2006 r. nadal umiarkowanie rosły. Spadła jedynie cena skupu jęczmienia. W kwietniu 2006 r. cena skupu pszenicy zwiększyła się o 1,4% w porównaniu z marcem, żyta o 0,8%, a kukurydzy o 4,1%. Ceny te przekraczają poziom ubiegłoroczny odpowiednio o 3,6%, 23,4%, 5,5% oraz o 4,5% w przypadku jęczmienia. Ceny targowiskowe zbóż w kwietniu były o średnio 3-4% wyższe niż w marcu. Są one nadal niższe niż przed rokiem, z wyjątkiem ceny targowiskowej żyta, która zwiększyła się w porównaniu z kwietniem 2005 r. o 2,6%.

Produkcja podstawowych wyrobów zbożowych w kwietniu uległa obniżeniu. Wytworzono o 17% mniej mąki pszennej i o 21% mniej mąki żytniej w porównaniu z marcem. Produkcja makaronu obniżyła się w tym czasie o 19%. Produkcja pieczywa w marcu 2006 r. wyniosła prawie 61 tys. ton i była o 12% wyższa niż w lutym, a o 11% wyższa od średniej miesięcznej produkcji w 2005 r.

Według wstępnych danych eksport zbóż w marcu obniżył się w porównaniu z lutym. Wyższy był jedynie eksport żyta i jęczmienia, ale obecnie udział tych zbóż w eksporcie jest niewielki. W przypadku importu została zachowana jego dotychczasowa struktura i wielkość. Eksport pszenicy w marcu był kierowany głównie do Algierii i Niemiec, natomiast kukurydzy do Niemiec i na Litwę. Do Polski sprowadzano zboża z Kazachstanu oraz krajów UE, głównie Czech i Słowacji.

Eksport produktów pierwotnego przetwórstwa w marcu był niższy niż w lutym, głównie z powodu spadku wywozu słodu. Zwiększył się natomiast import tych wyrobów. Najbardziej wzrósł import ziarna obrobionego inaczej, kasz, grysików i granulek oraz słodu (prawie dwukrotnie do ponad 20 tys. ton). Od początku 2006 r. głównymi krajami pochodzenia słodu sprowadzanego do Polski są Czechy i Słowacja.

Obroty produktami wtórnego przetwórstwa w marcu były wyższe niż w lutym. Najbardziej, o 1,5 tys. ton zwiększył się eksport pieczywa. Jego największymi odbiorcami w marcu były Niemcy, Czechy, Węgry i Słowacja. Obniżył się jedynie import wyrobów uzyskiwanych ze spęczniania lub prażenia zbóż. Pieczywo stanowiło najważniejszą grupę zarówno w imporcie jak i eksporcie wyrobów wtórnego przetwórstwa zbóż.

Ceny produktów zbożowych są stabilne. Od lutego 2006 r. nie zmieniła się średnia cena producenta chleba, a także jego cena detaliczna. Systematycznie obniża się poziom premii detalicznej na mąkę poznańską, który w kwietniu wyniósł 67 gr/kg i był o 20 gr. niższy niż w kwietniu 2005 r. Wzrasta natomiast poziom marży detalicznej na kaszę jęczmienną, z powodu obniżania jej ceny przez producentów.

Ceny pasz wykazują umiarkowaną tendencję wzrostową. Systematycznie obniżają się jednak ceny mieszanek T-2 i DKA-Starter. Średni poziom cen pasz jest niższy niż przed rokiem, za wyjątkiem mieszanek B i P. Relacje cen pasz do cen zbóż są nadal niekorzystne i mimo że ulegają stopniowej poprawie, nie wpływają na zwiększenie zużycia pasz. Ceny pasz pozostaną stabilne do końca bieżącego sezonu. Dalszy poziom cen pasz będzie zależał od wysokości zbiorów surowców wysokobiałkowych na świecie oraz przede wszystkim przewidywanych zbiorów zbóż w Polsce.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień paszowy	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
	Skup				Targowiska			
2004 I-XII	471,9	351,7			590,8	444,0	510,7	439,9
2005 I-XII	366,9	276,4			454,9	346,7	427,1	370,2
2005 IV	382,8	293,0	386,0	367,8	487,1	369,5	464,1	387,2
V	382,1	288,3	390,0	359,7	467,1	351,3	440,9	376,5
VI	367,0	281,2	373,4	344,7	451,7	340,8	420,9	370,0
VII	375,4	253,0	433,9	312,6	417,3	318,2	388,7	351,5
VIII	345,2	260,8	408,8	365,0	427,8	324,9	399,3	360,5
IX	356,3	271,7	402,9	386,3	428,9	318,5	395,3	357,5
X	357,5	274,0	323,8	371,1	429,6	332,3	397,7	355,4
XI	359,6	280,8	327,1	365,3	424,4	330,0	401,2	348,2
XII	361,2	287,1	344,3	369,3	428,4	331,6	407,0	354,8
2006 I	375,9	312,8	365,9	377,4	432,0	335,1	413,0	353,4
II	385,9	339,0	387,4	373,4	439,2	347,0	420,0	366,7
III	390,9	358,5	391,1	387,3	452,4	362,0	428,8	370,3
IV	396,5	361,6	407,3	384,4	464,1	379,2	443,8	386,7

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Zboża ogółem
2004 I-XII	3497,6	707,1	4898,7
2005 I-XII	2776,0	393,4	3813,8
VII 2004 – VI 2005	4003,0	715,2	5460,4
2005 IV	228,5	34,5	299,1
V	250,7	29,3	319,7
VI	231,9	34,8	306,7
VII	179,7	25,4	260,0
VIII	879,9	159,6	1288,3
IX	672,0	101,4	902,6
X	440,7	43,7	566,3
XI	335,9	34,4	427,4
XII	267,8	28,9	369,3
2006 I	235,1	29,2	323,1
II	314,6	30,1	395,4
III	313,9	34,7	408,5
IV	223,1	30,5	294,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Wyszczególnienie	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony
2004 I-XII	1617,5	125,4	653,2	83,0
2005 I-XII	1548,5	129,2	656,2	99,8
2005 I	131,8	11,5	52,3	7,3
II	122,8	10,8	50,3	7,8
III	137,0	11,6	55,5	9,2
IV	123,1	11,5	55,2	8,2
V	119,1	9,6	54,5	8,0
VI	132,5	11,9	55,1	9,8
VII	124,9	10,6	55,2	7,6
VIII	138,2	10,1	55,8	7,4
IX	137,8	10,0	54,8	8,2
X	125,5	10,1	56,5	9,2
XI	135,5	11,3	54,1	9,6
XII	120,3	10,2	56,8	7,5
2006 I	146,7	10,7	56,3	7,4
II	140,9	10,4	54,3	8,8
III	163,0	10,8	60,7	9,5
IV	135,0	8,5	.	7,7

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Pszenica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenżyto	Pszenica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenżyto
2004 I-XII	190,3	78,5	0,1	9,5	4,1	249,3	15,5	196,2	264,9	6,6
2005 I-XII	445,2	346,9	112,7	255,0	94,1	243,6	2,7	117,4	21,9	5,5
2005 I	0,3	26,3	0,0	3,7	0,5	16,3	0,0	3,7	3,5	0,6
II	0,3	7,1	0,3	3,5	0,3	29,5	0,0	9,2	3,8	0,9
III	0,5	8,5	0,7	7,0	0,4	35,5	0,1	10,7	1,9	1,0
IV	3,4	20,9	0,4	8,8	3,3	24,2	0,5	9,2	1,6	0,8
V	1,2	19,6	1,1	12,8	3,7	19,9	0,0	11,1	1,4	0,6
VI	29,5	39,7	5,4	20,1	6,0	19,0	0,2	14,8	0,8	0,1
VII	47,9	27,7	19,8	35,5	6,2	17,1	0,4	13,8	1,2	0,5
VIII	23,6	47,0	15,3	26,7	6,6	26,9	0,1	6,7	1,2	0,2
IX	85,8	56,6	21,6	11,9	8,9	15,3	0,4	11,2	1,6	0,1
X	143,5	46,8	33,2	14,5	16,6	13,2	0,3	6,7	1,4	0,2
XI	42,4	30,6	9,7	80,7	27,6	13,6	0,2	9,2	1,8	0,2
XII	66,8	16,3	5,0	30,0	14,0	13,1	0,5	11,1	1,6	0,3
2006 I	39,1	4,5	1,2	31,6	8,8	22,0	0,5	1,4	1,8	0,1
II	34,3	1,1	0,3	30,1	0,7	16,9	1,2	1,6	2,6	1,6
III	20,4	1,4	0,8	17,9	0,7	16,2	1,0	1,4	4,0	0,7

^a razem z pszenicą durum

Źródło: Dane MF, GUS i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiaki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiaki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód
2004 I-XII	6,8	0,2	2,3	0,1	38,0	19,9	9,6	35,1	17,3	187,4
2005 I-XII	17,0	1,9	5,1	5,8	18,4	35,6	19,0	41,1	29,2	180,2
2005 I	0,9	0,0	0,2	0,0	3,9	3,2	1,4	3,9	0,9	11,9
II	0,5	0,0	0,3	0,2	2,4	3,2	1,7	3,0	0,9	13,8
III	0,9	0,0	0,3	0,2	4,5	3,3	1,5	3,6	1,4	16,9
IV	1,0	0,1	0,3	0,1	2,3	2,8	1,7	3,1	5,0	15,7
V	1,5	0,4	0,5	0,2	3,2	3,1	1,5	4,0	3,9	16,5
VI	1,3	0,1	0,3	0,3	1,4	2,8	1,5	4,2	2,7	22,7
VII	1,2	0,1	0,4	0,1	0,0	3,3	1,4	4,0	4,4	20,4
VIII	2,1	0,2	0,8	0,2	0,0	4,0	1,6	3,5	3,3	18,3
IX	1,7	0,1	0,8	0,5	0,0	3,7	1,4	3,2	0,7	12,5
X	1,3	0,3	0,6	2,2	0,0	2,8	1,6	3,1	2,9	14,6
XI	2,4	0,3	0,4	1,0	0,0	2,1	1,9	2,8	1,7	11,6
XII	2,2	0,3	0,3	0,7	0,6	1,3	1,7	2,8	1,4	5,3
2006 I	1,4	0,2	0,4	0,1	0,0	2,4	1,8	2,4	3,0	11,4
II	1,5	0,4	0,4	0,1	4,0	2,2	1,6	2,2	1,5	10,6
III	1,0	0,4	0,4	0,0	0,2	1,4	1,8	3,9	3,5	20,3

Źródło: Dane MF, GUS i CAAC..

Tab. 6. Eksport i import produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport			Import		
	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze
2004 I-XII	8,1	22,6	123,9	23,8	3,2	38,9
2005 I-XII	8,4	32,7	157,8	31,9	8,8	51,0 ^b
2005 I	0,6	2,0	10,1	2,1	0,4	3,1
II	0,8	2,4	10,5	2,1	0,5	3,4
III	0,7	3,3	12,6	2,4	0,6	3,8
IV	0,6	2,7	11,2	2,7	0,4	4,2
V	0,7	2,6	12,8	2,7	0,3	3,8
VI	0,7	2,7	13,4	2,9	0,7	4,6
VII	0,8	2,9	12,7	2,9	0,8	4,3
VIII	0,6	3,8	15,7	2,7	1,1	4,3
IX	0,6	2,1	15,5	3,0	1,2	5,0
X	0,8	2,9	14,1	2,9	1,1	5,4
XI	0,8	3,0	16,1	3,2	0,9	5,5 ^b
XII	0,8	2,4	12,9	2,2	0,9	3,5
2006 I	0,4	2,9	12,1	2,6	0,4	3,8
II	0,6	2,9	12,7	3,0	1,0	4,6
III	0,6	3,0	14,2	3,3	0,8	4,7

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż, ^b dane nieostateczne

Źródło: Dane MF, GUS i CAAC.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Miesiące	Mąka poznańska			Kasza jęczmienna „Mazurska”			Chleb mieszany zwykły		
	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna
2005 I-XII	0,68	1,52	0,84	1,08	2,38	1,30	2,29	2,70	0,41
2005 I	0,75	1,62	0,87	1,24	2,40	1,16	2,30	2,74	0,44
II	0,74	1,60	0,86	1,19	2,38	1,19	2,29	2,72	0,43
III	0,72	1,59	0,87	1,18	2,38	1,20	2,29	2,70	0,41
IV	0,70	1,57	0,87	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
V	0,68	1,56	0,88	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
VI	0,66	1,54	0,88	1,06	2,38	1,32	2,28	2,70	0,42
VII	0,66	1,50	0,84	1,03	2,40	1,37	2,28	2,68	0,40
VIII	0,67	1,49	0,82	1,02	2,40	1,38	2,28	2,68	0,40
IX	0,68	1,47	0,79	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
X	0,68	1,45	0,77	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XI	0,68	1,43	0,75	1,02	2,38	1,36	2,30	2,68	0,38
XII	0,68	1,42	0,74	1,02	2,36	1,34	2,31	2,66	0,35
2006 I	0,68	1,39	0,71	1,01	2,34	1,33	2,28	2,64	0,36
II	0,69	1,38	0,69	1,00	2,34	1,33	2,27	2,64	0,37
III	0,69	1,38	0,69	1,00	2,34	1,34	2,27	2,64	0,37
IV	0,69	1,36	0,67	0,98	2,34	1,36	2,27	2,64	0,37

Źródło: Dane GUS, obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Miesiące	Mieszanka „B” sypka dla bydła dorosłego	Mieszanka „L” sypka dla loch	Mieszanka „P” sypka dla prosiąt	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt	Mieszanka „DJ-1” sypka dla kur niosek	Koncentrat „Provit” sypki dla tuczników
2005 I-XII	810	946	1467	826	1173	1031	1633
IV	805	959	1499	837	1171	1034	1632
V	803	953	1503	828	1161	1036	1630
VI	798	939	1493	821	1144	1030	1623
VII	800	934	1473	814	1138	1024	1621
VIII	815	926	1471	812	1163	1017	1624
IX	810	930	1464	807	1158	1010	1620
X	808	923	1465	806	1159	1008	1617
XI	805	920	1464	803	1155	1007	1617
XII	802	920	1461	802	1155	1006	1617
2006 I	792	890	1473	795	1161	1013	1609
II	789	897	1478	794	1161	1013	1606
III	806	905	1484	781	1155	1013	1611
IV	808	921	1503	780	1144	1007	1611

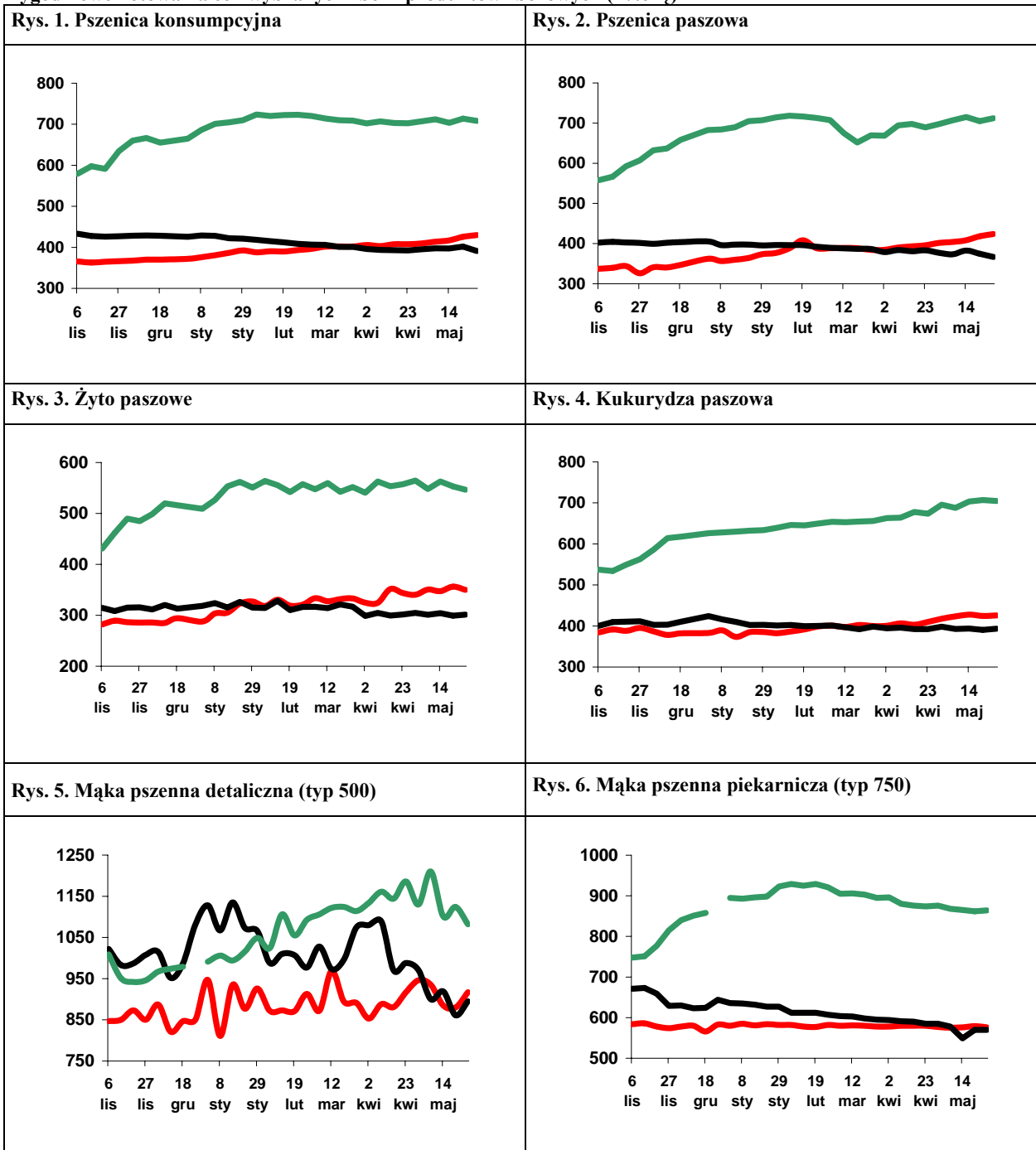
Źródło: GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka

Miesiące	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników / ceny targowiskowe żyta	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt / ceny targowiskowe pszenicy	Koncentrat „Provit” sypki dla trzody / ceny targowiskowe żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka „B” sypka dla bydła	Ceny skupu trzody / koncentrat „Provit” sypki dla tuczników	Ceny skupu trzody / mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Ceny skupu drobiu / mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt
2005 III	2,22	2,40	4,30	1,17	2,41	4,66	2,54
IV	2,27	2,40	4,42	1,16	2,21	4,30	2,56
V	2,36	2,49	4,64	1,13	2,20	4,32	2,80
VI	2,41	2,53	4,76	1,14	2,27	4,48	2,93
VII	2,56	2,73	5,09	1,12	2,46	4,89	3,03
VIII	2,50	2,72	5,00	1,10	2,58	5,16	3,01
IX	2,53	2,70	5,09	1,11	2,55	5,12	3,01
X	2,43	2,70	4,87	1,14	2,41	4,84	2,67
XI	2,43	2,72	4,90	1,17	2,23	4,48	2,49
XII	2,41	2,70	4,88	1,21	2,23	4,49	2,37
2006 I	2,37	2,69	4,80	1,20	2,12	4,29	2,25
II	2,29	2,64	4,63	1,21	2,02	4,01	2,28
III	2,16	2,55	4,45	1,17	2,10	4,34	2,20
IV	2,06	2,46	4,25	1,16	2,07	4,28	2,23

Źródło: GUS

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Legenda:
 2005/06 ——— (red line)
 2004/05 ——— (black line)
 2003/04 ——— (green line)

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2006, 2005, 2004, 2003; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

W 2005 r. zbiory buraków cukrowych wynosiły 11,7 tys. ton i były prawie o 12% mniejsze niż przed rokiem. W 2006 r. powierzchnia zasiewów szacowana jest na ok. 240 tys. ha, a polny mogą być zbliżone do średniego poziomu z ostatnich trzech lat, co pozwoli zebrać ok. 10 mln ton buraków.

W sezonie 2005/2006 produkcja cukru, mimo niższych zbiorów, wzrosła o 3% do ok. 2060 tys. ton. Zdecydowała o tym bardzo wysoka zawartość cukru w korzeniach. Produkcja przewyższyła o ok. 480 tys. ton obniżone przez Komisję Europejską kwoty produkcyjne (A-1495 tys. ton i B-86,9 tys. ton). Nadwyżki te określane jako cukier C są eksportowane do krajów trzecich. W sezonie 2005/06 cukier produkowało 40 cukrowni. W nadchodzącym sezonie 2006/07 liczba czynnych zakładów zmniejszy się do ok. 30. Zbiory buraków na poziomie 10 mln ton przy średniej zawartości cukru w ostatnich latach (16,6%) umożliwią produkcję ok. 1,7 mln ton cukru. Produkcja może być o ok. 200 tys. ton większa od zredukowanej kwoty produkcyjnej.

Ceny skupu buraków cukrowych wyznaczają ceny minimalne, które dla buraków standardowych (zawartość cukru 16%) kwoty A i B wynoszą odpowiednio A-46,37 EUR/tonę i B-32,42 EUR/tonę. Dodatkowo na poziom cen uzyskiwanych przez plantatorów wpływa kurs przeliczeniowy waluty unijnej na złote oraz zawartość cukru w korzeniach. Według wstępnych danych średnia cena skupu buraków w kampanii 2005/06 wyniosła 175-180 zł/tonę i była o 4-6% niższa niż w sezonie 2004/2005. W sezonie 2006/07 rozpoczyna się reforma systemu regulacji rynku w UE, która przewiduje redukcję cen skupu i cen cukru. W pierwszym roku reformy cena minimalna buraków zostanie obniżona do 32,86 EUR/tonę.

W kwietniu utrzymała się lekka tendencja wzrostowa cen cukru na rynku krajowym. Ceny zbytu cukru w workach 50 kg w porównaniu do marca wzrosły o ok. 3,5%. Cukier paczko-

wany zdrożał o ok. 1,9%. Wzrost ceny wywołała zmiana kursu złotego względem waluty unijnej, co spowodowało 1,2% wzrost ceny interwencyjnej przeliczonej na walutę krajową. Ceny detaliczne cukru utrzymują się poziomie nieznacznie poniżej 3 zł/kg.

W pierwszym kwartale 2006r. eksport cukru był bardzo duży (348 tys. ton), co związane jest ze sprzedażą nadwyżek wyprodukowanych ponad kwoty produkcyjne. Zgodnie z przepisami o regulacji rynku cukier ten eksportowany jest poza obszar Unii Europejskiej. Nowym zjawiskiem w eksporcie jest duży udział krajów rozwijających się, do których sprzedano łącznie 187 tys. ton cukru. Liczącym się rynkiem zbytu pozostają kraje WNP i Europy Środkowo-Wschodniej (145 tys. ton). Sprzedaż na rynek unijny była niewielka (17,6 tys. ton). Eksporterzy uzyskują niskie ceny transakcyjne 260-270 EUR/tonę, tj. ok. 320 USD/tonę, więc znacznie poniżej cen cukru białego na rynku światowym (450 USD/tonę). Ceny sprzedaży na rynek unijny były zbliżone do poziomu ceny interwencyjnej (631,9 EUR/tonę). Import cukru jest bardzo mały i stanowi niewielkie uzupełnienie podaży rynkowej.

Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie wynosiły w maju średnio ok. 450 USD/tonę, a cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku ok. 430 USD/tonę. Wpływa na to zmniejszenie eksportu z Brazylii oraz rosnący popyt w Azji. Duże znaczenie mają również wysokie ceny paliw na rynku światowym. W rezultacie Brazylia zużywa duże ilości cukru do produkcji alkoholu, który jest wykorzystywany jako materiał pędny.

Tab. 1. Produkcja wybranych artykułów spożywczych zawierających cukier (tys. ton, mln hl)

Miesiące	Czekolada	Wyroby czekoladowane	Cukierki	Marmolada dżemy i powidła	Wyroby ciastkarskie	Słodzone napoje bezalkoholowe	
2005	I-XII	146,1	78,6	51,5	74,4	136,3	25,2
	III	11,5	6,4	4,5	6,9	11,3	2,2
	IV	10,1	5,3	4,1	6,8	10,3	2,9
	V	9,7	4,5	4,7	6,8	10,0	2,5
	VI	10,8	4,6	5,7	6,7	11,1	2,6
	VII	8,7	3,2	4,1	7,2	10,9	2,9
	VIII	13,0	6,0	4,1	6,0	11,8	2,2
	IX	15,3	9,2	4,5	5,0	12,6	2,1
	X	15,7	9,5	4,1	5,8	12,6	1,5
	XI	16,0	9,0	4,2	5,5	12,4	1,6
	XII	11,8	8,3	3,6	5,6	13,0	1,9
	2006	I	9,6	8,0	3,7	6,5	-
II		8,7	7,9	3,8	4,4	-	1,5
III		8,6	8,6	5,1	5,0	-	2,4

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane GUS z przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników.

Tab. 2. Ceny w handlu zagranicznym cukrem i melasą (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	
2005	I-XII	282,84	632,36	209,94	584,53	597,87	436,61
	III	266,24	651,69	190,39	542,39	609,94	406,78
	IV	250,97	648,06	188,19	539,12	593,74	456,44
	V	237,76	646,27	187,13	548,01	612,04	365,92
	VI	257,77	603,25	197,57	539,64	570,91	508,09
	VII	291,86	619,40	211,88	570,42	651,43	461,84
	VIII	326,24	606,94	233,57	552,29	575,35	318,06
	IX	297,29	607,19	225,61	527,56	573,97	326,80
	X	296,19	646,13	225,36	562,61	592,99	358,38
	XI	294,51	641,77	231,75	593,75	636,64	473,82
	XII	285,34	655,00	230,61	597,34	650,62	459,73
	2006	I	261,78	624,29	236,22	579,52	611,24
II		265,65	610,62	240,77	600,18	611,40	583,25
III		268,80	663,34	256,38	599,49	638,11	543,93

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

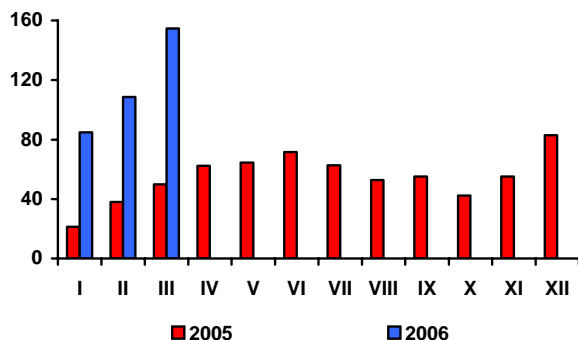
Tab. 3. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena interwencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2005	III	2,58	2,65	2,54	3,18	
	IV	2,63	2,73	2,62	3,14	
	V	2,53	2,59	2,64	3,14	
	VI	2,58	2,68	2,57	3,07	
	VII	2,56	2,59	2,59	3,09	
	VIII	2,53	2,55	2,56	3,04	
	IX	2,62	2,69	2,48	3,06	
	X	2,55	2,66	2,48	3,07	
	XI	2,52	2,59	2,51	3,08	
	XII	2,53	2,61	2,44	3,03	
	2006	I	2,50	2,62	2,42	3,00
		II	2,48	2,54	2,40	2,98
III		2,53	2,61	2,45	2,97	
IV		2,62	2,66	2,48	2,99	

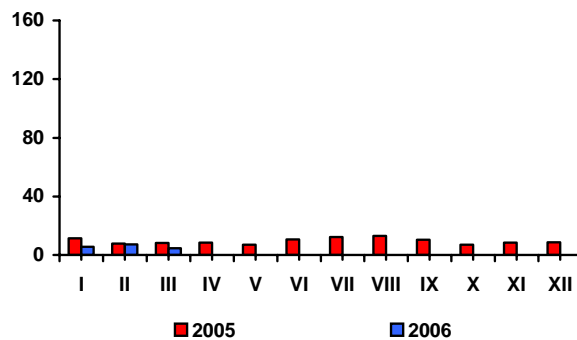
^a cenę interwencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP

Źródło: Dane GUS.

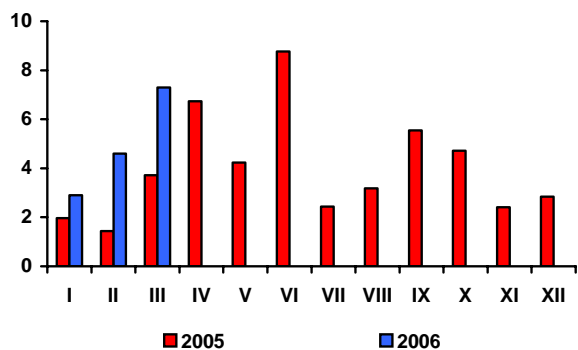
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

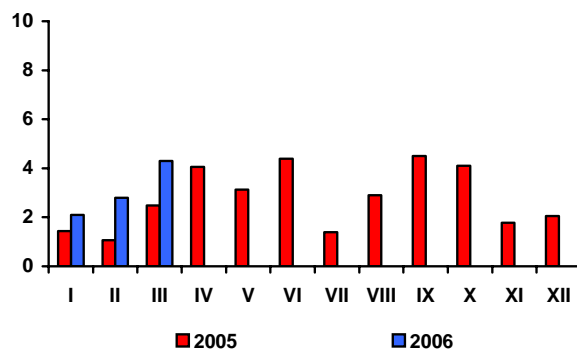
Rys. 2. Eksport do UE-25 (tys. ton)

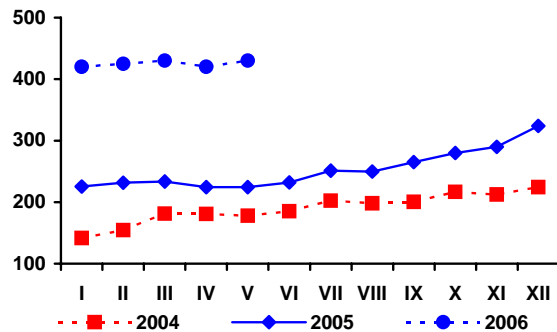
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

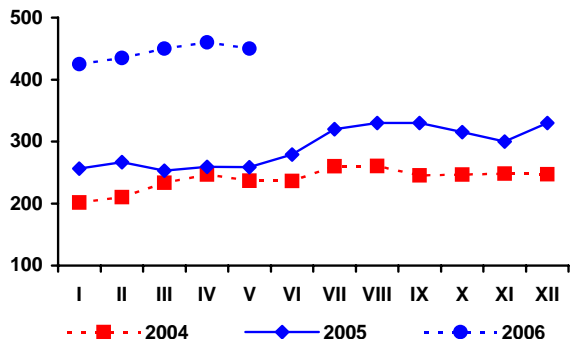
Rys. 4. Import z UE-25 (tys. ton)

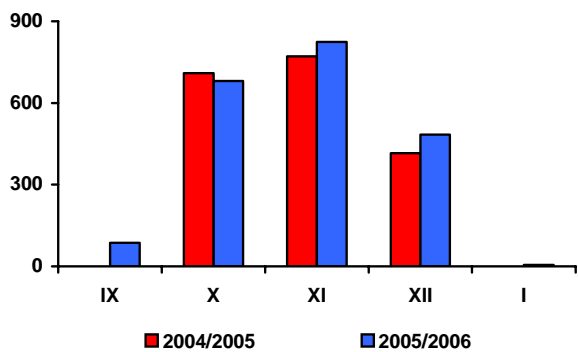
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tone)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tone)

Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

W maju na rynku unijnym odnotowano dalszy wzrost cen rzepaku i oleju rzepakowego, do czego przyczynił się wysoki popyt na te produkty ze strony producentów biodisla oraz przewidywania, iż tegoroczne zbiory rzepaku mogą być niższe niż wcześniej zakładano. Ceny śrutu rzepakowej charakteryzowały się nadal lekką tendencją spadkową. W trzecim tygodniu maja za rzepak płacono 321 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 9 USD/tonę więcej niż na początku tego miesiąca oraz o 35 USD/tonę więcej niż średnio w kwietniu. Cena holenderskiego oleju rzepakowego wyniosła 854 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 44 USD/tonę wyższa niż na początku miesiąca i o 58 USD/tonę wyższa niż średnio w marcu. Za niemiecką śrutę rzepakową płacono 122 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg), tj. o 1 USD/tonę mniej niż na początku miesiąca i o 6 USD/tonę mniej niż średnio w kwietniu.

Zwyżki cen rzepaku i oleju rzepakowego odnotowano też na rynku krajowym. W maju przemysł tłuszczowy kupił ok. 11 tys. ton rzepaku. Przeciętna jego cena (ok. 868 zł/tonę) była o 2,0% wyższa niż przed miesiącem i o 3,3% wyższa niż przed rokiem. Za olej rzepakowy rafinowany niekonfekcjonowany płacono ok. 2600 zł/tonę, tj. o 5,6% więcej niż w kwietniu i o 10,1% więcej niż przed rokiem, a za śrutę rzepakową ok. 344 zł/tonę tj. o 3,8% mniej niż przed miesiącem i o 10,8% mniej niż przed rokiem.

Utrzymuje się nadal bardzo wysoki przerób i produkcja oleju rzepakowego. W I kwartale br. zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) przerobiły ponad 400 tys. ton rzepaku, tj. o 49% więcej niż w I kwartale 2005 r. Produkcja oleju rzepakowego surowego przekroczyła 160 tys. ton, z tego rafinowano ok. 93 tys. ton, tj. niewiele mniej niż w analogicznym okresie 2005 r. Wyższa niż przed rokiem była

produkcja olejów rafinowanych: sojowego i słonecznikowego. W I kwartale br. łączna produkcja olejów rafinowanych wyniosła ok. 119 tys. ton i była o ok. 16% większa niż przed rokiem, natomiast produkcja margaryn była mniejsza (spadek o 5,8% do ok. 80 tys. ton).

Utrzymują się wysokie obroty handlu zagranicznego surowcami i produktami oleistych, zarówno po stronie eksportu, jak i importu. W I kwartale br. eksportowano 51,7 tys. ton oleju rzepakowego (trzykrotnie więcej niż przed rokiem), 137 tys. ton śrutu rzepakowej (o połowę więcej) oraz 7,9 tys. ton margaryn (o 25% więcej). Niższy, niż I kwartale ub. roku był tylko eksport rzepaku (ok. 3 tys. ton, wobec 6 tys. ton przed rokiem). Importowano 508,7 tys. ton śrut oleistych (o 14% więcej niż w I kwartale 2005 r.), 86,2 tys. ton olejów roślinnych (o 30% więcej) oraz 31,9 tys. ton nasion oleistych (o 21% więcej). Niższy niż przed rokiem był import margaryn (5,1 tys. ton, wobec 5,9 tys. ton przed rokiem).

W kwietniu, w porównaniu z marcem, olej rzepakowy konfekcjonowany podrożał u producenta, zaś na poziomie detalu jego cena zmalała. Podobna zależność dotyczyła też niektórych margaryn.

W pierwszych czterech miesiącach br., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, przeciętny spadek cen detalicznych tłuszczów roślinnych (1,2%) był wyraźnie niższy niż tłuszczów zwierzęcych (6,3%). Oleje i margaryny podrożały względem masła oraz pozostałych tłuszczów zwierzęcych surowych (słoniny, smalcu).

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	266 530	34 409	624 800	16,36	8,8	62,8
2005 I-XII	447 532	284 896	116 580	615 848	16,13	26,0	72,7
2005 III	38 389	22 381	7 826	52 944	1,39	20,4	72,5
IV	36 643	20 836	8 645	48 834	1,28	23,6	75,0
V	31 859	22 673	7 765	46 767	1,22	24,4	68,1
VI	36 170	17 143	11 659	41 654	1,09	32,2	86,8
VII	31 807	24 729	4 135	52 401	1,37	13,0	60,7
VIII	32 275	17 216	10 561	38 930	1,02	32,7	82,9
IX	23 444	27 082	12 116	38 410	1,01	51,7	61,0
X	47 587	25 902	14 831	58 658	1,54	31,2	81,1
XI	48 149	29 183	15 539	61 793	1,62	32,3	77,9
XII	49 931	33 625	13 957	69 599	1,82	28,0	71,7
2006 I	51 335	29 078	17 220	63 193	1,66	33,5	81,2
II	53 836	30 809	17 716	66 929	1,75	32,9	80,4
III	57 827	26 302	19 218	64 911	1,70	33,2	89,1
Wskaźnik zmian w %							
III 2006 II 2005	107,4	85,4	108,5	97,0	97,0	x	x
III 2006 III 2005	150,6	117,5	245,6	122,6	122,6	x	x
III 2006 XII 2005	115,8	78,2	137,7	93,3	93,3	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ, MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	392 679	18 956	33 431	378 204	9,91	8,5	103,8
2005 I-XII	447 532	17 737	113 053	352 216	9,23	25,3	127,1
2005 III	38 389	2 449	7 758	33 080	0,87	20,2	116,0
IV	36 643	1 225	8 516	29 352	0,77	23,2	124,8
V	31 859	638	7 591	24 906	0,65	23,8	127,9
VI	36 170	479	11 046	25 603	0,67	30,5	141,3
VII	31 807	592	3 696	28 703	0,75	11,6	110,8
VIII	32 275	975	10 299	22 951	0,60	31,9	140,6
IX	23 444	1 576	11 873	13 147	0,34	50,6	178,3
X	47 587	2 175	13 957	35 805	0,94	29,3	132,9
XI	48 149	3 318	15 371	36 096	0,95	31,92	133,4
XII	49 931	2 069	13 523	38 477	1,01	27,1	129,8
2006 I	51 335	851	16 845	35 341	0,93	32,8	145,3
II	53 836	456	16 598	37 694	0,99	30,8	142,8
III	57 827	714	18 302	40 239	1,05	31,6	143,7
Wskaźnik zmian w %							
III 2006 II 2005	107,4	156,6	110,3	106,8	106,8	x	x
III 2006 III 2005	150,6	29,2	235,9	121,6	121,6	x	x
III 2006 XII 2005	115,8	34,5	135,3	104,6	104,6	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ, MF i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śrutów rzepakowej ^a	Import śrutów ogółem	Eksport śrutów ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	1 642 467	140 784	2 090 702	23,9	28,2
2005 I-XII	671 298	1 989 342	320 418	2 340 222	47,7	28,7
2005 III	57 584	164 487	33 050	189 021	57,4	30,5
IV	54 965	188 878	30 524	213 319	55,5	25,8
V	47 789	167 642	18 717	196 714	39,2	24,3
VI	54 255	166 810	21 688	199 377	40,0	27,2
VII	47 711	132 784	18 249	162 246	38,2	29,4
VIII	48 413	145 183	21 373	172 223	44,1	28,1
IX	35 166	159 623	16 947	177 842	48,2	19,8
X	71 381	199 625	26 775	244 231	37,5	29,2
XI	72 224	201 700	31 914	242 010	44,2	29,8
XII	74 897	179 721	40 949	213 669	54,7	35,1
2006 I	77 003	204 995	46 644	235 354	60,6	32,7
II	80 754	130 150	38 806	172 098	48,1	46,9
III	86 741	173 524	51 637	208 628	59,5	41,6
Wskaźnik zmian w %						
<u>III 2006</u> <u>II 2005</u>	107,4	133,3	133,1	121,2	x	x
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	150,6	105,5	156,2	110,4	x	x
<u>III 2006</u> <u>XII 2005</u>	115,8	96,6	126,1	97,6	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ, MF i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2004 I-XII	589 019	3 761	139 966	452 814	23,8	130,1
2005 I-XII	671 298	3 480	319 728	355 050	47,6	189,1
2005 III	57 584	24	32 978	24 630	57,3	233,8
IV	54 965	226	30 488	24 703	55,5	222,5
V	47 789	348	18 680	29 457	39,1	162,2
VI	54 255	149	21 421	32 983	39,5	164,5
VII	47 711	281	18 075	29 917	37,9	159,5
VIII	48 413	219	21 352	27 280	44,1	177,5
IX	35 166	360	16 945	18 581	48,2	189,3
X	71 381	839	26 749	45 471	37,5	157,0
XI	72 224	605	31 914	40 915	44,2	176,5
XII	74 897	218	40 931	34 184	54,7	219,1
2006 I	77 003	112	46 589	30 526	60,5	252,3
II	80 754	83	38 758	42 079	48,0	191,9
III	86 741	49	51 341	35 449	59,2	244,7
Wskaźnik zmian w %						
<u>III 2006</u> <u>II 2005</u>	107,4	59,0	132,5	84,2	x	x
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	150,6	204,2	155,7	143,9	x	x
<u>III 2006</u> <u>XII 2005</u>	115,8	22,5	125,4	103,7	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ, MF i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2004 I-XII	348 164	12 473	19 635	341 002	8,93	5,6	102,1
2005 I-XII	339377	21595	34155	326 817	8,56	10,1	103,8
2005 III	31 143	1 841	2 324	30 660	0,80	7,5	101,6
IV	26 142	1 174	2 133	25 183	0,66	8,2	103,8
V	27 482	1 144	1 909	26 717	0,70	6,9	102,9
VI	28 877	1 498	2 239	28 136	0,74	7,8	102,6
VII	24 379	970	3 010	22 339	0,59	12,3	109,1
VIII	25 783	1 744	2 453	25 074	0,66	9,5	102,8
IX	29 573	2 384	3 324	28 633	0,75	11,2	103,3
X	31 332	2 322	3 748	29 906	0,78	12,0	104,8
XI	33 765	2 381	5 496	30 650	0,80	16,3	110,2
XII	27 039	2 075	3 497	25 617	0,67	12,9	105,6
2006 I	23 005	1 812	2 524	22 293	0,58	11,0	103,2
II	27 808	1 692	2 561	26 939	0,7	9,2	103,2
III	29 274	1 572	2 823	28 023	0,73	9,6	104,5
Wskaźnik zmian w %							
<u>III 2006</u> II 2005	105,3	92,9	110,2	104,0	104,0	x	x
<u>III 2006</u> III 2005	94,0	85,4	121,5	91,4	91,4	x	x
<u>III 2006</u> XII 2005	108,3	75,8	80,7	109,4	109,4	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, CIHZ, MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2004 I-XII	864,7	471,9	1,83
2005 I-XII	773,9	367,3	2,11
2005 IV	867,8	382,8	2,27
V	840,2	382,1	2,20
VI	814,6	367,0	2,22
VII	769,5	375,4	2,05
VIII	778,6	345,2	2,26
IX	809,5	356,3	2,27
X	829,8	357,5	2,32
XI	839,5	359,6	2,33
XII	841,4	361,2	2,33
2006 I	842,0	375,9	2,24
II	835,1	385,9	2,16
III	833,2	390,9	2,13
IV	850,9	396,5	2,15
Wskaźnik zmian w %			
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	102,1	101,4	x
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	104,5	108,0	x
<u>IV 2006</u> <u>XII 2005</u>	101,1	109,8	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny zbytu őrut oleistych^a (zł/tonę)

Okres	Śruta sojowa	Śruta rzepakowa	Relacja cen
2004 I-XII	1148	533	2,15
2005 I-XII	889	370	2,40
2005 IV	945	397	2,38
V	910	386	2,36
VI	940	369	2,55
VII	930	391	2,38
VIII	915	369	2,48
IX	860	347	2,48
X	830	351	2,36
XI	825	359	2,30
XII	850	359	2,37
2006 I	810	356	2,28
II	790	357	2,21
III	790	358	2,21
IV	775	357	2,17
Wskaźnik zmian w %			
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	98,1	99,7	x
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	82,0	89,9	x
<u>IV 2006</u> <u>XII 2005</u>	91,2	99,4	x

^a őruta sojowa (cena giełdowa) – szacunki IERiGŻ-PIB w oparciu o notowania giełdy Rol-petrol,
 őruta rzepakowa (cena producenta) – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, MRiRW i giełdy Rol-petrol.

Tab. 8. Ceny olejów roślinnych konfekcjonowanych (zł/litr)

Okres	Ceny zbytu			Ceny detaliczne		
	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy
2004 I-XII	3,38	4,16	4,34	4,78	5,39	6,07
2005 I-XII	3,23	3,92	4,27	4,72	5,40	5,90
2005 IV	3,17	3,98	4,33	4,74	5,44	5,94
V	3,11	3,93	4,30	4,74	5,42	5,92
VI	3,25	3,88	4,26	4,74	5,42	5,90
VII	3,29	3,88	4,35	4,73	5,41	5,87
VIII	3,21	3,87	4,18	4,72	5,39	5,86
IX	3,28	3,90	4,17	4,70	5,35	5,86
X	3,19	3,85	4,25	4,67	5,34	5,86
XI	3,16	3,92	4,15	4,63	5,32	5,84
XII	3,31	3,91	4,14	4,64	5,29	5,83
2006 I	3,02	3,85	4,16	4,65	5,26	5,77
II	3,09	3,76	4,06	4,67	5,26	5,76
III	3,14	x	4,03	4,69	5,26	5,74
IV	3,22	x	3,99	4,68	5,24	5,70
Wskaźnik zmian w %						
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	102,5	x	99,0	99,8	99,6	99,3
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	101,6	x	92,1	98,7	96,3	96,0
<u>IV 2006</u> <u>XII 2005</u>	97,3	x	96,4	100,9	99,1	97,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/kg)

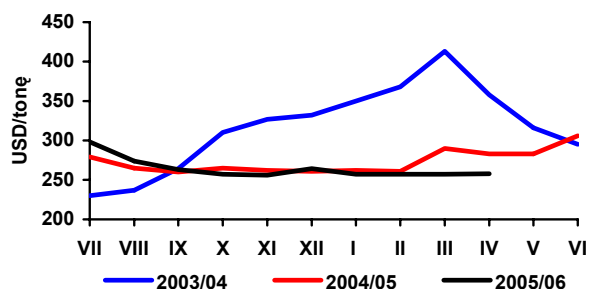
Okres	Ceny zbytu					Ceny detaliczne				
	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 250 g	Masmix za 1 kg	Masło w op. 200 g ^a	Smalec w op. 250 g	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 500 g	Masmix w op. 400 g	Masło w op. 200 g ^b	Smalec w op. 250 g
2004 I-XII	3,60	4,24	7,39	12,09	3,47	5,04	6,40	12,68	15,80	4,72
2005 I-XII	3,68	4,68	7,20	12,01	3,70	4,96	6,44	12,50	15,75	5,56
2005 IV	3,68	4,56	7,18	11,87	3,89	5,00	6,48	12,58	15,80	5,88
V	3,68	4,72	7,23	11,87	3,76	4,96	6,50	12,53	15,70	5,72
VI	3,68	4,76	7,09	11,88	3,65	4,96	6,46	12,45	15,70	5,60
VII	3,68	4,76	7,06	11,99	3,54	4,96	6,46	12,48	15,60	5,48
VIII	3,72	4,76	7,14	11,94	3,50	4,92	6,42	12,43	15,60	5,28
IX	3,72	4,80	7,15	11,98	3,49	4,92	6,40	12,40	15,60	5,20
X	3,72	4,84	7,16	11,99	3,42	4,88	6,40	12,38	15,60	5,12
XI	3,76	4,84	7,20	12,00	3,30	4,88	6,40	12,38	15,55	5,04
XII	3,72	4,80	7,21	11,93	3,25	4,88	6,36	12,35	15,50	4,92
2006 I	3,68	4,80	7,22	11,46	3,02	4,88	6,30	12,33	15,30	4,88
II	3,64	4,80	6,72	11,42	2,81	4,88	6,30	12,23	15,30	4,80
III	3,60	4,76	6,50	11,42	2,80	4,88	6,30	12,28	15,15	4,72
IV	3,68	4,80	6,60	11,52	2,89	4,88	6,32	12,25	15,05	4,68
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	102,2	100,8	101,5	100,9	103,2	100,0	100,3	99,8	99,3	99,2
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	100,0	105,3	91,9	97,1	74,3	97,6	97,5	97,4	95,3	79,6
<u>IV 2006</u> <u>XII 2005</u>	98,9	100,0	91,5	96,6	88,9	100,0	99,4	99,2	97,1	95,1

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

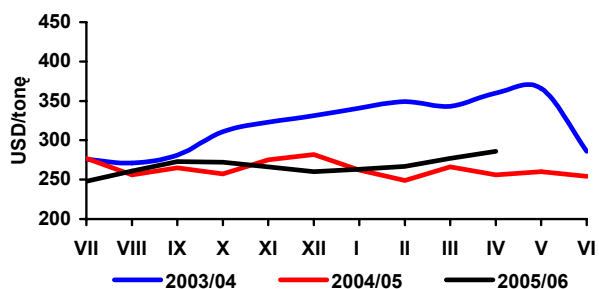
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

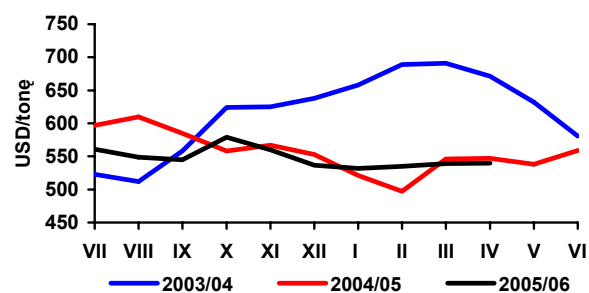
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

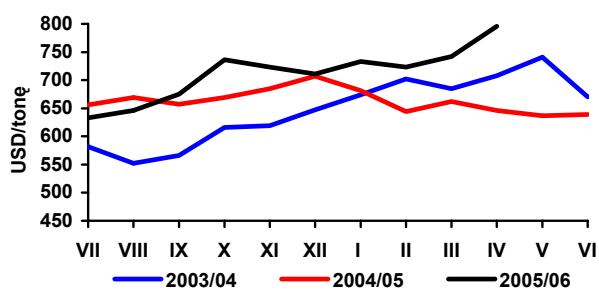
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Rotterdam)

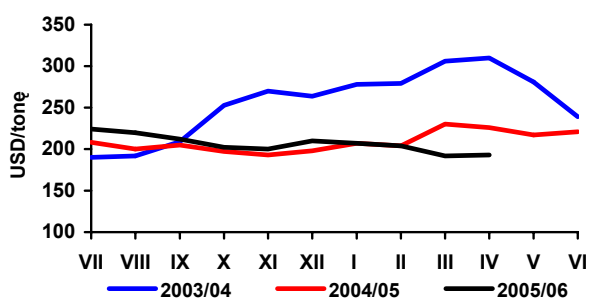
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

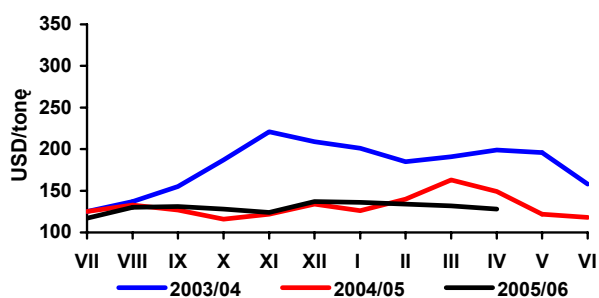
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

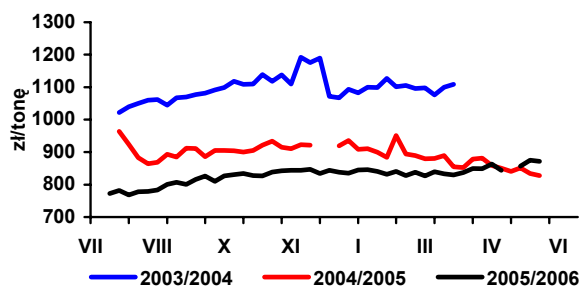
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śrutki sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

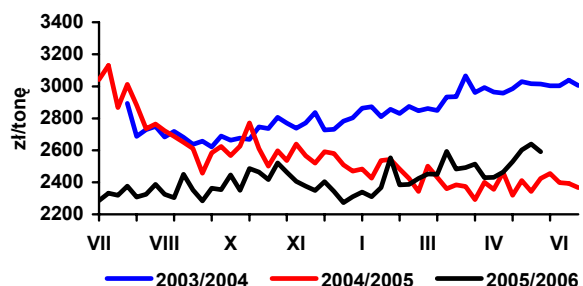
Rys. 6. Ceny niemieckiej śrutki rzepakowej 34% białka (fob Hamburg)

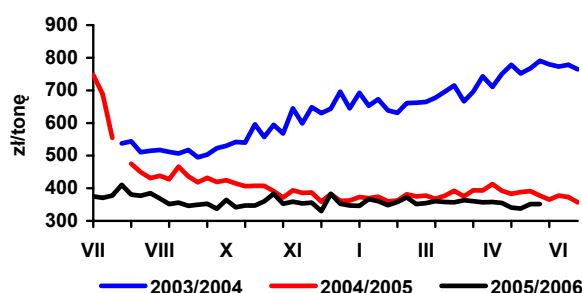
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

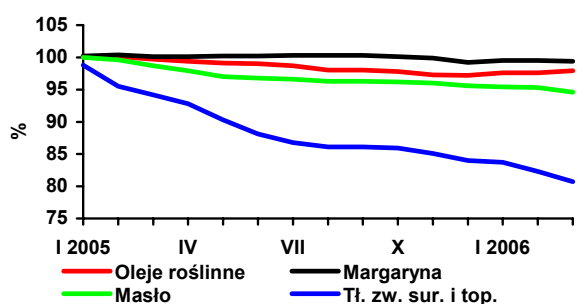
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śrutki rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2003 = 100)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Nadal utrzymuje się wysoka dynamika wzrostu cen ziemniaków. W kwietniu w obrocie targowiskowym osiągnęły one poziom 881 zł/tonę i były wyższe niż w marcu o 7%, a w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wzrost wyniósł ponad 93%. W kwietniu najwyższy poziom cen, przekraczający 1000 zł/tonę, notowano w województwie kujawsko-pomorskim. Tylko nieco niższe ceny notowano w województwach: opolskim, dolnośląskim, wielkopolskim, mazowieckim, łódzkim, śląskim. Podobnie jak w poprzednich miesiącach, najtańsze ziemniaki (687 zł/tonę) można było kupić w województwie podlaskim. W pozostałych rejonach kraju ceny ziemniaków na targowiskach kształtowały się w przedziale 740-800 zł/tonę.

Zdecydowanie wzrosły ceny detaliczne ziemniaków i w kwietniu br. były o 83% wyższe w porównaniu z kwietniem ubiegłego roku. Na rynku pojawia się coraz większa oferta ziemniaków wczesnych, zarówno z importu, jak i z produkcji krajowej. Ich ceny są bardzo wysokie, przynajmniej 3,50 zł/kg, w związku z tym nie stanowią dużej konkurencji dla ziemniaków ze zbiorów 2005 r.

Wysoka produkcja krajowa i rosnący import powodują, że zmiany cen przetworów spożywczych z ziemniaków są niewielkie. Ceny frytek praktycznie nie zmieniły się od początku 2005 r., a ceny chipsów w tym okresie nawet obniżyły się o 4%. Wynika to prawdopodobnie ze wzrostu konkurencji cenowej między krajowymi producentami, jak również z pojawienia się większej podaży tych produktów z importu.

Bardzo niski jest eksport ziemniaków. W pierwszym kwartale br. wyniósł on zaledwie 3,3 tys. ton, wobec 6,1 tys. ton w analogicznym okresie ubiegłego roku. Import ziemniaków

w okresie styczeń-luty 2006 r. wyniósł 18,4 tys. ton i był prawie 2-krotnie wyższy w porównaniu z tym samym okresem 2005 r. Natomiast nie słabnie dynamika eksportu przetworów spożywczych z ziemniaków. W I kwartale br. sprzedaż frytek na rynki zagraniczne wyniosła 23,5 tys. ton, a chipsów 4,5 tys. ton (odpowiednio: 20,5 i 4,3 tys. ton w 2005 r.). Większy jest również eksport suszów z ziemniaków. Import Wprawdzie ich import wzrósł po akcesji, ale w stosunku do wielkości eksportu jest nadal niewielki. W przypadku frytek sprzedaż na rynki zagraniczne jest 5-6-krotnie wyższa od ich przywozu, a chipsów eksportuje się 10-krotnie więcej niż importuje.

Niekorzystnie kształtuje się sytuacja w obrotach handlu zagranicznego produktami skrobiowymi. Na skutek obniżenia produkcji skrobi ziemniaczanej, od początku br. roku spada jej wywóz, mimo stosunkowo wysokiego poziomu refundacji eksportowych (w maju 2006 r. wynosiły one ok. 58 EUR/tonę skrobi). Niska jest też sprzedaż na rynki zagraniczne skrobi modyfikowanych (dekstryny). Natomiast na stałym poziomie, ok. 4 tys. ton miesięcznie utrzymuje się eksport syropów skrobiowych.

Również po stronie importu w 2006 r. obserwuje się zmniejszenie obrotów. Wprawdzie niewiele, ale obniżył się import skrobi nieprzetworzonych, zmalał przywóz skrobi modyfikowanych, niższy jest też wolumen sprowadzanych syropów skrobiowych. Może to świadczyć o trwałym wyhamowaniu tendencji wzrostowej, która ze szczególnym nasileniem była obserwowana od momentu akcesji do połowy 2005 roku.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej ^a		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
I	.	.	.	-	-	1 894
II	.	.	.	-	-	41
III	.	.	.	-	-	-
IV	43 300	38 600	39 100	-	-	.
V	30 000	29 100	.	-	-	.
VI	25 100	24 900	.	-	-	.
VII	29 400	25 800	.	-	-	.
VIII	76 700	44 500	.	4 285	806	.
IX	311 000	238 900	.	36 496	27 538	.
X	336 600	319 600	.	38 832	41 608	.
XI	178 100	144 600	.	34 780	20 373	.
XII	34 100	49 900	.	1035	5 092	.
RAZEM	1 233 700 ^b	1 010 200 ^c	39 100	115 428	95 417	1 935

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII 2004 - IV 2005, ^c okres VII 2005 - IV 2006

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	Wczesne	sadzeniaki	pozostałe	Skrobia ziemn.	Skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2004 I-XII	2 913	742	60 663	65 750	13	11 983	13 681	74 388	12 347	6 345
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2005 III	105	0	2 927	4 646	0	3 077	1 156	7 472	1 586	765
IV	119	301	4 755	4 822	0	4 315	705	6 564	1 838	768
V	93	360	1 272	3 954	0	3 241	852	6 995	1 440	739
VI	511	0	916	6 507	15	2 796	599	7 419	1 448	904
VII	560	0	4 720	6 246	29	3 824	681	8 592	1 265	543
VIII	204	0	754	6 631	3	4 469	744	8 854	1 676	927
IX	25	0	191	5 313	5	4 203	613	7 891	1 761	822
X	6	6	721	4 926	8	3 784	897	7 478	1 775	891
XI	5	191	1 682	7 838	11	4 785	1 179	7 577	1 301	567
XII	7	0	1 853	6 878	0	3 962	728	8 328	1 142	611
2006 I	2	0	74	3 173	12	4 318	411	7 511	1 185	735
II	2	0	996	2 925	1	4 092	528	6 638	1 607	1 048
III	2	80	2 195	4 869	7	4 095	458	9 315	1 724	861

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW, GUS i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej)

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	Sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2004 I-XII	21 193	9 119	8 341	1 594	13 899	45 401	83 454	7 352	428	1 303
2005 I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2005 III	1 180	557	4 155	116	3 219	6 249	5 940	883	73	195
IV	4 988	6 148	7 801	206	2 080	8 067	7 287	1 570	127	211
V	20 469	209	10 425	1 075	1 791	9 736	7 133	3 462	176	340
VI	15 307	206	10 873	1 095	2 170	10 728	6 216	2 556	112	222
VII	446	0	1 796	379	2 299	9 274	6 547	1 397	130	219
VIII	663	594	250	540	2 011	9 116	6 538	1 053	99	348
IX	482	21	352	703	2 180	8 292	7 542	1 440	156	364
X	351	0	922	328	2 592	7 871	7 760	1 435	103	297
XI	447	92	1 998	1 159	2 925	8 776	7 716	1 612	84	241
XII	657	0	1 948	714	3 129	7 105	7 002	1 755	200	296
2006 I	1 100	0	2 681	668	3 452	4 663	6 352	1 483	140	532
II	1 518	213	5 236	1 439	2 245	5 108	6 097	1 442	149	413
III	2 699	1 063	3 889	1 563	1 533	6 605	4 753	1 875	163	399

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW, GUS i CAAC.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	IV	II	III	IV	Wskaźnik zmian cen	
		2005	2006	2006	2006	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	Skupu	40,2	.	.	54,1	134,6	.
	Targowiskowa	45,6	75,5	82,4	88,1	193,2	106,9
	Detaliczna (zł/kg)	0,65	1,04	1,10	1,18	183,3	105,8
	Importowa	99,2	66,6	81,5	.	115,9	122,5
	Eksportowa	26,8	34,9	26,7	.	130,3	76,5
Relacje cen	Skup / targowisko	0,88	.	.	0,61	-	-
	Targowisko / detal	0,70	0,73	0,75	0,75	-	-
	Skup / detal	0,62	.	.	0,46	-	-
Ziemniaki skrobiowe^a	Skupu (zł/t)	161,0	143,3	146,4	148,1	92,0	101,2
Skrobia ziemniaczana	Zbytu (zł/kg)	1,68	1,51	1,49	1,48	88,1	99,3
Skrobia ziemniaczana	Detaliczna (zł/kg)	3,04	2,81	2,80	2,78	91,4	99,3
Frytki	Detaliczna (zł/kg)	7,92	7,98	8,00	7,98	101,3	100,3
Chipsy	Detaliczna (zł/kg)	33,60	32,40	32,00	32,30	95,5	98,8
Pyzy ziemniaczane	Detaliczna (zł/kg)	6,36	6,42	6,42	6,40	101,3	100,0
Kopytka	Detaliczna (zł/kg)	7,00	7,12	7,18	7,18	102,3	100,8

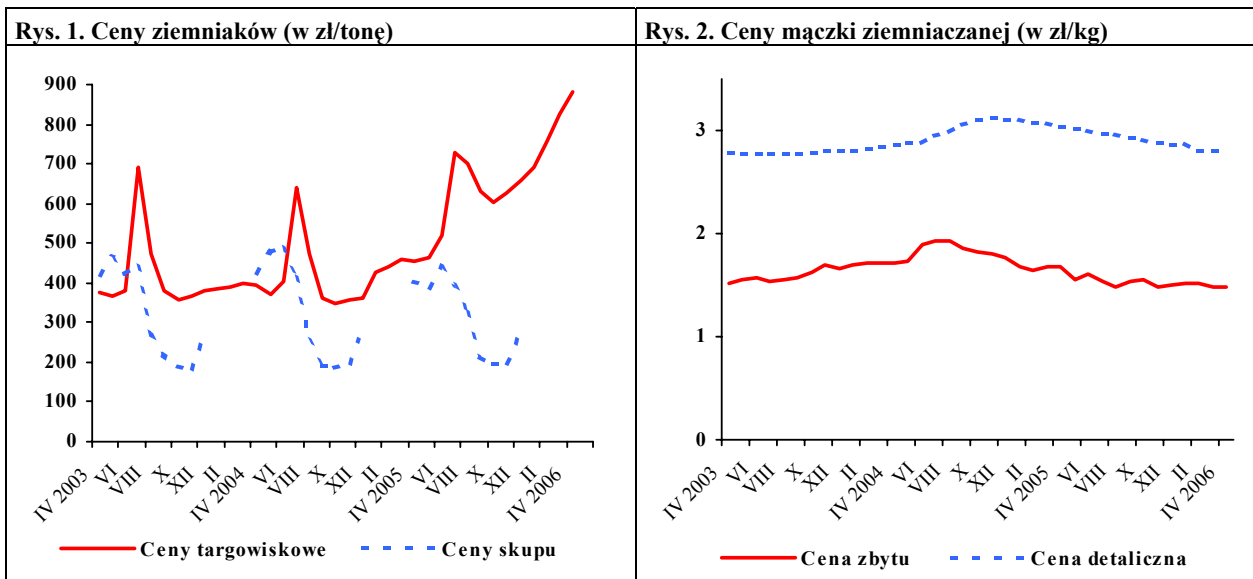
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

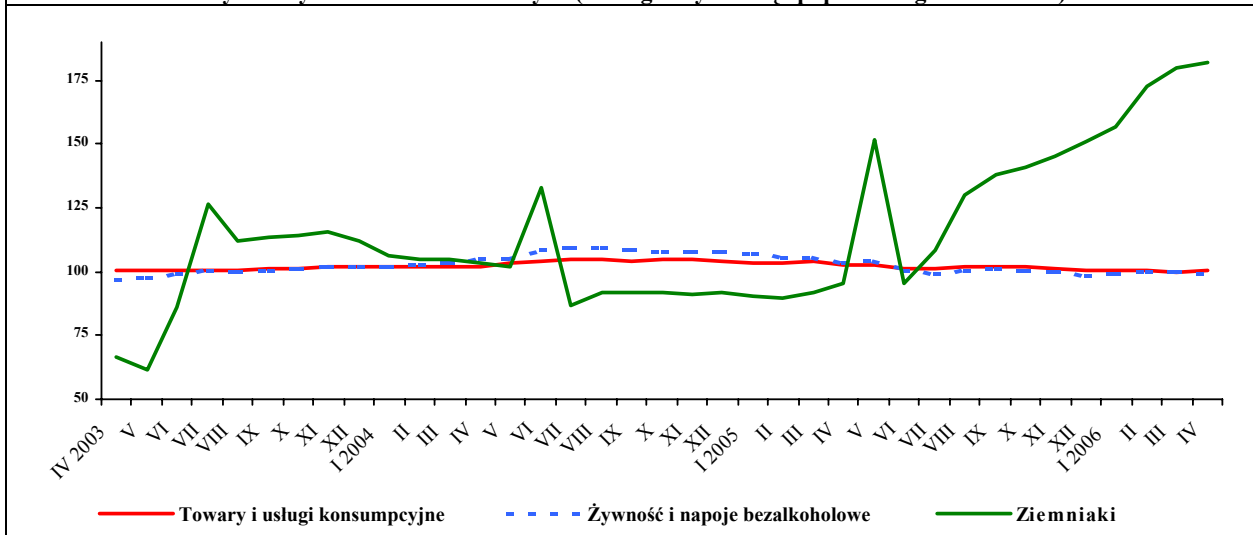
Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Województwa		marzec	luty	marzec	kwiecień	Wsk. zmian cen	
		2005	2005	2006	2006	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	51,2	78,1	92,5	98,7	192,8	106,6
2	Kujawsko-pomorskie	45,0	86,9	97,1	105,2	233,8	108,3
3	Lubelskie	36,9	69,0	72,9	74,9	203,1	102,8
4	Lubuskie	47,9	64,2	70,2	78,8	164,4	112,1
5	Łódzkie	44,6	77,5	86,7	92,4	207,2	106,5
6	Małopolskie	47,9	65,2	72,4	78,5	163,9	108,4
7	Mazowieckie	38,8	79,5	88,8	92,9	239,7	104,7
8	Opolskie	55,7	80,8	87,5	99,5	178,8	113,7
9	Podkarpackie	50,8	80,4	83,8	87,6	172,3	104,5
10	Podlaskie	37,2	67,5	70,4	68,7	185,0	97,6
11	Pomorskie	48,9	77,5	77,0	87,4	178,8	113,6
12	Śląskie	51,1	79,5	85,8	94,5	184,8	110,2
13	Świętokrzyskie	34,0	63,8	69,7	76,1	223,8	109,1
14	Warmińsko-mazurskie	49,8	74,1	81,2	85,3	171,2	105,0
15	Wielkopolskie	48,7	80,4	90,4	95,2	195,5	105,4
16	Zachodniopomorskie	44,4	74,1	74,7	81,2	182,7	108,7
maksimum		55,7	86,9	97,1	105,2	x	
minimum		34,0	63,8	69,7	68,7		
różnica w %		38,9	36,2	39,2	53,0		

Źródło: Dane GUS.

Rys. 3. Dynamika cen detalicznych (analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100)

Źródło: GUS

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W marcu 2006 r. w porównaniu z marcem roku poprzedniego duże i średnie zakłady przetwórcze zmniejszyły produkcję konserw warzywnych (o 14%), oraz marynat (o 3%). Wzrosła natomiast produkcja mrożonych warzyw (o 19%) i soku pomidorowego (o 13%). Produkcja pozostałych soków warzywnych i mrożonych dań gotowych była zbliżona do marca 2005 r.

W marcu 2006 r. wyeksportowano 32,0 tys. ton warzyw świeżych o wartości 6,5 mln EUR, co oznacza spadek ilości w stosunku do marca 2005 r. o 44% i wartości o 35%. Eksport ogórków zmniejszył się o 91%, kapusty o 74%, marchwi o 55% i pomidorów o 22%. Natomiast o 45% zwiększył się eksport kalafiorów. Eksport cebuli kształtował się na poziomie zbliżonym do marca roku poprzedniego. W tym czasie sprzedano 40,6 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 21,8 mln EUR. Rozmiary eksportu spadły w stosunku do marca 2005 r. o 10%, a wartość sprzedaży wzrosła o 2%. Na zmniejszenie sprzedaży przetworów warzywnych wpłynął niższy o 13% eksport mrożonek oraz o 3% konserw.

Import warzyw świeżych w marcu 2006 r. wyniósł 24,6 tys. ton, a jego wartość 19,7 mln EUR. W porównaniu z marcem 2005 r. wolumen importu warzyw świeżych wzrósł o 12% i również o 12% obniżyła się jego wartość. Wzrósł import kapusty (dwi i półkrotnie), ogórków (o 76%), marchwi i pomidorów. Natomiast mniej sprowadzono czosnku (o 55%) i kapusty i papryki. Import przetworów warzywnych wyniósł 9,1 tys. ton, a jego wartość 7,1 mln EUR. Zarówno ilość jak i wartość zakupionych przetworów zmniejszyła się w stosunku do marca 2005 r. o 9%. Spośród przetworów najwyższy był spadek importu konserw (o 54%). W mniejszym stopniu obniżył się zakup mrożonek i marynat. Natomiast nieco więcej sprowadzono suszy warzywnych. Ujemne saldo w handlu świeżymi warzywami, wynoszące w marcu 2005 r. 12,4 mln EUR, zwiększyło się w marcu 2006 r. do 13,3 mln EUR. Natomiast w handlu przetworami warzywnymi dodatnie saldo wynoszące 13,5 mln EUR zwiększyło się do 14,7 mln EUR.

W kwietniu 2006 r. w porównaniu z marcem wzrosły ceny detaliczne wszystkich warzyw świeżych (prócz kalafiorów), a najbardziej zwiększyły się ceny porów (o 21%) i selerów (o 13%). Ceny detaliczne przetworów warzywnych w tym czasie zmieniły się w niewielkim stopniu. Szpinak mrożony zdrożał o 2% i również o 2% obniżyła się cena groszku konserwowego i kukurydzy konserwowej. W stosunku do kwietnia 2005 r. zwiększyły się ceny detaliczne większości warzyw świeżych, a najbardziej kapusty białej (o 75%), porów (o 55%) oraz marchwi (o 48%). Tańsza była papryka (o 15%). Spośród przetworów warzywnych zdrożał szpinak mrożony (o 9%), koncentrat pomidorowy, mrożone mieszanki warzywne, keczup i sok wielowarzywny. Obniżyły się ceny kalafiorów mrożonych (o 10%) i ogórków konserwowych (o 3%).

W maju br. w porównaniu z kwietniem wśród warzyw do bezpośredniego spożycia wzrosły ceny skupu marchwi (o 29%), cebuli i buraków ćwikłowych. Natomiast staniały pomidory szklarniowe (o 17%), kapusta biała i pieczarki. W przetwórstwie o 12% więcej płacono za cebulę obieraną, a cena kapusty białej przemysłowej nie zmieniła się. Zdrożała większość warzyw skupowanych na eksport, np. kapusty pekińskiej o 65% i selerów o 55%. W mniejszym stopniu podrożała: pietruszka, buraki, cebula i marchew. Obniżyła się cena skupu kapusty białej. W tym czasie wzrosły ceny hurtowe marchwi (o 11%), buraków ćwikłowych i cebuli. Natomiast obniżyły się ceny hurtowe ogórków (o 35%) i pomidorów spod osłon (o 18%) oraz kapusty białej (o 8%). W stosunku do maja 2005 r. wzrosły ceny skupu i hurtowe niemal wszystkich warzyw (oprócz kapusty pekińskiej i kapusty białej kierowanej na eksport, które staniały odpowiednio o 27% i 17% oraz ogórków i pomidorów spod osłon na rynkach hurtowych tańszych o 38% i 4%). Najbardziej, bo prawie czterokrotnie, zdrożała cebula skupowana na eksport. Cebula do bezpośredniego spożycia, cebula obierana do przetwórstwa i cebula na rynkach hurtowych podrożała dwukrotnie.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafory gruntowe (szt.)	Pieczarki
2005 III	0,22	0,70	0,27	0,40	0,37	-	-	-	6,97	-	4,24
IV	0,23	0,68	0,37	0,48	0,44	-	-	-	6,53	-	4,14
V	0,32	0,70	0,58	0,85	0,59	-	-	-	4,74	-	4,00
VI	0,40	0,92	1,04 ^c	1,14	0,72	-	-	-	3,80	-	4,22
VII	0,92	1,39	1,50 ^c	1,43	0,74	1,14	0,65	3,33	2,63	-	4,52
VIII	0,72	1,31	1,00	0,77	0,53	1,04	0,82	1,36	2,02	1,48	4,82
IX	0,61	1,16	0,54	0,63	0,48	1,12	0,82	1,12	1,37	1,19	4,56
X	0,50	0,94	0,39	0,54	0,47	-	-	1,31	2,01	1,23	4,31
XI	0,43	0,89	0,39	0,49	0,43	-	-	-	2,77	-	4,29
XII	0,43	0,89	0,40	0,49	0,44	-	-	-	3,34	-	4,41
2005 I-XII	0,40	0,92	0,49	0,61	0,47	1,10	0,76	1,78	3,80	1,54	4,32
2006 I	0,51	0,92	0,55	0,56	0,49	-	-	-	4,77	-	4,39
II	0,55	0,96	0,66	0,69	0,61	-	-	-	-	-	4,11
III	0,58	0,99	0,68	0,77	0,67	-	-	-	4,72	-	4,30
IV	0,60	1,04	0,69	0,82	0,73	-	-	-	6,41	-	4,35
V	0,69	1,07	0,63	1,06	0,82	-	-	-	5,34	-	3,95
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2006</u> <u>IV 2006</u>	115	103	91	129	112	x	x	x	83	x	91
<u>V 2006</u> <u>V 2005</u>	216	153	109	125	139	x	x	x	113	x	99

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuły różyczk.	Kalafory różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2005 III	0,37	0,26	0,19	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
IV	0,36	0,36	0,20	0,27	-	-	-	-	-	-	-
V	0,35	0,39	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,37	0,55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,69	-	-	0,93	-	-
VIII	0,70	0,53	0,20	-	-	0,70	1,32	0,85	0,87	0,44	0,25
IX	0,65	0,42	0,20	0,21	-	0,75	1,45	1,02	1,00	0,49	0,24
X	0,60	0,39	0,21	0,20	0,66	-	1,44	0,99	-	0,45	0,24
XI	0,59	0,35	0,21	0,20	0,66	-	1,63	-	-	-	-
XII	0,60	0,35	0,21	0,22	0,67	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,52	0,37	0,20	0,22	0,70	0,71	1,46	0,95	0,93	0,46	0,24
2006 I	0,59	0,38	0,34	0,26	0,80	-	-	-	-	-	-
II	0,61	0,58	0,55	0,35	1,25	-	-	-	-	-	-
III	0,65	0,73	0,68	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,68	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,76	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2006</u> <u>IV 2006</u>	112	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>V 2006</u> <u>V 2005</u>	217	190	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2005 III	-	-	1,44	0,29	0,37	-	0,38	0,83	0,72	0,11	0,87	0,30	0,23
IV	-	-	1,80	0,32	0,33	-	0,39	0,92	0,69	0,10	0,95	0,34	0,31
V	3,58	-	1,95	0,71	0,38	-	0,84	-	-	0,15	1,80	0,58	-
VI	3,63	1,83	1,52	0,46	2,00 ^a	-	0,90	-	1,00 ^a	0,20	1,00 ^a	0,95	0,32
VII	2,69	1,01	1,21	0,74	1,31 ^a	-	1,52	-	3,00	0,83	0,75 ^a	0,74	0,38
VIII	2,27	0,94	1,30	0,80	1,42 ^a	2,98	0,66	-	1,54	0,63	1,80	0,49	0,43
IX	2,27	0,89	1,01	0,47	0,90 ^a	2,23	0,51	1,58	1,12	0,41	1,45	0,43	0,53
X	2,89	2,00	0,73	0,41	0,60	2,26	0,49	1,73	0,92	0,30	1,14	0,41	0,55
XI	3,01	-	0,54	0,42	0,69	2,63	0,48	1,22	0,80	0,38	1,10	0,36	-
XII	-	-	0,53	0,46	0,65	-	0,50	1,19	0,79	0,30	1,25	0,35	-
2005 I-XII	2,91	1,33	1,11	0,45	0,47	2,53	0,60	1,11	1,09	0,30	1,18	0,46	0,35
2006 I	-	-	0,76	0,55	0,70	-	0,53	1,10	1,02	0,30	1,68	0,43	-
II	-	-	0,97	0,72	0,90	-	0,72	1,73	1,30	0,40	2,20	0,45	-
III	-	-	0,87	0,67	0,90	-	0,83	2,05	1,43	0,46	-	0,47	-
IV	-	-	0,86	0,61	-	-	0,88	2,00	1,93	0,49	-	0,48	-
V	5,50	-	1,42	0,59	-	-	0,94	2,50	3,00	0,56	-	0,60	-
Wskaźnik zmian w %													
$\frac{V\ 2006}{IV\ 2006}$	x	x	165	97	x	x	107	125	155	114	x	125	x
$\frac{V\ 2006}{V\ 2005}$	154	x	73	83	x	x	112	x	x	373	x	103	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Soki warzywne pozostałe	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Dania mrożone gotowe	Marynaty
2004 I-XII	35 034	8 339	384 977	84 156	12 125	53 375
2005 I	2 413	921	33 662	4 307	1 625	2 606
II	2 732	1 083	32 191	4 716	2 359	3 042
III	2 855	1 383	30 392	4 779	1 401	3 567
IV	3 074	1 261	30 028	3 244	1 104	2 527
V	3 310	1 359	23 263	2 286	779	1 669
VI	2 414	1 021	18 417	3 737	849	1 329
VII	1 992	960	14 883	11 605	547	8 247
VIII	2 768	953	32 385	11 117	939	12 983
IX	5 428	955	61 437	14 504	1 039	7 988
X	1 875	1 200	57 315	7 735	1 274	5 850
XI	2 528	881	46 868	4 133	1 152	4 225
XII	2 206	1 238	32 719	4 375	1 362	3 744
2005 I-XII	33 595	13 215	413 560	76 538	14 430	57 777
2006 I	2 139	707	34 676	3 116	1 291	2 018
II	2 411	1 002	31 559	3 692	1 340	2 497
III	3 232	1 391	36 214	4 120	1 397	3 464
Wskaźnik zmian w %						
$\frac{III\ 2006}{III\ 2005}$	113	101	119	86	100	97

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2004		2005												2006			III 2006 III 2005 (%)
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	
Warzywa ogółem	366292	28176	41816	57162	57818	42073	38123	32824	43375	41681	42246	33080	27472	485845	28975	31344	32048	56
Cebula	175113	15367	18726	15388	14982	15277	14308	8022	11198	10953	15579	14774	14649	169222	18599	17145	15278	99
Kapusta	32425	2698	12460	24162	27016	9604	4323	1787	1536	1822	3246	6160	3556	98370	2527	4330	6241	26
Marchew	14994	1132	2129	3804	5257	3796	1724	819	500	620	960	898	735	22375	637	1545	1716	45
Ogórk	16934	159	60	366	859	1743	3187	6919	11128	3777	2391	515	89	31194	66	104	32	9
Pomidory	46069	164	191	207	711	4853	7614	9217	12807	14924	10573	3343	1322	65927	314	297	161	78
Kalafior	14862	123	89	103	74	217	2883	2502	2127	4358	3183	792	421	16871	153	102	149	145
Przetwory ogółem	420019	39032	40061	44879	43219	30950	30777	23176	25599	40635	40675	44249	37296	440547	38146	39831	40602	90
Susze	14271	1311	971	1220	1377	1017	1046	1017	1309	1175	1493	1644	905	14485	1530	1470	1613	132
Marynaty	25262	1775	2020	2902	2697	2047	2133	1661	2290	3857	3563	3759	3019	31722	2175	2362	3014	104
Konserwy	41257	2795	2827	3257	3142	2525	2435	1886	1978	4057	4043	4161	4043	37150	2878	3442	3175	97
-kapusta kwasz.	15892	1214	1215	1553	1040	1294	1251	702	710	796	1424	1142	1376	13715	728	915	1002	65
Mrożonki	324756	31834	32383	35254	34125	23551	23452	16935	17940	29088	29665	32440	27407	334073	29390	30226	30631	87
Pieczarki i ich przetwory	128428	12690	11809	14839	14102	12042	9221	8168	8300	9486	12541	12085	10194	135477	12243	11237	11000	74
Warzywa ogółem	96760	6076	6962	9919	9550	13888	13849	15246	17059	15068	14747	9328	7550	139242	6343	6831	6473	65
Cebula	34828	3144	2932	2196	2159	2250	2249	1815	2029	2860	3628	3790	3431	32482	3386	3267	2520	115
Kapusta	2633	174	964	2029	2530	1129	725	333	288	238	415	739	486	10050	427	651	992	49
Marchew	1723	154	263	448	662	596	358	247	143	138	188	202	163	3560	132	215	234	52
Ogórk	7284	108	97	393	730	1180	1421	2674	3466	1162	714	167	47	12160	33	42	18	5
Pomidory	22367	156	175	138	1070	5629	5766	7644	8472	7507	6384	1916	671	45530	123	183	77	56
Kalafior	3285	44	28	29	20	69	909	795	735	1016	847	191	155	4838	91	57	88	303
Przetwory ogółem	199908	18425	18919	21337	21187	14816	14569	11311	13586	21383	21396	22965	19383	219276	20625	20943	21844	102
Susze	23084	1986	1638	1924	2116	1534	1596	1607	1989	2042	2837	2725	1583	23577	2524	2083	2660	138
Marynaty	16436	1236	1399	2046	1896	1468	1424	1131	1611	2584	2519	2658	2046	22019	1614	1681	2256	110
Konserwy	22700	1524	1540	1769	1918	1352	1284	1068	1327	2436	1834	2195	2157	20404	1649	2008	1992	113
-kapusta kwasz.	4257	409	396	511	361	355	338	204	279	275	405	418	496	4447	246	346	389	76
Mrożonki	128867	12871	13278	14216	13960	9238	9014	6327	7240	12748	12525	13894	12028	137339	13067	13135	13184	93
Pieczarki i ich przetwory	154851	15038	13435	18038	16975	15369	11502	10751	10765	11790	15922	16198	13704	169487	13404	14683	14280	79

tyś. EUR

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ. MRiRW, MF, od I.I.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2004												2005												2006			III 2006
	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	III 2005										
Warzywa ogółem	197597	18086	15590	21976	22637	16607	20302	12048	5703	5451	6594	17415	21086	183496	21823	23554	24602	112										
Cebula	53706	1045	1183	830	791	640	3331	3073	2036	1780	1344	1832	1747	19632	1212	1740	698	84										
Kapusta	805	7	18	101	473	1317	205	55	7	5	5	53	90	2335	81	234	260	257										
Marchew	15452	463	1350	2636	2496	4335	5050	1877	263	230	252	350	1061	20362	2977	3556	3376	128										
Ogórki	11997	3344	1403	1142	1361	598	141	47	50	68	1580	3905	2680	16319	2789	2213	2007	176										
Pomidory	54896	6972	5619	8672	8653	2509	7763	3361	1069	284	733	5228	8582	59446	7724	8408	8931	103										
Papryka	17522	1614	1731	2256	1908	1908	2037	2105	470	1099	635	2505	2326	20593	2287	2278	2062	91										
Czosnek	8260	973	547	766	513	697	231	343	813	970	494	737	692	7776	454	665	342	45										
Przetwory ogółem	83608	8111	9475	9922	10937	8040	10390	8603	7309	9133	10060	9202	7005	108189	8263	8162	9069	91										
Mrożonki	11968	1144	1611	2350	3225	1790	1620	1496	1633	1436	1449	2040	1612	21406	2178	2402	2221	95										
Susze	7642	507	533	934	930	990	1018	586	592	577	806	624	589	8686	816	677	965	103										
Marynaty	7123	717	711	732	676	326	544	392	469	752	915	855	919	8008	761	692	719	98										
Konserwy	26456	2028	2928	2381	2066	1571	2189	2000	1657	2436	2608	2686	1196	25746	1841	1886	1100	46										
-kukurydza konserw.	13931	280	1744	1541	1259	520	416	1045	998	1352	1513	1334	287	12289	781	948	291	19										
Koncentrat pomid.	22424	3207	3100	2634	3085	2520	4175	3304	2394	2917	3241	1917	1877	34369	1964	1556	2921	111										
Warzywa ogółem	110836	18591	16520	22331	18218	10878	10614	5798	3048	2811	3934	11202	16143	140088	16949	18325	19686	88										
Cebula	5204	232	213	218	206	62	120	129	152	147	233	217	211	2140	144	248	251	115										
Kapusta	285	4	9	51	256	304	36	13	3	4	4	11	21	716	14	53	105	206										
Marchew	2340	101	184	551	526	1161	1624	547	105	67	67	102	292	5327	655	917	1023	186										
Ogórki	8477	3374	2213	1136	762	448	81	43	44	57	742	2103	2222	13227	3410	2806	1131	100										
Pomidory	39749	8207	6580	11013	9743	2784	5144	2258	828	297	631	3855	6736	58076	5911	6833	8856	80										
Papryka	29015	2740	3146	3811	2549	3030	2321	1629	407	555	453	2133	2792	25566	2773	2958	2906	76										
Czosnek	5426	553	480	710	419	519	238	407	695	764	520	722	687	6714	651	807	457	64										
Przetwory ogółem	68144	6321	7014	7845	8451	6377	7948	6457	5985	7098	8085	7505	5953	85039	6914	6341	7100	91										
Mrożonki	8412	1070	1300	1609	2131	1337	1180	1208	1196	1057	1041	1417	1078	15625	1695	1581	1388	86										
Susze	10813	770	709	1310	1332	1318	1507	910	1114	1108	1282	1005	875	13240	1088	971	1469	112										
Marynaty	4545	420	475	440	450	246	369	272	347	517	671	617	724	5547	496	459	499	113										
Konserwy	24312	1861	2460	2296	2013	1538	2055	1821	1530	2109	2523	2527	1508	24239	2017	1785	1317	57										
-kukurydza konserw.	9525	186	1157	1152	906	330	253	747	715	984	1130	1027	222	8809	634	697	234	20										
Koncentrat pomid.	14077	1843	1659	1513	1857	1384	2251	1708	1308	1641	1854	1184	1153	19355	1084	887	1612	107										

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CHiZ. MRiRW, MF, od 1.1.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2005 I	0,20	0,06	0,14	0,62	0,95	0,36	1,24	0,68	0,34	0,43
II	0,16	0,08	0,12	1,63	0,92	0,32	1,19	0,67	0,33	0,45
III	0,14	0,08	0,12	1,07	0,66	0,28	1,24	0,70	0,33	0,44
IV	0,14	0,09	0,13	0,88	1,51	0,27	1,22	0,67	0,35	0,46
V	0,14	0,12	0,16	0,68	1,16	0,32	1,29	0,70	0,27	0,48
VI	0,16	0,17	0,21	0,45	0,76	0,32	1,26	0,65	0,27	0,47
VII	0,22	0,19	0,30	0,39	0,83	0,32	1,37	0,67	0,29	0,47
VIII	0,18	0,18	0,29	0,31	0,66	0,34	1,34	0,71	0,39	0,46
IX	0,26	0,13	0,22	0,31	0,50	0,23	1,33	0,62	0,35	0,48
X	0,23	0,13	0,20	0,30	0,60	0,27	1,31	0,65	0,28	0,47
XI	0,26	0,12	0,22	0,32	0,57	0,24	1,39	0,68	0,37	0,48
XII	0,23	0,14	0,22	0,52	0,51	0,37	1,47	0,65	0,36	0,47
2005 I-XII	0,19	0,10	0,16	0,39	0,69	0,29	1,29	0,67	0,32	0,46
2006 I	0,18	0,17	0,21	0,50	0,39	0,59	1,51	0,69	0,34	0,46
II	0,19	0,15	0,14	0,41	0,62	0,56	1,46	0,67	0,38	0,46
III	0,16	0,16	0,14	0,54	0,48	0,59	1,42	0,68	0,39	0,45
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2006</u> <u>II 2006</u>	84	107	100	132	77	105	97	101	103	98
<u>III 2006</u> <u>III 2006</u>	114	200	117	50	73	211	115	97	118	102

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe
2004 I-XII	0,75	0,59	0,26	0,53	2,11	1,00	4,75	5,46	1,53
2005 I	0,35	0,26	0,61	0,45	-	-	9,10	5,25	-
II	0,32	0,31	0,65	0,48	-	-	10,00	7,40	-
III	0,30	0,34	0,68	0,49	-	-	5,46	12,33	-
IV	0,27	0,42	0,73	0,45	-	-	3,80	7,46	-
V	0,28	0,56	1,02	0,52	-	-	3,67	6,00	-
VI	0,41	1,10 ^a	1,67	0,74	2,65	-	2,65	3,76	1,49
VII	0,69	1,17 ^a	1,13	0,62	1,22	-	1,22	3,11	2,05
VIII	0,92	2,02 ^a	0,96	0,61	1,07	1,43	1,53	2,03	2,00
IX	0,74	1,51 ^a	0,75	0,57	1,29	0,63	1,49	1,65	1,52
X	0,99	0,83	1,10	0,93	5,13	1,50	3,81	3,75	2,94
XI	0,56	0,50	0,64	0,59	-	-	3,72	2,79	-
XII	0,53	0,51	0,68	0,59	-	-	7,77	3,74	-
2005 I-XII	0,53	0,47	0,89	0,59	2,27	1,19	4,52	4,94	1,86
2006 I	0,57	0,61	0,85	0,64	-	-	9,45	5,40	-
II	0,65	0,78	1,03	0,79	-	-	10,81	7,98	-
III	0,74	0,81	1,07	0,78	-	-	4,86	11,83	-
IV	0,67	0,75	1,08	0,76	-	-	3,53	6,99	-
V	0,69	0,69	1,20	0,81	-	-	2,28	5,74	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>V 2006</u> <u>IV 2006</u>	103	92	111	107	-	x	65	82	x
<u>V 2006</u> <u>IV 2005</u>	246	123	118	156	x	x	62	96	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2005 III	2,99	8,21	2,69	2,83	2,60	5,78	2,19
IV	3,06	8,20	2,69	2,86	2,60	5,81	2,23
V	3,06	8,22	2,69	2,80	2,57	5,82	2,30
VI	3,06	8,10	2,79	2,81	2,55	5,82	2,36
VII	3,06	8,34	2,71	2,75	2,52	5,82	2,34
VIII	3,01	8,23	2,70	2,84	2,59	5,82	2,32
IX	3,02	7,89	2,75	2,83	2,57	5,77	2,32
X	2,97	7,88	2,84	2,84	2,67	5,93	2,47
XI	2,96	7,85	2,86	2,85	2,70	5,98	2,54
XII	2,93	7,92	2,89	2,84	2,72	5,15	2,50
2005 I-XII	3,01	8,10	2,74	2,83	2,61	5,77	2,32
2006 I	2,84	7,67	2,89	2,86	2,67	5,25	2,36
II	2,79	7,49	2,92	2,87	2,75	5,31	2,35
III	2,81	7,48	2,93	2,90	2,77	5,57	2,29
IV	2,74	7,28	2,93	2,89	2,82	5,79	2,29
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	98	97	100	100	102	104	100
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	90	89	109	101	108	100	103

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory gruntowe	Ogórki gruntowe	Kalafiory	Pieczarki
2005 II	1,01	0,54	1,11	1,01	2,48	3,16	14,18	-	-	6,48	5,86
III	1,00	0,58	1,16	1,03	2,56	3,79	13,55	-	-	6,95	5,80
IV	0,99	0,73	1,26	1,05	2,74	4,48	12,07	-	-	6,17	5,71
V	1,00	0,88	1,53	1,11	2,98	4,41	12,31	-	-	5,09	5,72
VI	1,31	1,28	2,63	1,59	3,92	4,33	11,70	-	3,67	2,61	5,71
VII	1,84	2,37 ^a	2,65	1,89	4,80	1,37 ^a	7,30	4,17	2,13	2,92	6,11
VIII	1,74	2,86 ^a	1,89	1,45	4,51	3,87	4,98	2,94	1,72	2,94	6,73
IX	1,51	1,05	1,49	1,22	3,53	3,57	3,66	2,14	1,77	2,45	6,36
X	1,28	0,91	1,34	1,15	2,99	3,31	3,43	2,43	2,89	2,29	5,99
XI	1,21	0,87	1,31	1,14	2,82	3,18	5,01	-	-	3,38	5,87
XII	1,20	0,88	1,34	1,13	2,80	3,34	7,22	-	-	4,00	6,09
2005 I-XII	1,26	0,83	1,57	1,23	3,22	3,67	9,42	2,92	2,44	4,29	6,00
2006 I	1,21	0,95	1,42	1,18	2,89	3,87	8,90	-	-	5,86	6,06
II	1,26	1,13	1,62	1,29	3,26	4,72	9,61	-	-	6,67	5,98
III	1,28	1,22	1,72	1,36	3,41	5,73	10,04	-	-	6,52	5,89
IV	1,31	1,28	1,87	1,41	3,84	6,95	10,23	-	-	6,27	5,98
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	102	107	109	104	113	121	102	x	x	96	102
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	132	175	148	134	140	155	85	x	x	102	105

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny
2005 II	4,34	14,71	6,20	5,08	6,76	5,38	8,40	3,58	5,18	7,77	3,73
III	4,34	14,86	6,18	5,08	6,74	5,34	8,45	3,57	5,20	7,75	3,72
IV	4,36	15,00	6,16	5,08	7,44	5,22	8,45	3,56	5,23	7,74	3,74
V	4,38	15,00	6,14	5,06	6,70	5,30	8,50	3,57	5,23	7,77	3,74
VI	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,28	8,50	3,56	5,25	7,83	3,73
VII	4,39	15,14	6,10	5,06	6,70	5,30	8,55	3,57	5,25	7,86	3,74
VIII	4,41	15,29	6,12	5,06	6,72	5,30	8,55	3,57	5,28	7,94	3,74
IX	4,41	15,14	6,12	5,04	6,70	5,30	8,60	3,56	5,30	7,94	3,74
X	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,30	8,55	3,56	5,30	7,91	3,73
XI	4,36	15,29	6,10	5,06	6,68	5,30	8,60	3,56	5,25	7,86	3,76
XII	4,32	15,29	6,10	5,08	7,00	5,30	8,56	3,54	5,18	7,69	3,76
2005 I-XII	5,18	15,05	6,14	5,07	6,80	5,31	8,51	3,56	5,24	7,82	3,74
2006 I	4,30	15,57	6,16	5,16	6,72	5,36	8,60	3,53	5,25	7,80	3,79
II	4,32	15,57	6,18	5,32	6,74	5,40	8,60	3,79	5,23	7,86	3,80
III	4,29	15,57	6,16	5,42	6,72	5,44	8,65	3,52	5,28	7,89	3,82
IV	4,23	15,57	6,22	5,54	6,68	5,44	8,70	3,52	5,18	7,74	3,82
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	99	100	101	102	99	100	101	100	98	98	100
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	97	104	101	109	90	104	103	99	99	100	102

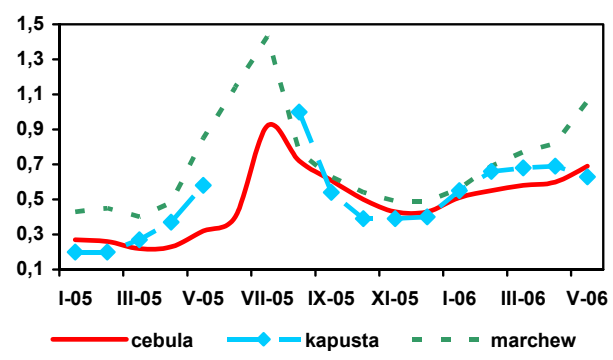
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych warzyw w Polsce i w Niemczech (%)

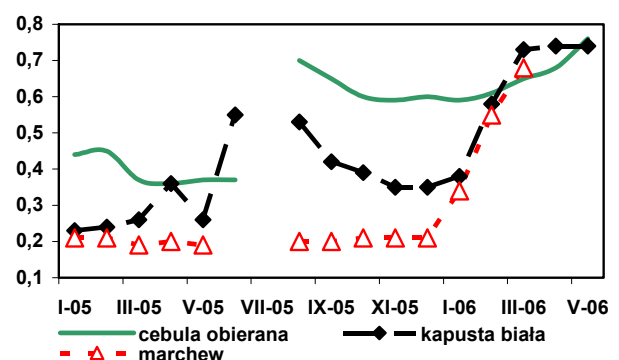
Miesiące	Ceny hurtowe						Ceny detaliczne						
	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły	Cebula	Kapusta biała	Kapusta pekińska	Marchew	Buraki	Pory	Kalafior
2004 XII	41	74	16	24	-	-	42	22	51	45	32	60	53
2005 I	53	32	48	24	-	-	111	24	55	49		62	112
II	47	42	50	27	-	-	60	24	45	46	33	68	106
III	45	41	50	27	-	-	54	27	42	44	33	59	115
IV	42	46	44	24	-	-	34	29		41	47	70	133
V	-	58	57	27	-	-	28	33	-	43	72	66	92
VI	41	56	62	25	-	-	36	-	-	67	101	53	73
VII	44	55	60	26	-	-	49	-	-	73	118	-	89
VIII	43	43	59	25	43	54	62			67	94	56	84
IX	46	63	56	24	45	49	65	36	-	63	78	65	95
X	55	72	28	25	-	-	55	35	67	61	71	70	79
XI	52	73	27	25	-	-	53	33	66	61	60	71	70
XII	48	75	35	27	-	-	57	30	61	56	40	65	55
2006 I	46	74	37	28	-	-	57	35	60	56	39	66	83
II	48	68	42	25	-	-	58	37	62	54	44	63	107
III	46	65	44	25	-	-	50	36	61	50	54	65	117
IV	-	59	58	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse i dla Niemiec ceny detaliczne na podstawie "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

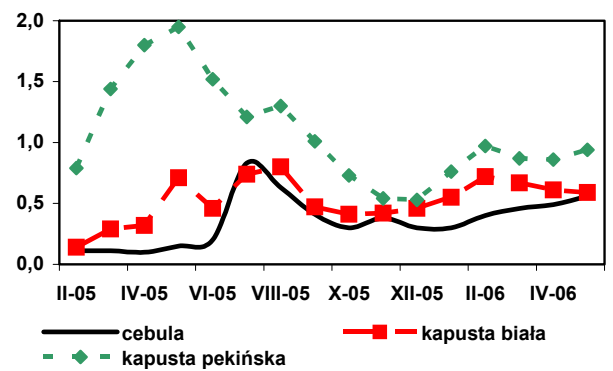
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

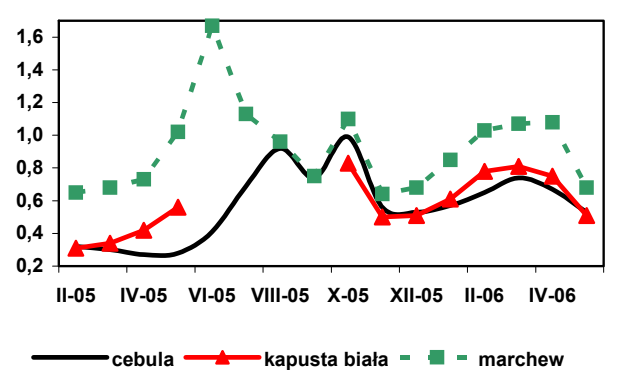
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

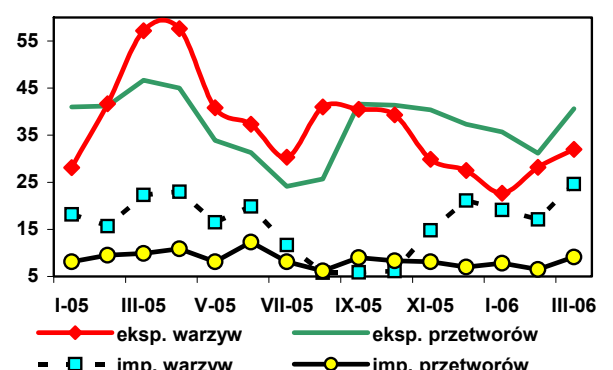
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

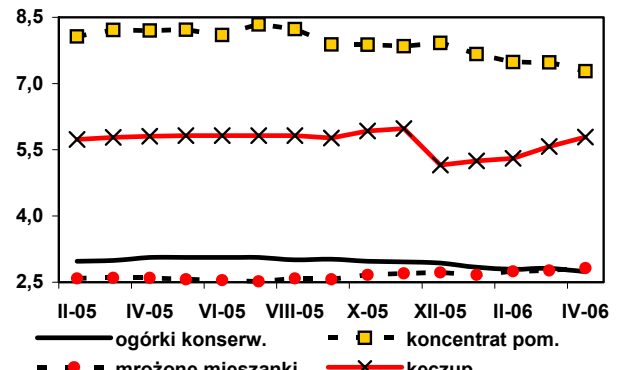
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

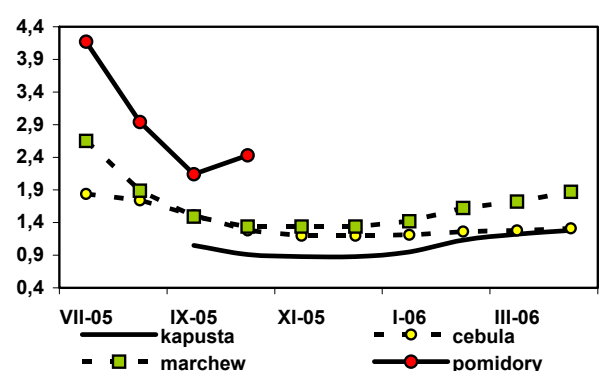
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

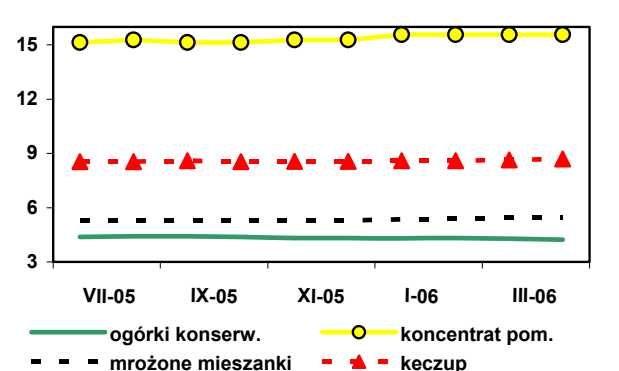
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W marcu 2006 r. niższa niż w marcu roku poprzedniego była produkcja soków zagęszczonych, owoców mrożonych, dżemów oraz soków pitnych (owocowych i owocowo-warzywnych). Wyższa była produkcja kompotów. W I kwartale 2006 r. produkcja soków zagęszczonych obniżyła się w porównaniu z I kwartałem roku poprzedniego o 50%, mrożonek o 17%, a dżemów o 16%. Nie zmieniła się w tych okresach produkcja soków (niższa była produkcja soku jabłkowego i soków cytrusowych, a wzrosła produkcja soków mieszanych).

W marcu mniejszy niż w marcu 2005 r. był wolumen eksportu jabłek, a także owoców przetworzonych (poza truskawkami w puszkach). W wyniku wzrostu cen zwiększyły się wpływy z eksportu zagęszczonych soków owocowych i nie zmieniła się wartość eksportu dżemów. Wartość eksportu mrożonek owocowych oraz jabłek zmniejszyła się mniej niż rozmiary sprzedaży. Łączna wartość eksportu owoców i ich przetworów była mniejsza w porównaniu z marcem 2005 r. o 2% i wyniosła 59,2 mln EUR. W okresie I-III 2006 r. wpływy z eksportu tej grupy produktów wyniosły 182 mln EUR, wobec 179 mln EUR w tym samym okresie roku poprzedniego (niższe były jedynie wpływy z eksportu jabłek, a także reeksportowanych owoców południowych). W marcu 2006 r. niższe niż w marcu roku poprzedniego były rozmiary importu niemal wszystkich gatunków owoców południowych, a także soków zagęszczonych i owocowych suszy. Wzrósł przywóz jabłek, owoców mrożonych, dżemów i owoców południowych w puszkach. Obniżyły się jedynie średnie ceny owoców cytrusowych, soków oraz dżemów. Niższa niż w marcu 2005 r. była tylko wartość importu soków zagęszczonych. W I kwartale 2006 r. wydatki na import owoców i ich przetworów były wyższe niż w I kwartale roku poprzedniego o 4,7% i wyniosły 212,3 mln EUR. Ujemne saldo obrotów na poziomie 30,3 mln EUR, było wyższe w porównaniu z okresem I-III 2005 r. o 27%.

W kwietniu 2006 r. ceny detaliczne jabłek przekraczały poziom z kwietnia roku poprzedniego o 21%. Wyższe o 3% były też ceny detaliczne gruszek pochodzących z importu. Podrożały także dżemy. Nie zmieniły się ceny detaliczne soków pitnych, a obniżyły się ceny owoców południowych (najbardziej cytryn),

a także puszkowanych anansów i brzoskwiń oraz mrożonych truskawek. W kwietniu 2006 r. w porównaniu do miesiąca poprzedniego podrożały jabłka, gruszki, a także mandarynki, a potaniały winogrona, cytryny, brzoskwinie i ananasy w puszkach. Stabilne pozostały ceny soków pitnych, bananów i pomarańcz. W kwietniu niższe niż w kwietniu 2005 r. były ceny zbytu dżemów i soków pitnych (poza sokiem z czarnej porzeczki, którego ceny wzrosły o 20%). Marża handlowa w sprzedaży soków i dżemów była zatem w kwietniu (podobnie jak w I kwartale 2006 r.) wyższa niż w tych samych okresach 2005 r. W kwietniu wyższe w porównaniu z marcem 2006 r. były ceny zbytu dżemów i soków z czarnych porzeczek oraz soku pomarańczowego i dżemu śliwkowego.

W maju 2006 r. ceny skupu jabłek deserowych były wyższe w porównaniu z majem roku poprzedniego o 54%, a ich ceny hurtowe zwiększyły się o 67% (najbardziej podrożały odmiany Jonagold i Szampion). Ceny skupu jabłek przeznaczonych na eksport wzrosły o 39% (w największym stopniu podrożała odmiana Jonagold). Ceny jabłek kierowanych do przetwórstwa były wyższe o 38% i wyniosły 0,36 zł/kg. Ceny jabłek deserowych (skupu, hurtowe i przeznaczonych na eksport) były w maju wyższe niż w kwietniu. Obniżyły się natomiast o 10% ceny płacone za jabłka przez zakłady przetwórcze. W maju obniżyły się w porównaniu z majem 2005 r. ceny hurtowe bananów, cytryn i pomarańcz, a wzrosły ceny mandarynek i winogron. W porównaniu do kwietnia, 2006 r. wyższe były ceny wszystkich owoców cytrusowych, a także bananów i winogron. Wzrost cen owoców południowych spowodowany był sezonowym spadkiem ich podaży. Ceny hurtowe truskawek spod osłon były w maju 2006 r. ponad dwukrotnie wyższe niż w maju roku poprzedniego. W maju ceny hurtowe truskawek stanowiły 36% cen w Niemczech. Jabłka (odmiany Jonagold) były tańsze niż średnie na rynkach hurtowych w Niemczech o 44%, a banany o 34%.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Porzeczki czerwone	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2004 I-XII	1,03	1,85	0,92^a	1,43^a	1,77	1,57	1,08^a
2005 IV	1,01	-	-	-	-	-	-
V	1,11	-	-	-	-	-	-
VI	1,13	-	-	-	-	-	-
VII	1,36	-	0,84	2,44	3,88	2,74	2,37
VIII	1,19	1,94	1,00	2,44	4,77	2,50	1,82
IX	1,06	1,69	-	-	-	1,77	1,66
X	1,05	1,83	-	-	-	-	2,79
XI	1,00	2,14	-	-	-	-	-
XII	0,98	2,14	-	-	-	-	-
2005 I-XII	1,03	1,92	0,84^a	2,44^a	4,33	2,34	2,03^a
2006 I	1,01	2,43	-	-	-	-	-
II	1,15	2,54	-	-	-	-	-
III	1,17	2,57	-	-	-	-	-
IV	1,27	2,75					
V	1,71	-					
Wskaźniki zmian cen (%)							
$\frac{V\ 2006}{IV\ 2006}$	135	x	x	x	x	x	x
$\frac{V\ 2006}{V\ 2005}$	154	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2004 I-XII	0,23	1,58	1,03^a	0,48^a	1,72^a	0,50	1,06^a	0,61^a	0,44^a
2005 IV	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,26	0,89	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,27	1,27	0,79	0,61	1,82	-	1,99	1,29	-
VIII	0,26	-	0,70	0,65	2,08	0,58	2,77	2,11	0,81
IX	0,36	-	-	-	2,31	0,82	-	-	1,03
X	0,43	-	-	-	1,75	-	-	-	1,00
XI	0,50	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,59	-	-	-	-	-	-	-	-
2005 I-XII	0,33	1,08	0,76^a	0,62^a	1,84^a	0,62^a	2,03^a	1,84^a	0,92^a
2006 I	0,46	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)									
$\frac{V\ 2006}{IV\ 2006}$	90	x	x	x	x	x	x	x	x
$\frac{V\ 2006}{V\ 2005}$	138	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka Konferencja	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czereśnie	Maliny	Śliwki
2004 I-XII	0,91	1,34	1,50	0,88	0,92	0,96	0,88	1,22	1,41	3,41	3,32	3,12	0,78
2005 IV	1,06	1,63 ^a	1,70 ^a	0,97	0,90	0,93	0,91	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,06	1,33	1,70	1,13	1,06	1,11	1,09	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,96	1,27	1,50	0,86	0,85	0,85	0,86	-	-	1,73	3,52	-	-
VII ^a	0,71	0,88	1,50	0,65	0,71	0,68	0,68	-	-	2,57	3,14	3,78	-
VIII ^a	0,73	-	-	0,61	0,69	0,66	0,65	-	-	-	-	4,60	1,74
IX	0,76	0,88	-	-	-	-	0,74	-	1,50	-	-	4,08	1,37
X	0,77	0,98	-	0,71	0,75	0,85	0,77	1,50	1,57	-	-	-	2,53
XI	0,81	0,99	1,10	0,75	0,76	0,84	0,78	1,50	1,69	-	-	-	-
XII	0,78	1,00	1,00	0,74	0,74	0,81	0,75	-	1,78	-	-	-	-
2005 I-XII	0,82	1,16	1,38	0,77	0,77	0,80	0,76	1,50	1,55	2,15	3,33	4,15	1,88
2006 I	0,82	0,98	1,0	0,84	0,75	0,81	0,78	-	1,47	-	-	-	-
II	0,98	1,15	1,00	1,11	1,00	1,03	1,01	-	-	-	-	-	-
III	1,01	1,50 ^a	1,51	0,95	1,01	1,04	1,02	-	-	-	-	-	-
IV	1,08	1,70 ^a	1,53 ^a	1,05	1,03	1,06	1,11	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,47	1,90	2,11	1,58	1,61	1,60	1,29	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
$\frac{V\ 2006}{IV\ 2006}$	136	112	138	150	156	151	116	x	x	x	x	x	x
$\frac{V\ 2006}{V\ 2005}$	139	143	124	140	152	144	118	x	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty
2004 I-XII	172 224	181 500	206 040	220 284	337 080	72 012	9 576
2005 III	10 895	18 589	20 166	4 188	16 823	6 892	60
IV	12 159	19 028	19 740	2 559	11 087	6 748	79
V	12 681	17 671	19 416	1 840	10 827	6 817	73
VI	11 868	15 600	14 098	9 560	39 592	6 740	187
VII	12 472	15 285	9 419	11 898	82 022	7 233	1 814
VIII	11 014	13 959	15 051	15 734	38 530	5 992	574
IX	22 677	13 709	14 394	37 202	26 368	4 965	624
X	29 257	15 327	10 085	56 791	15 764	5 868	183
XI	11 642	14 733	18 169	27 128	12 342	5 592	971
XII	10 843	18 429	13 814	6 362	11 150	5 615	854
2005 I-XII	163 582	192 602	178 496	182 823	285 161	74 376	6 210
2006 I	6 986	12 624	19 880	1 922	10 419	6 475	940
II	6 541	10 201	20 920	2 368	9 279	4 372	932
III	7 383	12 295	26 652	2 548	11 368	4 976	1 007
Wskaźniki zmian (%)							
$\frac{III\ 2006}{II\ 2006}$	113	121	127	108	123	114	108
$\frac{III\ 2006}{III\ 2005}$	68	66	132	61	68	72	1678

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2004		2005												2006			III 2006 III 2005 (%)	
	I-XII	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III				
Owoce świeże	641 548	91 367	86 678	73 812	64 749	55 295	54 585	26 572	28 464	22 131	21 336	35 511	636 582	48 886	67 242	57 874		67	
Jabłka	426 138	73 857	79 588	64 970	53 232	30 491	10 655	4 007	5 567	7 921	11 062	22 889	427 036	42 802	62 155	50 145		63	
Gruszki	14 304	1 052	65	48	57	21	108	128	887	1 075	564	181	6 475	140	152	117		180	
Truskawki	22 049	1	1	1	100	16 459	4 624	651	447	247	88	72	22 691	124	43	5		360	
Sliwki	20 232	-	7	1	-	-	53	2 757	5 202	1 223	13	91	9 353	-	-	-		-	
Maliny	32 089	42	63	-	-	1	9 810	2 469	1 628	1 673	88	136	16 134	182	39	14		22	
Wiśnie	19 206	-	4	-	-	52	1 119	280	190	52	43	20	1 761	-	11	-		-	
Przetwory owocowe	607 263	44 830	51 389	59 522	59 593	57 536	68 470	58 278	61 911	74 342	68 799	49 856	695 323	49 053	45 334	47 065		92	
Zagęszczony sok jabłkowy	220 831	13 859	14 107	18 350	16 352	18 572	15 692	16 607	23 473	37 112	32 015	18 757	236 112	14 392	10 808	11 677		83	
Truskawki w puszkach	2 923	296	381	413	385	352	574	560	604	952	572	418	5 850	400	639	725		190	
Wiśnie w puszkach	7 016	664	1 024	659	987	617	690	544	546	450	483	348	7 750	465	560	785		77	
Dżemy	26 747	1 641	1 752	1 798	1 800	1 522	2 006	1 904	1 984	1 645	1 627	1 350	20 327	1 642	1 808	1 714		98	
Mrożonki	241 078	19 617	23 317	27 265	25 660	22 575	31 078	25 390	21 841	20 990	19 349	16 427	273 881	20 693	19 484	18 125		78	
Owoce świeże	203 751	27 437	22 774	20 692	22 833	22 711	28 141	17 209	15 861	10 336	9 872	12 491	232 549	12 749	17 173	15 506		68	
Jabłka	81 585	14 758	17 185	14 456	12 070	7 455	2 436	1 087	1 283	2 009	3 515	5 580	94 657	9 788	14 543	11 776		69	
Gruszki	4 945	532	28	21	19	17	73	49	335	410	235	81	2 817	59	69	36		128	
Truskawki	14 488	1	1	1	184	8 742	2 297	886	446	158	55	74	12 846	73	25	3		248	
Sliwki	4 776	-	3	1	-	-	29	1 009	2 036	551	5	23	3 661	-	2	-		-	
Maliny	18 410	50	72	-	-	2	5 702	1 639	1 329	1 138	134	183	10 537	246	49	12		16	
Wiśnie	10 056	-	1	-	-	42	863	203	129	55	52	10	1 356	-	2	-		-	
Przetwory owocowe	528 559	33 475	37 586	44 711	41 606	42 605	60 815	55 383	60 138	75 025	70 170	50 348	605 976	47 950	45 003	43 663		116	
Zagęszczony sok jabłkowy	160 435	8 832	9 110	12 186	10 391	12 050	10 286	11 726	21 514	40 470	34 750	19 483	198 251	14 818	10 847	11 939		131	
Truskawki w puszkach	3 472	360	457	536	476	417	653	635	699	599	697	515	6 471	486	713	840		184	
Wiśnie w puszkach	6 915	620	988	699	914	573	691	573	616	537	614	448	7 989	610	667	875		89	
Dżemy	32 820	1 762	1 975	1 970	1 955	1 692	2 368	2 095	2 303	1 999	1 987	1 493	23 080	1 944	2 152	2 001		101	
Mrożonki	216 495	14 728	16 731	19 482	17 484	14 971	24 319	23 048	20 729	19 828	17 972	15 313	221 736	18 836	17 034	15 063		90	

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRIRW i MF, od 01.01.2006 Centrum Analityczne Administracji Centralnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2004		2005										2006			III 2006 III 2005 (%)	
	I-XII	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III		
Owoce świeże	1 006 287	92 717	83 746	64 727	64 698	57 165	108 686	113 667	93 353	92 433	81 378	99 923	1 038 118	83 103	71 556	69 610	83
Banany	257 380	26 407	20 764	26 267	22 958	12 760	17 372	17 048	14 703	19 688	17 959	20 230	239 187	19 088	17 258	20 246	98
Owoce cytrusowe	369 934	54 485	45 736	20 406	19 534	10 108	10 870	9 870	12 306	30 376	40 214	60 121	365 031	52 644	42 210	32 207	70
Brzoskwinie i nekt.	64 404	76	90	71	1 043	7 487	25 287	25 114	17 742	2 114	285	560	79 965	62	50	43	48
Winożrona	98 105	3 216	5 518	6 580	6 126	1 974	5 611	23 890	25 475	19 670	8 188	5 506	114 578	2 864	3 451	4 883	88
Arbuzy	130 518	384	639	941	5 580	17 987	38 188	27 517	10 426	455	448	1 336	104 218	146	195	459	72
Jabłka	7 015	247	289	1 227	1 338	909	1 317	845	3 799	11 556	3 352	246	25 296	183	584	516	178
Przetwory razem	169 807	14 229	21 511	19 780	20 788	20 313	23 677	25 195	24 356	25 423	27 050	23 634	258 768	19 252	15 925	20 441	95
Soki zagęszczone	73 827	6 013	8 850	10 006	11 834	10 949	11 811	13 848	13 634	13 186	11 656	11 136	128 981	9 457	7 015	5 782	65
-sok pomarańczowy	35 872	4 002	5 371	5 222	6 457	5 505	5 393	5 326	5 403	5 903	5 780	5 723	64 234	4 102	2 851	1 967	37
Mrożonki	15 265	731	956	804	1 194	1 134	5 224	3 611	3 001	2 570	1 566	1 673	23 382	1 421	1 239	1 337	140
Susze	8 235	712	988	704	373	728	913	832	817	1 317	1 838	1 343	11 145	1 171	998	786	80
Dżemy	2 668	178	313	434	521	638	595	582	650	534	667	350	5 684	258	247	464	148
Przetwory puszkow.	68 546	6 390	10 297	7 750	6 828	6 826	5 111	6 252	6 128	7 634	11 207	8 966	88 292	6 807	6 276	11 846	115
-ananas	18 679	1 821	2 805	1 638	1 592	1 528	1 472	1 508	1 280	2 018	2 735	1 968	21 365	1 007	1 794	3 519	125
-brzoskwinie	22 310	2 205	3 868	2 220	2 114	2 073	1 214	1 954	1 735	2 367	4 459	3 613	29 173	2 251	1 657	4 015	104
Owoce świeże	514 068	52 443	58 260	48 136	45 457	34 106	50 853	55 113	54 643	56 047	59 204	69 398	631 000	51 954	47 746	50 540	87
Banany	98 995	12 400	13 059	15 875	11 731	8 238	6 728	8 152	7 260	10 432	11 104	11 427	126 485	11 112	11 415	13 435	103
Owoce cytrusowe	199 365	27 043	26 408	11 802	11 449	6 601	6 835	6 076	7 632	14 446	23 038	34 407	200 712	27 476	22 082	16 704	63
Brzoskwinie i nekt.	32 323	55	90	60	1 029	5 296	13 897	13 465	9 357	1 165	166	409	45 049	45	76	86	96
Winożrona	75 963	3 904	6 964	8 804	7 432	2 161	5 691	15 311	16 766	16 269	8 815	6 027	101 824	3 849	4 226	6 131	88
Arbuzy	17 483	132	224	473	2 684	4 176	6 339	2 829	811	167	173	357	18 469	79	120	294	131
Jabłka	4 308	161	201	901	931	575	640	330	738	1 278	815	134	6 848	108	313	259	129
Przetwory razem	151 747	12 801	18 889	17 753	17 609	16 968	25 499	24 539	25 843	26 540	28 935	23 910	251 882	20 531	17 810	23 679	125
Soki zagęszczone	60 335	4 681	6 926	7 226	8 321	7 859	9 448	10 666	10 913	11 290	11 300	10 353	103 535	9 751	7 475	6 381	92
-sok pomarańczowy	28 102	3 290	4 159	4 228	4 980	4 219	4 826	4 355	4 468	5 092	5 556	5 675	54 054	4 394	3 324	2 474	59
Mrożonki	18 193	752	913	836	1 113	785	8 719	5 809	3 742	2 448	1 920	1 866	29 810	1 280	1 202	1 506	165
Susze	12 817	1 097	1 462	991	629	878	984	1 139	1 182	2 186	2 934	2 442	16 814	2 233	1 873	1 569	107
Dżemy	3 720	247	593	570	785	827	628	609	652	870	1 056	618	7 860	395	420	609	103
Przetwory puszkow	55 214	5 873	8 832	7 974	6 686	6 488	5 651	6 162	9 187	9 547	11 493	8 393	92 017	6 757	6 701	13 356	151
-ananas	10 584	1 054	1 586	911	877	852	853	949	762	1 155	1 636	1 169	12 343	620	1 018	1 965	124
-brzoskwinie	15 098	1 202	2 043	948	1 171	1 085	767	1 057	1 032	1 307	2 475	1 835	15 705	1 225	1 395	2 205	108

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRIRW i MF, od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jablkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2005 I	0,20	0,44	1,52	-	1,28	1,73	0,68	0,71	0,71	1,24	0,97
II	0,20	0,51	1,03	-	1,21	0,25	0,70	0,77	0,73	1,22	0,93
III	0,22	0,44	1,06	0,31	1,15	0,32	0,65	0,79	0,74	1,20	0,96
IV	0,22	0,44	1,20	-	1,10	0,65	0,66	0,77	0,75	1,30	1,06
V	0,23	0,33	1,83	0,30	-	-	0,61	0,79	0,74	1,24	0,93
VI	0,24	0,81	0,53	0,57	2,74	0,81	0,60	0,70	0,72	1,18	0,93
VII	0,23	0,67	0,50	0,29	0,58	0,77	0,68	1,00	0,77	1,14	1,00
VIII	0,27	0,38	1,36	0,28	0,66	0,72	0,68	1,16	0,82	1,13	1,05
IX	0,23	0,38	1,00	0,67	0,82	0,68	0,68	1,19	1,01	1,16	1,13
X	0,25	0,38	0,64	0,54	0,68	1,05	0,72	1,22	1,15	0,63	1,19
XI	0,32	0,42	0,63	0,60	1,52	1,23	0,73	1,16	1,18	1,22	1,27
XII	0,24	0,45	1,03	0,51	1,35	0,51	0,78	1,18	1,17	1,23	1,29
2005 I-XII	0,22	0,44	0,57	0,29	0,65	0,77	0,67	0,96	0,94	1,11	1,03
2006 I	0,23	0,42	0,59	0,56	1,35	3,36	0,68	1,32	1,23	1,22	1,31
II	0,23	0,45	0,60	0,43	1,27	0,16	0,68	1,18	1,21	1,11	1,19
III	0,23	0,31	0,73	0,60	0,86	1,67	0,66	1,08	1,25	1,16	1,11
Wskaźniki zmian cen (%)											
III 2006 II 2006	100	69	122	140	68	1044	97	92	103	105	93
III 2006 III 2005	105	70	69	x	75	522	102	137	169	97	116

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF, od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2004 I-XII	1,32	1,23	1,40	1,27	1,40	3,15	3,70	2,25	3,50	1,87	2,96	3,59	5,14	4,09	8,34
2005 IV	1,32	1,23	1,20	1,21	1,36	3,20	-	-	-	-	4,19	3,69	4,13	3,39	7,33
V	1,33	1,42	1,29	1,40	1,32	2,82	7,18 ^a	-	-	-	4,51	3,98	4,07	3,48	8,70
VI	1,33	1,43	1,32	1,41	1,32	2,98	3,44	-	3,69	-	4,94	4,02	4,08	3,53	6,53
VII	1,31	1,40	1,31	1,40	1,31	1,83	4,50	-	3,84	4,03	3,53	3,81	4,67	3,59	8,13
VIII	1,37	-	-	-	-	2,24	4,75	4,10	6,00	2,10	3,90	3,64	5,15	3,51	4,84
IX	1,33	1,34	-	1,31	1,49	2,60	5,42	-	-	2,24	4,17	3,53	6,13	3,66	3,89
X	1,39	1,35	1,36	1,32	1,52	3,02	7,28	-	-	4,04	4,12	3,84	4,98	3,60	4,52
XI	1,36	1,33	1,37	1,33	1,53	2,87	-	-	-	-	3,99	3,80	4,28	3,84	6,00
XII	1,30	1,25	1,23	1,17	1,26	2,80	-	-	-	-	3,92	3,46	3,97	3,83	6,52
2005 I-XII	1,30	1,32	1,28	1,20	1,28	2,70	5,08	4,10	4,51	3,10	4,07	3,65	4,43	3,56	7,08
2006 I	1,34	1,28	1,28	1,26	1,30	2,84	-	-	-	-	3,75	3,14	3,93	3,69	11,15
II	1,54	1,10	1,26	1,10	1,52	3,12	-	-	-	-	3,93	3,08	4,01	3,60	10,90
III	1,54	1,11	1,23	1,34	1,50	3,06	-	-	-	-	3,83	2,99	4,01	3,58	8,98
IV	1,75	1,67	1,76	1,98	1,82	3,97	-	-	-	-	3,95	2,66	3,85	3,28	8,59
V	2,22	1,26	2,50	2,01	2,93	4,02	16,46 ^a	-	-	-	4,11	2,88	4,16	3,43	9,44
Wskaźniki zmian cen (%)															
V 2006 IV 2006	127	75	142	102	161	101	x	x	x	x	104	108	108	105	110
V 2006 V 2005	167	89	194	144	222	143	229	x	x	x	91	72	102	99	109

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok Pomarańczowy
2004 I-XII	7,68	8,08	7,75	2,36	1,48	1,84
2005 II	7,67	8,03	7,87	2,57	1,60	1,82
III	7,83	8,07	8,00	2,59	1,61	1,85
IV	7,80	8,07	7,97	2,48	1,63	1,85
V	7,80	8,13	8,00	2,48	1,63	1,85
VI	7,87	7,13	8,03	2,60	1,60	1,84
VII	7,90	6,97	8,07	2,58	1,60	1,83
VIII	7,90	6,97	8,20	2,61	1,60	1,81
IX	8,60	7,30	8,50	2,61	1,58	1,82
X	8,63	7,77	8,60	2,99	1,63	1,83
XI	8,63	7,50	8,27	2,96	1,63	1,83
XII	8,57	7,47	7,67	2,87	1,64	1,90
2005 I-XII	8,07	7,62	8,08	2,65	1,61	1,84
2006 I	7,30	7,57	6,40	2,89	1,47	1,86
II	7,40	7,47	6,37	2,79	1,29	1,64
III	7,30	7,13	6,50	2,88	1,49	1,69
IV	7,63	7,37	6,47	2,98	1,49	1,77
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	105	103	100	103	100	105
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	98	91	81	120	91	96

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czerśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2005 II	1,79	4,01	-	-	-	-	13,97	4,77	4,66	4,52	4,64
III	1,82	4,61	-	-	-	-	12,80	5,05	4,62	4,76	4,75
IV	1,97	5,00	-	-	-	-	12,07	5,39	4,80	4,96	5,23
V	2,13	5,34	-	-	12,73	-	11,71	5,67	4,91	5,24	5,35
VI	2,26	5,66	-	6,44	4,62	-	10,92	6,16	5,01	5,40	5,58
VII	2,35	5,59	5,22	4,92	3,64	9,26	10,79	5,05	5,05	5,28	5,95
VIII	2,36	4,60	3,66	-	-	9,48	6,43	4,82	5,03	5,11	6,17
IX	2,15	4,11	2,93	-	-	4,58	5,36	5,25	4,94	5,03	6,97
X	2,09	4,08	3,99	-	-	-	5,50	5,17	4,83	5,04	6,61
XI	2,08	4,30	-	-	-	-	7,20	5,20	4,87	5,02	4,99
XII	2,10	4,44	-	-	-	-	9,47	5,05	4,79	4,90	4,73
2005 I-XII	2,07	4,62	3,95	5,68	7,00	7,77	9,88	5,19	4,86	5,00	5,47
2006 I	2,13	4,51	-	-	-	-	13,27	5,00	4,69	4,77	4,63
II	2,19	4,65	-	-	-	-	13,31	5,09	4,58	4,63	4,66
III	2,29	4,84	-	-	-	-	11,59	5,01	4,51	4,44	4,90
IV	2,39	5,17	-	-	-	-	10,80	5,05	4,55	4,24	4,99
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	104	107	x	x	x	x	93	101	101	95	102
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	121	103	x	x	x	x	89	94	95	85	95

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2005 II	10,81	4,13	2,84	3,44	11,24	6,40	6,09
III	10,81	4,12	2,84	3,43	10,66	6,26	5,85
IV	10,81	4,13	2,83	3,43	10,30	6,18	5,65
V	10,83	4,14	2,84	3,43	10,00	6,08	5,54
VI	10,86	4,13	2,85	3,40	9,82	5,98	5,42
VII	10,86	4,12	2,84	3,39	9,74	5,88	5,31
VIII	10,92	4,10	2,85	3,41	9,64	5,88	5,24
IX	10,92	4,08	2,84	3,41	9,42	5,82	5,18
X	11,00	4,07	2,83	3,40	9,26	5,80	5,13
XI	11,06	4,08	2,84	3,39	9,04	5,78	5,07
XII	11,06	4,07	2,83	3,38	8,80	5,62	4,95
2005 I-XII	10,89	4,11	2,84	3,41	9,97	6,02	5,48
2006 I	11,03	4,07	2,81	3,38	8,44	5,68	4,81
II	11,00	4,06	2,84	3,40	8,26	5,66	4,75
III	10,97	4,05	2,83	3,45	8,12	5,62	4,71
IV	11,03	4,05	2,83	3,45	7,96	5,46	4,55
Wskaźniki zmian cen (%)							
IV 2006 III 2006	101	100	100	100	98	97	97
IV 2006 IV I2005	102	98	100	101	77	88	81

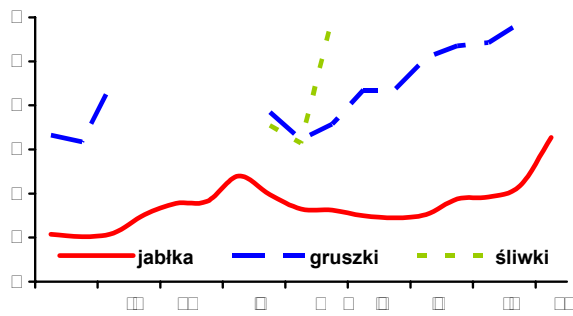
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

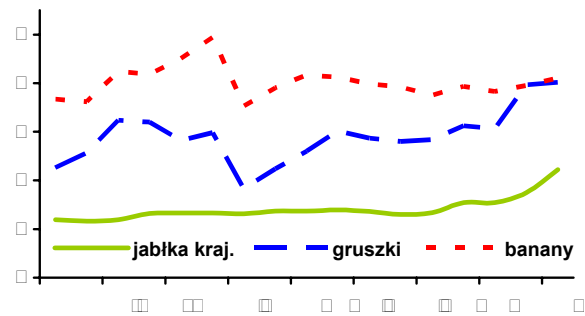
Miesiące	Ceny hurtowe				Ceny detaliczne					
	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2005 II	58	114	-	67	35	60	-	89	130	-
III	62	131	-	68	34	76	-	92	108	-
IV	53	-	-	66	34	77	-	92	102	-
V	57	-	34	68	36	77	126	95	102	-
VI	58	-	32	64	37	80	43	100	100	-
VII	57	-	39	63	39	101	34	104	98	97
VIII	58	45	-	59	41	107	-	105	100	77
IX	-	72	-	66	43	87	-	106	108	53
X	43	98	-	68	44	72	-	110	110	61
XI	48	95	-	72	42	68	-	109	120	-
XII	45	94	-	70	42	67	-	105	134	-
2005 I-XII	54	93	35	66	41	75	63	100	111	62
2006 I	49	96	-	68	45	65	-	108	128	-
II	52	97	-	69	47	68	-	103	122	-
III	55	110	-	67	45	75	-	97	113	-
IV	55	-	-	68	-	-	-	-	-	-
V	56	-	36	66	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP der Markt Obst und Gemüse „Fruit and Vegetable Markets” z poszczególnych miesięcy.

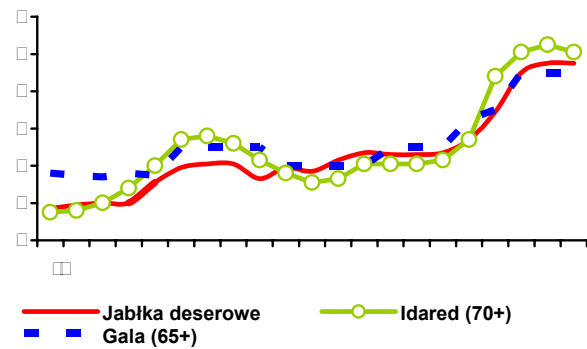
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

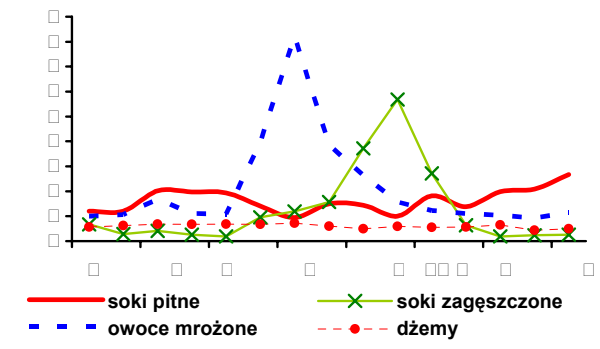
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w 2005 i w 2006 r. (zł/kg)

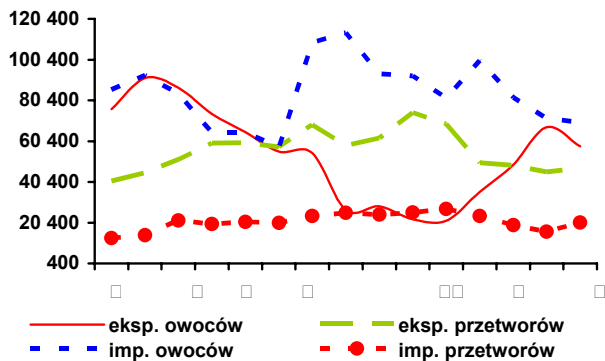
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w I-V 2006 r. (zł/kg)

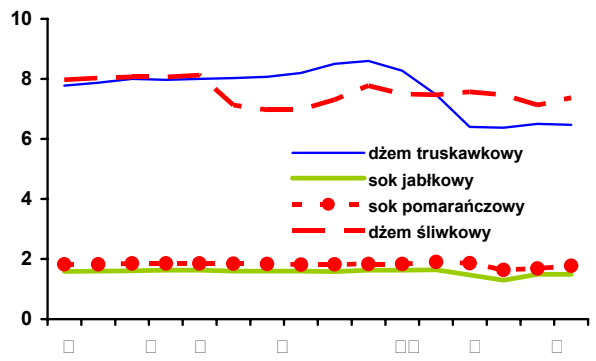
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2005 i w 2006 r. (tony)

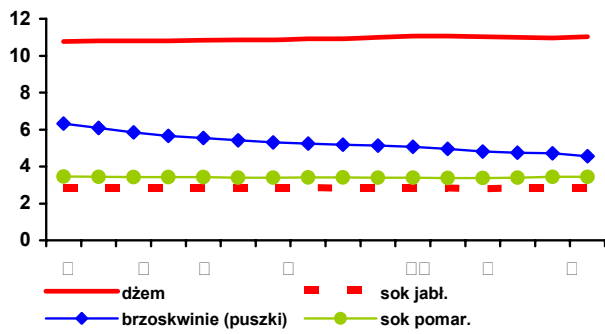
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2005 i 2006 r. (tony)

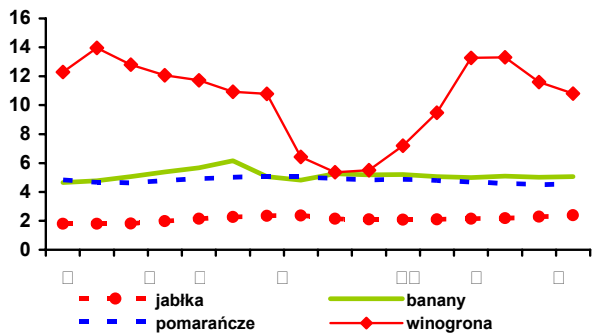
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

W pierwszym po poszerzeniu Unii Europejskiej, pełnym mlecznym sezonie obrachunkowym (1.04.2005 do 31.03.2006), dwa nowe kraje przekroczyły przyznaną im kwotę sprzedaży hurtowej mleka: Polska o 4% i Czechy o 0,7%. W Polsce dostawcy hurtowi dostarczyli do zakładów przemysłu mleczarskiego 8930 tys. ton, podczas gdy przysługująca im kwota przewidywała 8642 tys. ton. Faktyczna opłata karna, którą zobowiązani będą zapłacić producenci, którzy przekroczyli kwoty, wyniesie po uwzględnieniu współczynnika realokacji¹ 0,13 EUR/kg mleka dostarczonego ponad posiadaną indywidualną ilość referencyjną. Przy kursie 3,9 zł = 1 EUR oznacza to opłatę karną 50,70 zł za każde 100 kg mleka dostarczonego do mleczarni powyżej przyznanego limitu. Od sezonu 2006/07 Komisja Europejska powiększyła limit sprzedaży hurtowej mleka surowego przeciętnie dla wszystkich 25 państw o 0,5%, tj. o ok. 671 tys. ton, w tym dla Polski o 4,6%, czyli o 416,1 tys. ton.

W tej sytuacji polscy rolnicy od początku 2006 r. ograniczają dostawę mleka do mleczarni.

Mimo tych zagrożeń średnia cena krowy na targowiskach w końcu maja br. wynosiła 2168 zł, czyli utrzymała się na poziomie sprzed miesiąca, kiedy notowano 2162 zł/szt. Staniały natomiast jałówki cielne, odpowiednio z 2456 zł/szt. do 2373 zł/szt.

Jak zwykle o tej porze roku zanotowano wzrost dostaw mleka do mleczarni z 628,7 mln l w marcu do 667,1 mln l w kwietniu, tj. o 6,1%, podczas gdy przed rokiem skup mleka w porównywalnym okresie wzrósł zaledwie o 5,6%.

Przeciętna w kraju cena skupu mleka w kwietniu wyniosła 93,9 zł/100 l, tj. ok. 96,53 zł/100 kg.

Według informacji ZSRIR w maju najwyższe ceny skupu płacono w makroregionie północnym – 105,30 zł/100 kg za mleko kl. ekstra i 72,26 zł/100 kg za mleko kl. I, w zachodnim odpowiednio 97,22 i 58,55 zł/100 kg, centralnym 94,08 i 61,06 zł/100 kg oraz najniższe w m. południowym 89,68 zł/100 kg i zaledwie 58,04 zł/100 kg mleka kl. I.

Notowania prowadzone w maju przez ZSRIR wskazują na względną stabilizację cen wyrobów mleczarskich. Przeciętne w kraju ceny zbytu mleka spożywczego 2% wzrosły do ponad 130 zł/100 kg, przy rozpiętości od 121 zł/100 kg w makroregionie zachodnim do 135 zł/100 kg w południowo-wschodnim. Ceny mleka UHT 2% były wyrównane (ok. 174-179 zł/100 kg). Natomiast ceny jogurtu wykazywały duże różnice, od 266 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do 299 zł/100 kg w m. centralnym, przy średniej cenie krajowej 281 zł/100 kg. Ceny kefiru wahały się od 190

zł/100 kg w m. zachodnim do 271 zł/100 kg w m. centralnym. Ceny śmietany o zawartości tłuszczu 10-29% notowano: najniższe w m. zachodnim (377 zł/100 kg) a najwyższe w m. centralnym (457 zł/100 kg). Ceny masła w blokach w poszczególnych makroregionach stosunkowo nieznacznie różniły się od przeciętnej (925 zł/100 kg). Natomiast ceny masła konfekcjonowanego charakteryzowało duże zróżnicowanie, od 867 zł/100 kg w m. centralnym do 1124 zł/100 kg w m. północnym, przy średniej cenie 963 zł/100 kg. Podobnie ceny proszku mlecznego były zbliżone do średniej krajowej i wynosiły dla pełnego mleka w proszku 866 zł/100 kg i 753 zł/100 kg dla odtłuszczonego mleka w proszku. Istotne zróżnicowanie cen wykazywał natomiast ser dojrzewający Edam, od 1051 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do 1305 zł/100 kg w m. zachodnim, średnio w kraju 1117 zł/100 kg. Ceny pozostałych serów dojrzewających wykazywały mniejsze zróżnicowanie, np. Gouda 1053-1119 zł/100 kg, inne 1039-1145 zł/100 kg. Stosunkowo duże zróżnicowanie wykazywały ceny twarogu 40%, od 650 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim do 782 zł/100 kg w m. zachodnim, przy średniej krajowej cenie 723 zł/100 kg.

Na Wspólnym Rynku ceny trwałych produktów mleczarskich w maju na ogół utrzymywały się na niezmiennym poziomie bądź wykazywały słabe tendencje spadkowe.

W pierwszej połowie maja (7-14) ceny masła w Belgii obniżyły się z 2531 do 2520 EUR/tonę, we Francji odpowiednio z 2490 do 2470 EUR/tonę oraz w Polsce z 2449 do 2421 EUR/tonę. Na stałym poziomie utrzymały się ceny masła w Niemczech (2510 EUR/tonę), we Włoszech (2700 EUR/tonę) i w Holandii (2520 EUR/tonę). Jedyne w Wielkiej Brytanii wzrosły z 2560 do 2569 EUR/tonę. Ceny mleka pełnego w proszku w rozpatrywanym okresie utrzymały się na stałym poziomie w Niemczech (2340 EUR/tonę), we Francji (2325 EUR/tonę) oraz w Holandii (2320 EUR/tonę). W Belgii obniżyły się z 2367 do 2366 EUR/tonę. Natomiast w Polsce wykazywały tendencje wzrostowe (z 2269 do 2294 EUR/tonę). Ceny mleka odtłuszczonego w proszku we Francji utrzymywały się na poziomie 1910 EUR/tonę, w Holandii 1920 EUR/tonę. Tendencje spadkowe cen OMP notowano w Belgii z 2033 do 2026 EUR/tonę, w Niemczech odpowiednio z 1925 do 1920 EUR/tonę oraz w Polsce z 1978 do 1928 EUR/tonę. Ceny serów w Niemczech w połowie maja kształtowały się na poziomie: Gouda 2840-3160 EUR/tonę, Edam 2860-3000 EUR/tonę i Tylżycki 2840-3340 EUR/tonę.

¹ Współczynnik realokacji (suma kwot niewykorzystanych oraz rezerwy krajowej / suma kwot przekroczonych) w roku kwotowym 2005/06 wyniesie ok. 0,42.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka zł/100 litrów		
		średnio	kl. ekstra	kl. I
2004 I-XII	7 682,5	86,7	.	.
2005 I-XII	8 360,9	92,8	.	.
2005 III	651,4	95,3	101,8	67,0
IV	687,9	93,6	99,5	65,2
V	757,1	91,1	99,1	64,8
VI	801,3	90,7	97,3	64,7
VII	805,8	89,8	96,5	62,3
VIII	796,5	89,3	96,4	64,4
IX	732,4	90,2	97,9	65,7
X	701,3	92,0	99,1	65,6
XI	625,0	94,2	101,0	65,6
XII	624,0	96,9	103,8	67,0
2006 I	615,3	95,2	101,8	66,2
II	563,9	95,5	100,2	66,7
III	628,7	94,5	100,2	68,2
IV	667,1	93,9	98,7	64,9
Wskaźnik zmian w %				
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	106,1	99,4	98,5	95,2
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	97,0	100,3	99,2	99,5

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2004 I-XII	2 080,1	138,6	33,6	255,0	269,6	177,2	295,6	218,7
2005 I-XII	2 128,3	140,7	31,3	241,2	294,6	170,4	284,9	230,6
2005 II	155,2	6,7	1,6	19,9	18,3	12,0	22,4	16,5
III	178,7	8,8	1,9	21,5	21,8	14,1	27,3	17,6
IV	173,9	12,2	2,1	23,1	24,3	14,1	23,8	17,5
V	188,3	15,2	2,6	21,7	28,8	15,7	24,7	20,0
VI	192,8	17,9	3,0	21,5	32,0	15,0	22,7	20,0
VII	194,3	17,6	3,0	19,8	28,4	16,0	22,5	20,7
VIII	184,6	16,5	3,3	20,4	28,8	15,4	23,8	22,2
IX	176,6	12,2	3,3	19,7	24,5	14,0	22,6	21,8
X	177,9	11,1	3,3	19,8	25,3	14,6	23,8	20,8
XI	169,3	7,8	2,2	18,8	21,5	12,9	24,1	18,3
XII	171,7	7,2	2,5	14,2	21,7	14,1	23,8	18,4
2006 I	165,1	7,4	3,2	31,2	21,6	13,3	25,4	19,8
II	159,6	6,1	2,6	24,6	20,5	12,0	23,0	18,0
III	181,5	7,3	2,4	31,1	24,2	13,7	25,4	19,5
Wskaźnik zmian w %								
<u>III 2006</u> <u>II 2006</u>	113,7	119,7	92,3	126,4	118,0	114,2	110,4	108,3
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	101,6	83,0	126,3	144,7	111,0	97,2	93,0	110,8

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii 2-2,5% tł.	UHT 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2005 III	1,21	1,65	8,24	10,61	10,71	11,12	0,76	4,63	7,13	12,64
IV	1,21	1,65	8,13	10,41	10,48	10,81	0,76	4,63	7,15	12,29
V	1,21	1,65	8,12	10,40	10,53	10,72	0,76	4,61	7,13	11,99
VI	1,21	1,65	8,21	10,33	10,75	10,85	0,76	4,59	7,10	11,68
VII	1,21	1,65	8,24	10,36	11,07	11,10	0,74	4,59	7,12	11,60
VIII	1,21	1,64	8,30	10,29	11,05	11,19	0,74	4,60	7,11	11,60
IX	1,21	1,64	8,22	10,23	11,15	11,17	0,75	4,59	7,11	11,84
X	1,21	1,63	8,04	10,25	11,06	11,08	0,75	4,59	7,11	11,92
XI	1,21	1,63	7,98	10,12	10,90	10,95	0,76	4,58	7,10	11,99
XII	1,22	1,63	7,93	10,25	10,98	11,05	0,76	4,57	7,12	11,98
2006 I	1,22	1,65	7,97	9,95	10,61	11,46	0,77	4,60	7,15	11,87
II	1,22	1,63	7,94	9,86	9,85	11,42	0,78	4,61	7,17	11,75
III	1,22	1,63	8,12	9,76	9,84	11,42	0,78	4,60	7,15	11,71
IV	1,22	1,63	8,19	9,78	10,08	11,45	0,76	4,61	7,15	11,66
V ^a	1,30	1,76	7,53	8,66	9,25	9,63	.	4,09	7,23	11,17
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	100,0	100,0	100,9	100,2	102,4	100,3	97,4	100,2	100,0	99,6
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	100,8	98,8	100,7	93,9	96,2	105,9	100,0	99,6	100,0	94,9

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR za okres 22-28 V 2006 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (411 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii	UHT								
2005 III	1,45	2,42	10,24	3,07	3,19	0,63	1,03	1,35	9,41	17,19
IV	1,45	2,43	10,33	3,07	3,16	0,63	1,02	1,35	9,41	17,05
V	1,46	2,43	10,46	3,08	3,14	0,63	1,03	1,35	9,42	16,78
VI	1,46	2,42	10,59	3,07	3,14	0,63	1,03	1,35	9,41	16,48
VII	1,46	2,42	10,61	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,41	16,19
VIII	1,46	2,42	10,69	3,07	3,12	0,63	1,02	1,35	9,42	15,96
IX	1,46	2,42	10,73	3,07	3,12	0,63	1,02	1,36	9,42	16,06
X	1,47	2,41	10,75	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,42	16,15
XI	1,47	2,42	10,75	3,06	3,11	0,62	1,03	1,35	9,42	16,02
XII	1,47	2,41	10,74	3,06	3,10	0,62	1,03	1,35	9,41	16,05
2006 I	1,56	2,41	10,67	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,42	16,15
II	1,56	2,40	10,72	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
III	1,56	2,40	10,67	3,04	3,03	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
IV	1,57	2,39	10,68	3,05	3,01	0,63	1,03	1,33	9,42	16,21
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2006</u> <u>III 2006</u>	100,6	99,6	100,1	100,3	99,3	100,0	99,0	99,3	99,9	100,3
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	108,3	98,4	103,4	99,3	95,3	100,0	101,0	98,5	100,1	95,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	129,0	81,2	27,6	52,9	43,7	5,9	8,6	4,1	3,7	1,9
2005 I-XII	154,4	104,6	37,6	204,3	73,8	8,3	14,7	3,5	6,3	4,3
2005 II	5,4	6,4	2,4	6,2	6,9	0,7	0,9	0,2	0,2	0,1
III	10,9	7,6	3,0	8,3	7,8	0,9	1,5	0,2	0,2	0,3
IV	12,5	8,1	4,2	10,7	6,3	0,9	1,1	0,4	0,2	0,2
V	15,2	9,1	4,6	17,8	7,3	0,7	1,2	0,4	0,2	0,3
VI	29,3	9,9	4,2	23,3	6,3	0,9	1,3	0,09	0,3	0,6
VII	13,6	9,9	3,2	24,0	5,5	1,0	1,0	0,1	0,3	0,2
VIII	13,0	10,2	3,6	25,0	5,6	0,4	1,5	0,2	1,0	0,2
IX	12,0	10,3	2,9	24,8	6,5	0,4	1,6	0,3	0,6	0,3
X	16,1	9,3	2,4	22,7	6,5	0,5	1,2	0,3	1,9	0,7
XI	14,4	9,5	2,8	18,0	6,7	0,3	1,3	0,5	0,7	0,8
XII	7,4	8,9	2,2	17,9	2,9	0,5	1,2	0,3	0,5	0,4
2006 I	9,7	8,6	2,1	13,4	7,6	0,4	1,6	0,2	1,2	0,6
II	6,5	7,9	2,2	11,5	7,8	0,5	1,2	0,2	1,0	0,9
III	6,4	7,8	2,0	16,7	1,3	0,2	1,7	0,5	1,6	1,1
Wskaźnik zmian w %										
III 2006 II 2006	98,5	98,7	90,9	145,2	16,7	40,0	141,7	250,0	160,0	122,2
III 2006 III 2005	58,7	102,6	66,7	201,2	16,7	22,2	113,3	250,0	800,0	366,7

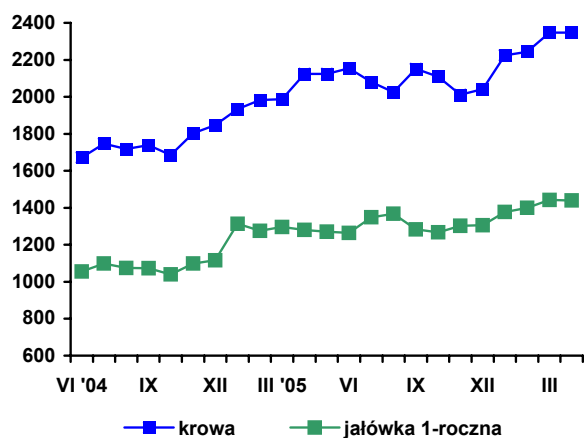
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MF oraz CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

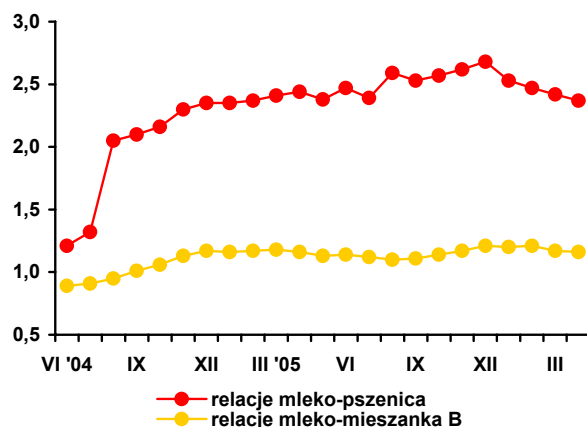
Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	1 606	2 352	2 397	547	822	1 704	3 232	2 223	1 432	801
2005 I-XII	1 811	2 602	2 362	528	928	1 865	3 065	2 946	980	1 270
2005 II	1 796	2 515	2 199	665	868	1 888	3 026	3 302	1 550	1 086
III	1 724	2 632	2 457	693	894	1 946	3 042	3 855	1 642	1 193
IV	1 776	2 638	2 258	707	915	1 963	3 061	2 298	1 517	1 204
V	1 761	2 655	2 383	575	903	1 896	3 060	2 229	1 530	1 358
VI	1 800	2 453	2 199	467	888	1 682	2 885	3 640	2 147	1 084
VII	1 910	2 589	2 523	507	927	1 625	3 185	3 695	1 566	1 311
VIII	1 837	2 539	2 346	500	901	2 268	2 911	3 258	696	1 068
IX	1 803	2 502	2 328	471	918	2 216	2 928	2 686	1 163	1 093
X	1 848	2 643	2 411	522	1 007	1 856	3 209	3 861	551	1 407
XI	1 876	2 709	2 451	524	1 008	2 196	3 098	3 097	816	1 378
XII	1 769	2 642	2 399	451	1 129	1 844	3 302	3 039	1 029	1 356
2006 I	1 852	2 636	1 992	515	1 016	2 114	2 946	3 197	571	1 426
II	1 802	2 663	1 876	467	1 445	1 695	3 013	3 233	600	1 255
III	1 840	2 830	1 802	440	1 051	1 339	3 148	2 536	521	1 294
Wskaźnik zmian w %										
III 2006 II 2006	102,1	106,3	96,1	94,2	72,7	79,0	104,5	78,4	86,8	103,1
III 2006 III 2005	106,7	107,5	73,3	63,5	117,6	68,8	103,5	65,8	31,7	108,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MF oraz CAAC.

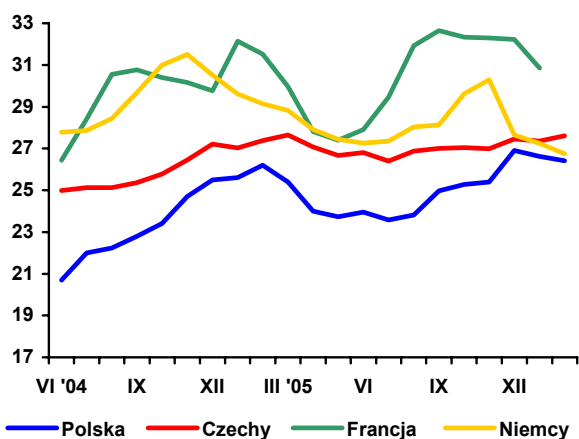
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

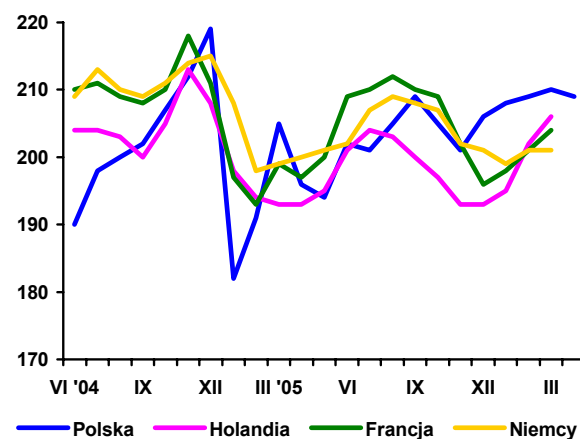
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

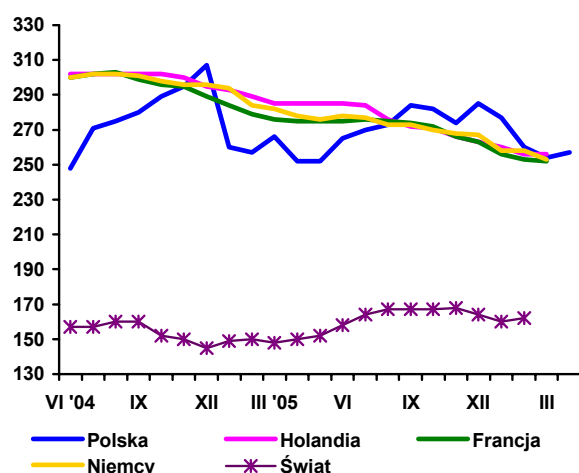
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

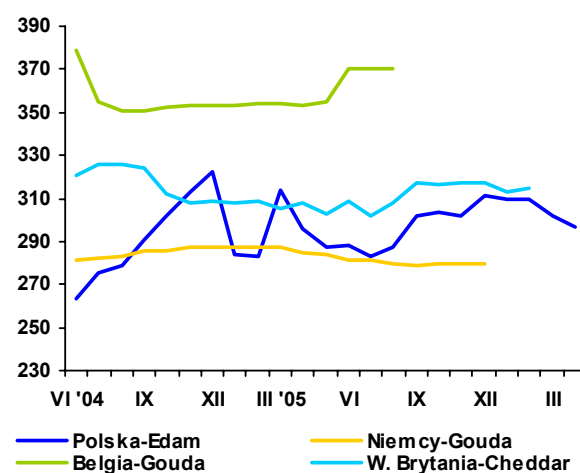
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odłuszczonego w proszku (EUR/100kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

W I kwartale 2006 r. nastąpił wzrost eksportu mięsa wołowego i cieląt. Ich sprzedaż na rynki zagraniczne zwiększyła się z 106,7 tys. sztuk w I kwartale 2005 r. do 151,7 tys. sztuk w I kwartale br., a bydła dorosłego odpowiednio z 58,6 do 62,9 tys. sztuk. Średnia cena w eksporcie żywca wołowego i cielęcogo wynosiła 2,80 EUR/kg wagi żywej i była o 16% wyższa w porównaniu do ceny otrzymywanej w okresie styczeń-marzec ubr. Wzrost eksportu po wyższych cenach pozwolił na uzyskanie wpływów dewizowych w wysokości 58,6 mln EUR wobec 44,1 mln EUR w I kwartale 2005 r. Udział UE-25 w wartości eksportu żywca wołowego i cielęcogo zwiększył się z 86% w I kwartale ub. roku do 94% w I kwartale 2006 r. Eksport mięsa wołowego wzrósł z 23,8 tys. ton w miesiącach styczeń-marzec 2005 r. do 32,3 tys. ton w analogicznym okresie br., w tym mięsa wołowego świeżego i chłodzonego z 20,4 do 32,3 tys. ton i stanowiło ono ok. 92% eksportu wołowiny wobec ok. 86% w I kwartale 2005 r. Średnia cena w eksporcie mięsa wołowego świeżego i chłodzonego wzrosła z 2,10 EUR/kg w kwartale ubr. do 2,24 EUR/kg w I kwartale br. (o ponad 6%), a mięsa wołowego mrożonego z 2,71 do 2,83 EUR/kg (o ponad 4%). Wpływy z eksportu mięsa wołowego świeżego, chłodzonego i mrożonego wyniosły ok. 81 mln EUR i były o 28 mln EUR większe niż w I kwartale ub. roku. Państwa członkowskie UE-25 są głównym rynkiem zbytu polskiej wołowiny. Ich udział w wartości eksportu mięsa wołowego wynosił 95% wobec 90% w I kwartale 2005 r. W I kwartale 2006 r. nastąpił spadek cen w eksporcie konserw wołowych, do 2,36 EUR/kg z 2,73 EUR/kg w okresie styczeń-marzec 2005 r. W rezultacie ich sprzedaż na rynki zagraniczne wyniosła ok. 0,7 tys. ton i była o 0,2 tys. ton mniejsza niż w roku ubiegłym.

W kolejnych miesiącach 2006 r. w eksporcie wołowiny nadal będzie się utrzymywała tendencja wzrostowa, powodowana większą krajową produkcją wołowiny, utrzymującym się popytem na ten gatunek mięsa w UE i wyższymi jego cenami. Według prognoz IERiGŻ-PIB, w 2006 r. produkcja wołowiny w Polsce może wynieść 344 tys. ton i być o 10% większa niż w 2005

r., a eksport żywca, mięsa i przetworów wołowych może ukształtować się na poziomie 205 tys. ton w ekwiwalencji mięsa wobec 167 tys. ton w 2005 r., przy jednocześnie niskiej konsumpcji wołowiny wynoszącej ok. 4 kg/osobę (Raport Rynek Mięsa nr 30).

Ceny referencyjne wołowiny w UE-25, po okresie wzrostu w I kwartale br. ustabilizowały się na poziomie 327-328 EUR/100 kg tuszy bydła dorosłego kl. R3. W br. są one wyższe niż w ubiegłym roku kiedy wynosiły średnio 293,1 EUR/100 kg. Na rynku krajowym, w marcu i w kwietniu br., ceny skupu żywca wołowego utrzymywały się na poziomie 4,18-4,19 zł/kg wagi żywej i były zbliżone do analogicznych miesięcy poprzedniego roku. W maju 2006 r. ceny skupu ponownie zaczęły rosnąć, osiągając w pierwszym tygodniu czerwca br. 4,35 zł/kg. Wzrostowi cen skupu bydła towarzyszyły wyższe ceny skupu cieląt. W kolejnych miesiącach br. ceny skupu bydła mogą kształtować się na wyższym poziomie niż w poprzednim roku, przede wszystkim w wyniku przewidywanego w br. większego eksportu wołowiny.

W I kwartale 2006 r. ceny zbytu i ceny detaliczne wołowiny rosły wolniej od cen skupu bydła i pogorszyły się relacje cen na poziomie przetwórstwa i handlu w stosunku do cen otrzymywanych przez producentów. Od kwietnia br. wzrost cen skupu żywca wołowego znajduje odzwierciedlenie w wyższych cenach sprzedaży ćwierci wołowych w zakładach mięsnych. Cena sprzedaży ćwierci z buhajów do 2 lat wzrosła z 9,8 do 10,1-10,4 tys. zł/tonę, a ćwierci z krów 7,8-8,0 tys. zł/tonę wobec ok. 7,2 tys. zł/tonę w I kwartale 2006 r.

W kwietniu 2006 r. skup żywca wołowego i cielęcogo, po okresie znaczącego wzrostu w I kwartale br., obniżył się do 13 tys. ton i był zbliżony do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie	Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny	
		ogółem	żywiec	mięso		
I-XII 2004	255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8	
I-XII 2005 ^c	204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7	
2004	VII	10,4	11,2	4,6	6,1	0,4
	VIII	9,6	9,9	3,8	5,5	0,2
	IX	11,4	10,8	3,8	6,3	0,7
	X	11,4	11,3	3,8	6,2	0,5
	XI	11,3	10,5	3,1	6,9	0,1
	XII	11,4	10,2	3,0	6,6	0,1
2005	I	9,6	10,9	3,3	6,9	0,3
	II	9,8	11,5	3,2	7,7	1,2
	III	11,8	13,0	3,6	8,8	1,3
	IV	12,9	15,7	4,6	10,4	0,7
	V	13,0	15,5	4,3	10,4	1,1
	VI	12,4	14,8	4,3	9,9	1,4
	VII	12,6	13,8	3,5	9,7	2,0
	VIII	11,6	11,5	3,3	7,8	1,3
	IX	11,2	12,0	3,3	7,7	0,9
	X	12,0	13,0	3,5	8,8	1,0
	XI	13,1	13,1	3,2	9,4	0,9
	XII	12,3	13,2	3,1	9,7	0,4
2006	I	10,0	11,7	2,5	9,0	0,6
	II	12,2	11,5	2,4	9,0	0,3
	III	14,9	18,5	4,5	13,8	0,7
	IV	13,0	-	-	-	-

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie	Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością		
					zbytu	detalicznej	
2004	VIII	3,81	8,59	13,67	15,50	3,59	4,07
	IX	3,86	8,96	13,83	15,52	3,58	4,02
	X	3,81	9,63	13,94	15,63	3,66	4,10
	XI	3,78	9,48	13,96	15,77	3,69	4,15
	XII	3,78	9,40	13,95	15,84	3,69	4,19
2005	I	3,82	9,30	14,01	15,86	3,36	4,15
	II	4,06	9,57	14,11	15,86	3,47	3,90
	III	4,17	10,31	14,23	15,98	3,41	3,83
	IV	4,18	9,95	14,26	16,08	3,41	3,85
	V	4,18	9,64	14,33	16,18	3,43	3,87
	VI	4,28	9,79	14,35	16,24	3,35	3,79
	VII	4,23	9,53	14,43	16,41	3,41	3,88
	VIII	4,18	9,56	14,64	16,50	3,45	3,94
	IX	4,10	9,33	14,67	16,67	3,58	4,06
	X	3,93	10,13	14,62	16,74	3,73	4,25
	XI	3,89	10,90	14,60	16,65	3,75	4,28
	XII	3,86	11,32	14,60	16,75	3,78	4,34
2006	I	3,93	10,60	14,67	16,95	3,73	4,31
	II	4,12	11,35	14,83	16,96	3,59	4,12
	III	4,18	11,53	14,95	17,05	3,57	4,08
	IV	4,19	11,18	-	-	-	-
w % ceny	sprzed roku	100,2	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	100,3	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych GUS.

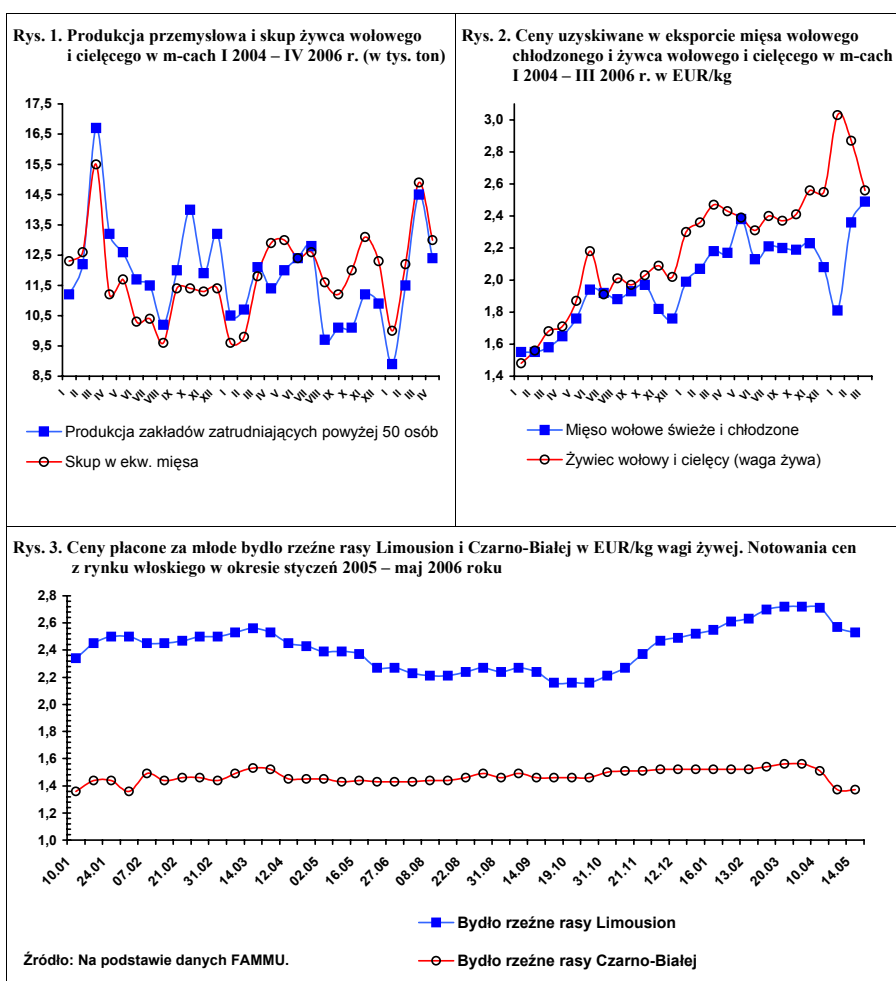
Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	X 2005	XI 2005	XII 2005	I 2006	II 2006	III 2006	IV 2006	V 2006	VI ^a 2006
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,01	3,94	3,85	3,85	4,06	4,16	4,31	4,30	4,35
Buhaje kl. R	4,44	4,43	4,36	4,42	4,52	4,63	4,76	4,77	5,13
Krowy R+O+P	3,33	3,15	2,99	3,10	3,23	3,29	3,50	3,43	3,46
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	8,93	9,35	9,70	9,90	10,14	10,08	10,43	10,19	10,33
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	9 516	9 574	9 503	9 546	9 834	9 987	10 052	10 106	10 395
Ćwierci z krów rzeźnych	7 367	7 221	6 653	6 782	7 428	7392	7 992	7 813	8 049
Cena referencyjna w euro/100 kg tuszy schłodzonej ^b :									
UE-25	286,01	287,54	299,80	302,27	309,54	318,60	328,78	327,27	328,27
Polska	232,34	221,43	224,52	226,29	235,64	239,38	242,45	239,60	246,44

^a z powodu braku danych podany jest ostatni tydzień miesiąca

^b ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

Od wiosny 2005 r. produkcja trzody sukcesywnie rośnie, a jej ceny spadają. W całym 2005 r. produkcja była tak samo niska jak w 2004 r., ale w II półroczu była już wyższa niż rok wcześniej o 4%. W rezultacie ceny skupu trzody w II półroczu 2005 r. były niższe aniżeli w II półroczu 2004 r. średnio o 16% i kształtowały się na poziomie 3,90 zł/kg. Mimo spadku cen trzody, jej chów był nadal opłacalny, bo spadły również w tym okresie ceny zbóż i pasz przemysłowych. Średnie targowiskowe ceny żyta i jęczmienia w II półroczu 2005 r. były niższe aniżeli w II półroczu 2004 r. odpowiednio o 11 i 13%. Tempo odbudowy pogłowia trzody nasiliło się.

W grudniu 2005 r. roczna stopa wzrostu pogłowia trzody wyniosła 7,6%, w tym pogłowia macior prośnych 13,3% wobec odpowiednio 6,6 i 11,1% w lipcu. Jednakże od początku 2006 r. warunki chowu stale się pogarszają. Ceny skupu trzody nadal maleją, a zbóż rosną. Wzrost cen zbóż jest wynikiem mniejszych ubiegłorocznych zbiorów, zaś spadek cen trzody jest konsekwencją rosnącej podaży trzody.

Ocenia się, że podaż trzody w I półroczu 2006 r. jest wyższa aniżeli w I półroczu 2005 r. o ok. 10%. Tak duży wzrost podaży, w dodatku w sytuacji słabych wyników handlu zagranicznego wieprzowiną, musiał doprowadzić do niskich cen trzody. W ciągu pierwszych czterech miesięcy 2006 r. średni poziom cen skupu wynosił 3,34 zł/kg i był niższy aniżeli w analogicznym okresie poprzedniego roku o 13%. W okresie maj-czerwiec poziom cen skupu będzie podobny. Jedyne w III kwartale ceny sezonowo wzrosną, ale w IV kwartale znów spadną i to prawdopodobnie nieco poniżej poziomu z pierwszych miesięcy roku. Przewiduje się bowiem, że w II półroczu 2006 r. podaż trzody będzie wciąż rosła w rezultacie ukształtowania się szczytowego poziomu pogłowia trzody w okresie letnio-jesiennym

br. Jeśli tegoroczne zbiory zbóż będą mniej więcej takie same jak w ubiegłym roku to ceny zbóż po zbiorach będą wyższe niż rok wcześniej ponieważ zapotrzebowanie na pasze będzie większe, a podaż będzie mniejsza. Szacuje się bowiem, że zapasy początkowe zbóż obniżą się o około 1 mln ton. Rok gospodarczy 2006/2007 będzie więc trudnym okresem dla producentów trzody i wielu z nich będzie ograniczać jej chów lub go likwidować.

Czynnikiem dodatkowo pogarszającym sytuację na rynku wieprzowiny jest wciąż duży import wieprzowiny i relatywnie mały eksport. W I kwartale import mięsa, podrobów i przetworów wieprzowych wyniósł 38,6 tys. ton, wobec 37,6 tys. ton w I kwartale 2005 r. Eksport kształtował się odpowiednio na poziomie 55,5 i 50,6 tys. ton. Saldo handlu zagranicznego wieprzowiną w I kwartale 2006 r. wyniosło 16,9 tys. ton, wobec 13,0 tys. ton w I kwartale 2005 r. Brak możliwości eksportu na wschód wpływa bardzo niekorzystnie na bilans handlu i sytuację producentów trzody. Natomiast utrzymujący się import coraz bardziej zaskakuje, ponieważ przewaga konkurencyjna polskiej wieprzowiny systematycznie rośnie. Średnie ceny trzody w UE-25 w okresie kwiecień-maj były istotnie wyższe aniżeli w analogicznym okresie poprzedniego roku, zaś w Polsce podobne. Niewykluczony jest więc spadek importu w tym okresie.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów		Import mięsa, podrobów i przetworów	
	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b
2003 I-XII	2 006,0	129,4	250,5	288,9	58,6	98,2
2004 I-XII	1886,0	94,0	207,6	82,9	123,5	210,8
I-VI	978,5	98,2	122,5	124,6	33,3	168,2
X	94,0	104,8	15,4	.	14,3	.
XI	93,7	98,7	16,1	.	17,0	.
XII	108,4	114,5	17,4	.	12,9	.
2005 I-XII	1945,0	103,1	242,0	112,6	205,0	161,4
I	85,4	80,3	15,5	64,2	10,1	.
II	95,5	92,3	15,9	55,4	12,7	.
III	116,0	96,6	19,2	69,8	14,8	324,4
IV	102,5	95,3	19,8	108,2	11,8	421,4
V	115,9	116,0	22,2	165,1	11,8	131,0
VI	113,1	116,9	26,3	224,1	12,3	74,7
I-VI	942,0	96,3	108,0	85,0	79,0	207,9
VII	104,1	111,7	25,5	169,9	16,3	105,2
VIII	111,7	128,8	24,9	261,1	21,0	142,9
IX	100,5	103,3	26,0	206,3	20,8	131,6
X	108,5	115,4	22,0	142,9	22,0	153,8
XI	109,9	117,3	22,7	141,0	20,9	122,9
XII	116,2	107,2	24,6	93,5	15,2	117,8
2006 I	109,6	128,3	18,1	116,8	12,8	126,7
II	105,3	110,3	18,9	118,9	12,0	94,5
III	122,0	105,2	18,5	96,4	13,8	93,2
IV	114,4	111,6	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki

^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, żyta, mieszanki T2, Provitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Targowiskowa cena żyta w zł/dt	Relacje cen trzoda: żyto	Cena mieszanki T2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T2	Cena Provit w zł/dt	Relacja cen trzoda: Provit	Cena prosiąt w zł/szt.
2004 I-XII	4,11	44,40	9,2
VIII	4,65	39,72	11,7	98,8	4,7	181,2	2,6	115
IX	4,95	37,96	13,0	97,5	5,1	176,3	2,8	120
X	4,65	38,92	11,9	93,8	5,0	173,5	2,7	116
XI	4,55	38,01	12,0	92,3	4,9	171,6	2,7	124
XII	4,41	37,38	12,8	90,4	4,9	169,5	2,6	130
2005 I-XII								
I	3,86	38,13	10,1	87,9	4,4	168,2	2,3	132
II	3,95	38,01	10,4	86,0	4,6	166,9	2,4	136
III	3,95	38,16	10,4	84,7	4,7	164,2	2,4	139
IV	3,60	36,95	9,7	83,7	4,3	163,2	2,2	140
V	3,58	35,13	10,2	82,8	4,3	163,0	2,2	133
VI	3,68	34,08	10,8	82,1	4,5	162,3	2,3	128
VII	3,98	31,82	12,5	81,4	4,9	162,1	2,5	128
VIII	4,19	32,49	12,9	81,2	5,2	162,4	2,6	129
IX	4,13	31,85	13,0	80,7	5,2	162,0	2,6	130
X	3,90	33,23	11,7	80,6	4,8	161,7	2,4	127
XI	3,60	33,00	10,9	80,3	4,3	161,7	2,5	126
XII	3,60	33,16	10,9	80,2	4,4	161,7	2,2	124
2006 I	3,41	31,28	10,2	79,5	4,3	160,9	2,1	123
II	3,24	33,90	9,6	79,4	4,1	160,6	2,0	115
III	3,39	36,20	9,3	78,1	4,3	161,1	2,1	120
IV	3,34	37,92	8,8	78,0	4,3	161,1	2,1	117

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej
2004 I-XII	5,27
VII	6,14	13,80	16,35	10,39	15,52	20,85	12,16	112,5	127,5	117,0
VIII	6,09	13,66	16,48	10,41	15,36	20,73	12,16	112,4	125,8	116,8
IX	6,48	13,60	16,49	10,48	15,36	20,75	12,31	112,9	125,8	117,5
X	6,09	13,49	16,50	10,56	15,34	20,87	12,49	113,7	126,5	118,3
XI	5,96	13,22	16,48	10,94	15,14	20,75	12,45	114,5	125,9	113,8
XII	5,78	13,02	16,24	10,53	15,78	20,60	12,45	121,2	126,8	118,2
2005 I	4,95	12,42	15,91	10,17	14,42	20,74	12,40	116,1	128,7	121,9
II	5,06	12,17	15,75	10,08	13,87	20,21	12,20	114,0	128,3	121,0
III	5,17	12,08	15,70	9,96	13,75	20,10	12,10	113,8	128,0	121,5
IV	5,17	11,84	15,61	9,85	13,65	20,00	12,03	115,3	128,8	122,1
V	4,72	11,55	15,59	9,84	13,31	19,84	11,92	115,2	127,3	121,1
VI	4,69	11,58	15,65	9,85	13,07	19,80	11,86	118,3	126,5	120,5
VII	4,82	11,71	15,67	9,83	13,16	19,74	11,84	112,4	126,0	120,4
VIII	5,21	12,01	15,76	9,93	13,49	19,88	11,90	112,3	126,1	119,8
IX	5,49	12,11	15,79	9,92	13,67	19,95	11,93	112,9	126,3	120,3
X	5,11	11,98	15,64	9,91	13,56	19,84	11,92	113,2	126,9	120,3
XI	4,72	11,73	15,55	9,85	13,44	19,80	11,84	114,6	127,3	120,2
XII	4,72	11,60	15,38	9,67	13,07	19,67	11,82	112,7	127,9	122,2
2006 I	4,47	11,38	15,42	9,37	12,93	19,79	11,81	113,6	128,3	126,0
II	4,25	11,07	15,57	9,14	12,61	19,64	11,80	113,9	126,1	129,0
III	4,45	11,02	15,48	9,08	12,29	19,47	11,70	111,5	125,8	128,9
IV	4,38	11,18	15,34	9,03	12,46	19,12	11,78	111,4	124,6	130,5

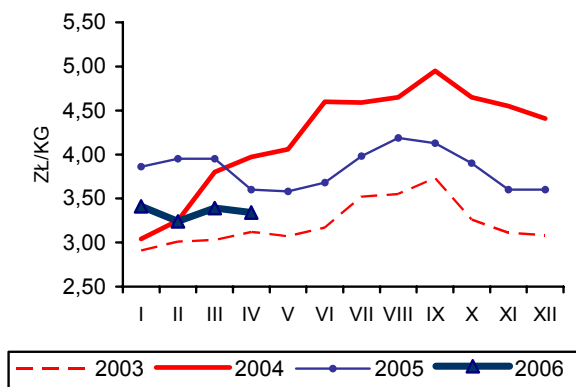
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

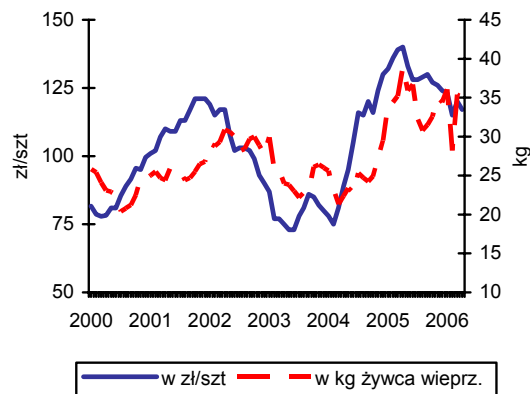
Lata i miesiące	UE-25	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-25	Niemczech	Danii
2004							
V	129,60	120,61	132,87	115,44	93,1	90,8	104,5
VI	145,74	137,65	149,38	122,47	94,4	92,1	112,4
VII	150,12	143,51	156,79	128,89	95,6	91,5	111,3
VIII	143,59	147,17	159,86	128,39	102,5	92,1	114,6
IX	151,53	155,62	164,23	131,27	102,7	94,8	118,5
X	142,51	151,23	151,26	125,98	106,1	100,0	120,0
XI	140,66	149,29	150,96	126,09	106,1	98,9	118,4
XII	143,02	146,70	154,30	123,93	102,6	95,1	118,4
2005							
I	136,98	134,35	144,70	119,69	98,1	93,5	112,2
II	140,82	137,29	150,98	122,03	97,5	90,9	112,5
III	140,33	135,11	147,54	125,83	96,2	91,6	107,4
IV	131,36	124,00	136,21	121,87	94,6	92,5	101,0
V	132,56	118,30	143,40	116,20	89,2	82,5	101,9
VI	142,85	126,10	151,81	118,42	88,3	83,1	106,5
VII	143,15	135,13	147,54	123,49	94,4	91,6	109,4
VIII	145,53	142,78	152,35	124,10	98,1	93,7	115,1
IX	142,92	145,94	148,51	124,70	102,1	98,3	117,0
X	137,06	138,71	144,68	122,15	101,2	95,9	113,6
XI	136,22	129,17	146,40	123,73	92,8	88,2	104,4
XII	139,58	130,89	150,96	122,73	93,8	86,7	106,6
2006							
I	136,59	125,26	141,62	116,58	91,7	88,4	107,4
II	138,73	120,92	143,46	118,05	87,2	84,3	102,4
III	141,81	122,67	149,77	121,05	86,5	81,9	101,3
IV	141,80	121,19	151,22	126,73	85,5	80,1	95,6
V	141,52	122,18	151,08	128,35	86,3	80,9	95,2

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

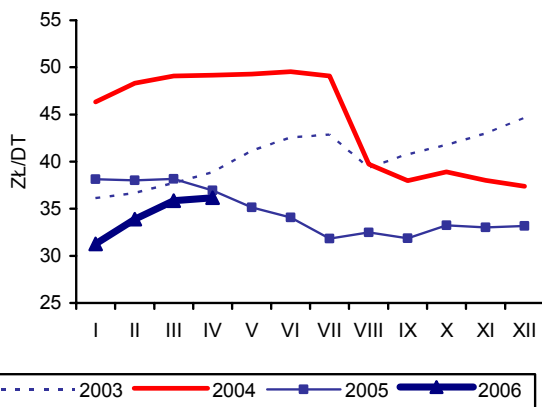
Rys.1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

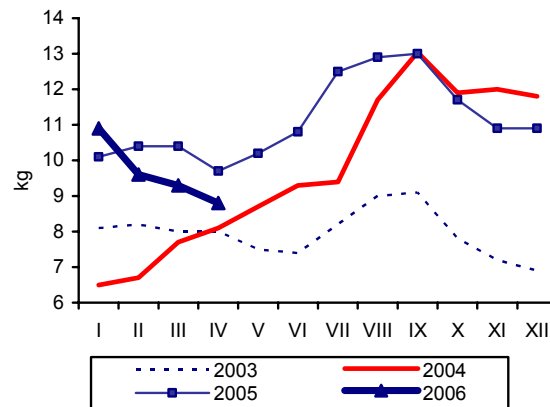
Rys.2. Ceny prosiąt w Polsce

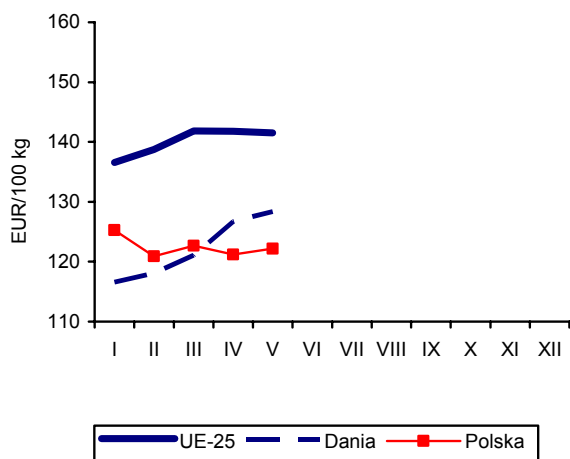
Rys.3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

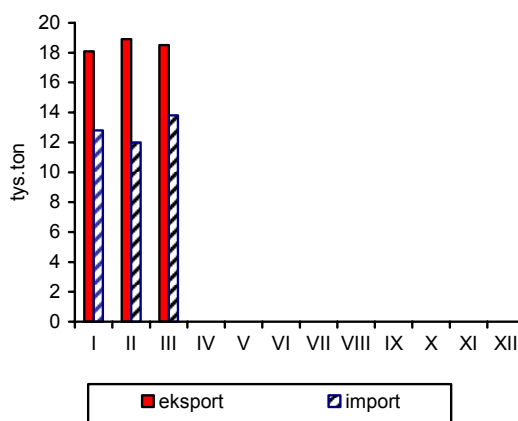
Rys. 4 Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys.5. . Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys.6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

W kwietniu 2006 r. przemysłowa produkcja mięsa drobiowego ukształtowała się na poziomie zbliżonym do lutego i była o 11% mniejsza niż w marcu. Tym samym przerwana została wzrostowa tendencja rozwoju tej produkcji obserwowana od początku roku. Nadal jednak o 1,2% przewyższała ona poziom z kwietnia 2005 r. i aż o 22,5% z miesiąca poprzedzającego akcesję do UE (kwiecień 2004 r.). Przyczyną był wolniejszy rozwój popytu krajowego i zagranicznego.

Na początku 2006 r. utrzymywała się jeszcze dobra koniunktura eksportowa, o czym świadczy nieco wyższy poziom eksportu w styczniu 2006 r. niż przed rokiem. W następnych miesiącach koniunktura zaczęła się pogarszać. W lutym 2006 r. eksport drobiu był o 17% mniejszy niż w styczniu i o 11% mniejszy niż w lutym roku ubiegłego. W marcu obserwowano dalszy jego spadek wywozu (do poziomu o 21% mniejszego niż w lutym i o 27% mniejszego niż przed rokiem). Jest to efekt perturbacji związanych z ptasią grypą. W I kwartale 2006 r. miesięczny wolumen eksportu drobiu obniżył się, jednak łączny poziom był zbliżony do występującego w pierwszych trzech miesiącach 2005 roku.

W lutym 2006 r. odnotowano silny, bo 21-procentowy wzrost importu mięsa drobiowego do Polski w relacji do poprzedniego miesiąca i 26-procentowy w relacji do lutego 2005 r. W marcu przywóz drobiu był o 19% mniejszy niż w lutym, ale o 27% większy niż przed rokiem. W całym pierwszym kwartale 2006 r. sprowadzono do Polski o 6,1 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o ponad 50% więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego.

W 2005 r. przeciętne miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jednego mieszkańca było o 2% większe niż w 2004 r. Jednak w drugim półroczu, z uwagi na ptasią grypę, przyrost konsumpcji był nieco wolniejszy niż w pierwszym. Spożycie wędlin drobiowych było stabilne i podobnie jak w ro-

ku poprzednim, większe w drugim półroczu niż w pierwszym. Brak aktualnych danych o spożyciu nie pozwala śledzić bieżących jego zmian. Jednak obawy związane z ptasią grypą niewątpliwie wywarły negatywny wpływ na poziom konsumpcji mięsa drobiowego. Świadczą o tym obniżające się ceny na rynku drobiarskim.

Od sierpnia 2005 r. obserwuje się coraz wolniejszy spadek cen pasz przemysłowych. W kwietniu średnie ceny mieszanki DK grower obniżyły się o dalsze 0,7% w stosunku do poprzedniego miesiąca. Ceny płacone hodowcom kurcząt w poprzednich miesiącach wykazywały znaczącą tendencję spadkową. W marcu 2006 r. ceny skupu kurcząt obniżyły się o 6%. W kwietniu tendencja spadkowa została zahamowana, a w maju ceny skupu nawet nieznacznie wzrosły. Poprawiło to nieco niską opłacalność produkcji żywca. Mimo to zainteresowanie hodowców zakupem piskląt było mniejsze, co wywołało spadek ich cen. Mięso kurcząt w zbyciu potaniało w marcu o 9% a indycze o 2% w relacji do lutego. W kwietniu ceny zbytu kurcząt wzrosły o 7% w relacji do marca, a w maju o 12% w relacji do kwietnia. W kwietniu odnotowano też 5-procentowy wzrost cen detalicznych tuszek kurcząt. Na rynku indyków nadal obniżają się ceny skupu żywca i ceny zbytu. Ceny piskląt indyckich nie uległy zmianie.

W maju 2006 r. relacja przeciętnej ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Polsce i w UE była zbliżona do poziomu z kwietnia. Ceny w Polsce były o 37% niższe niż w UE-25. Największe różnice w badanej grupie państw członkowskich UE, występowały między Polską a Niemcami (ceny w Niemczech były o 64% wyższe niż w Polsce) oraz Francją (ceny o 61% wyższe). Zmniejszyła się natomiast różnica między poziomem cen sprzedaży kurcząt w Polsce i w Słowacji.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
I	55,2	62,0	74,4	89,1
II	57,2	58,1	71,0	84,0
III	59,2	68,2	84,9	94,3
IV	62,1	68,3	82,7	83,7
V	57,8	69,0	77,8	
VI	56,8	66,2	79,6	
VII	63,6	68,4	82,9	
VIII	61,0	70,8	86,3	
IX	65,1	73,5	87,3	
X	67,1	76,4	91,4	
XI	58,9	71,4	91,6	
XII	62,1	75,3	90,9	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	3 205	6 937	10 392	13 228
II	4 718	6 074	11 750	12 505
III	3 885	4 938	13 460	9 854
IV	5 093		13 863	
V	9 744		12 971	
VI	7 805		13 310	
VII	8 202		14 862	
VIII	5 096		14 156	
IX	6 090		15 893	
X	11 737		21 889	
XI	5 954		16 802	
XII	2 444		11 703	
RAZEM	73 973		171 051	

^a dane nieostateczne (na dzień 7 czerwca 2006 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW, MF i CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe		Wędliny drobiowe	
	2004	2005	2004	2005
I	1,41	1,46	0,20	0,20
II	1,46	1,47	0,21	0,21
III	1,54	1,55	0,22	0,22
IV	1,62	1,67	0,22	0,22

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Dynamika cen na rynku kurcząt brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Miesiące	Mieszanka DK grower		Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją		Tuszka (detal)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,993	0,994	1,001	0,963	0,940	0,961	0,881	0,947	1,083	0,978
II	0,398	1,000	1,019	1,010	0,993	0,992	1,055	1,089	0,976	1,040
III	0,975	0,993	1,028	0,962	1,011	0,975	1,108	0,905	1,019	0,907
IV	0,982	0,993	1,000		0,986	1,000	0,898	1,071	1,029	1,056
V	0,992		1,000		1,057	1,021	1,231	1,124	1,108	
VI	0,992		1,000		1,010		0,930		1,019	
VII	0,901		1,000		1,013		1,050		0,983	
VIII	0,917		1,009		1,013		1,013		1,023	
IX	0,998		1,009		0,980		0,883		0,959	
X	0,996		1,000		0,927		0,865		0,880	
XI	0,996		0,982		0,942		0,941		0,891	
XII	1,001		1,000		0,970		0,979		0,973	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 5. Dynamika cen na rynku indyków brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Wyszczególnienie	Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	1,000	1,000	0,956	0,920	1,035	0,934
II	1,000	1,017	0,947	0,991	0,992	0,990
III	1,000	1,000	1,005	0,939	0,923	0,979
IV	1,000		1,048	0,988	1,083	0,975
V	1,000		1,101	0,988	0,967	0,975
VI	1,000		1,009		1,041	
VII	1,000		0,961		1,020	
VIII	1,000		1,007		0,989	
IX	1,055		1,033		0,997	
X	1,000		0,998		0,906	
XI	1,000		0,922		0,981	
XII	1,000		0,931		1,024	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Relacja ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Polsce do cen w wybranych krajach UE-25 (Polska = 1,00)

Wyszczególnienie	Niemcy	Słowacja	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE-25
2005 V	1,23	1,10	1,06	1,15	1,34	1,13	1,26	1,21
VI	1,39	1,17	1,09	1,26	1,56	1,18	1,16	1,27
VII	1,33	1,11	1,05	1,20	1,50	1,13	1,13	1,21
VIII	1,28	1,10	1,05	1,19	1,41	1,09	1,17	1,18
IX	1,38	1,19	1,15	1,28	1,53	1,18	1,11	1,22
X	1,65	1,35	1,31	1,45	1,79	1,37	1,26	1,34
XI	1,89	1,54	1,50	1,66	1,77	1,57	1,40	1,47
XII	1,79	1,50	1,47	1,53	1,28	1,48	1,45	1,40
I	1,87	1,59	1,55	1,60	1,56	1,54	1,61	1,49
2006 II	1,59	1,41	1,29	1,34	1,30	1,35	1,44	1,32
III	1,87	1,64	1,35	1,57	1,57	1,60	1,56	1,46
IV	1,75	1,50	1,33	1,42	1,54	1,39	1,38	1,36
V	1,64	1,39	1,15	1,33	1,61	1,30	1,49	1,37

Źródło: Dane MRiRW.

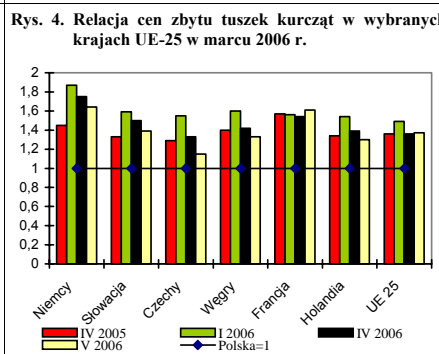
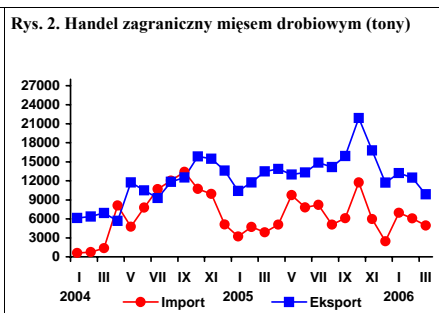
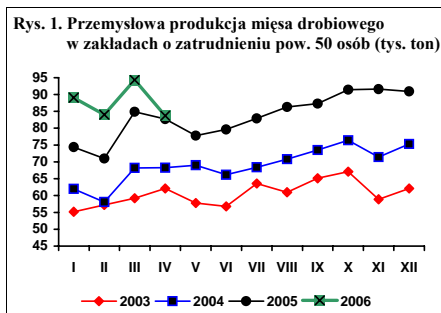
Tab. 7. Zróżnicowanie regionalne cen (w zł/kg)

Miesiące	SKUP						ZBYT									
	Brojler kurecząt			Brojler indyka			Tuszka kurecząt z szyją			Tuszka indyka						
	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.				
2005 I ^a	2,81	2,83	2,85	2,85	3,93	-	-	4,01	4,32	4,15	4,08	4,33	7,46	7,48	-	6,94
II	2,79	2,78	2,81	2,86	3,71	-	-	3,82	4,58	4,38	4,32	4,58	7,44	-	-	-
III	2,78	2,87	2,95	2,81	3,77	3,45	-	3,79	4,90	4,94	-	4,89	6,59	7,21	-	6,22
IV	2,81	2,75	2,79	2,84	4,06	-	-	3,87	4,46	4,38	4,20	4,56	7,37	7,50	-	6,68
V	-	3,00	3,07	2,93	4,35	-	-	4,35	5,49	5,45	5,47	5,35	7,48	7,91	-	6,72
VI	3,02	3,01	3,06	2,94	4,45	4,22	-	4,31	5,04	5,04	5,00	5,12	6,50	7,94	-	6,93
VII ^b	3,00	3,06	3,07	3,00	4,21	4,23	4,30	4,23	5,40	5,20	5,12	5,53	7,06	7,93	-	6,83
VIII	3,06	3,10	3,10	3,04	4,25	4,30	4,38	4,25	5,43	5,30	5,24	5,57	6,78	7,92	-	6,81
IX	3,01	3,03	3,01	2,98	4,46	4,39	4,53	4,30	5,01	4,64	4,56	4,98	6,97	7,88	-	7,04
X	2,76	2,84	2,68	2,77	4,39	4,42	4,48	4,36	4,19	4,01	3,81	4,47	6,80	7,89	-	6,56
XI	2,63	2,63	2,54	2,66	4,06	4,15	3,97	3,99	3,87	3,78	3,66	4,15	7,52	7,89	-	6,06
XII	2,49	2,56	2,47	2,58	3,77	4,01	3,79	3,69	3,87	3,69	3,57	4,06	7,25	7,77	-	6,15
2006 I	2,41	2,48	2,43	2,44	3,47	3,64	3,42	3,42	3,69	3,53	3,46	3,69	8,03	7,81	-	5,87
II	2,37	2,44	2,47	2,44	3,44	3,63	3,40	3,37	3,96	3,85	3,87	4,04	7,6	7,73	-	5,76
III	2,34	2,38	2,34	2,38	3,30	3,22	3,10	3,15	3,49	3,51	3,36	3,74	7,29	7,72	-	5,53
IV	2,34	2,38	2,39	2,42	3,27	3,05	3,14	3,09	3,86	3,72	3,68	3,98	6,44	6,57	-	5,56
V	2,40	2,43	2,46	2,44	3,32	3,19	3,20	3,18	4,16	4,22	4,21	4,4	7,39	7,67	-	5,44

^a do czerwca 2005 r. notowania z trzeciego tygodnia miesiąca

^b od lipca 2005 r. średnie ważone miesięczne

Źródło: Dane MRiRW.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Rynek jaj

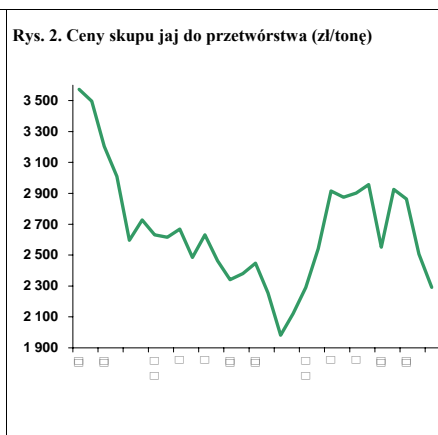
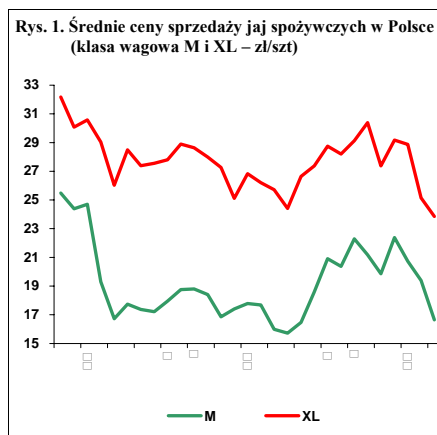
W maju 2006 r. utrzymywał się trwający od lutego trend spadkowy cen jaj konsumpcyjnych. Jaja potaniały o 15,5% w stosunku do miesiąca poprzedniego. Najślabiej obniżyły się ceny jaj klasy wagowej S (o 24,7%) oraz L (o 19,3%). Wahania cen w tym okresie mają charakter sezonowy. W drugim kwartale każdego roku jaja konsumpcyjne tanieją. W 2005 r. przeciętny spadek ich cen w stosunku do kwietnia wyniósł 8%.

Również w skupie jaj do przetwórstwa utrzymywała się silna tendencja spadkowa cen. W odróżnieniu od miesięcy poprzednich, w maju jaja kierowane do przetwórstwa taniały wolniej niż na rynku jaj konsumpcyjnych (spadek o 8,6% w stosunku do miesiąca poprzedniego).

Znacząco zwiększyły się w 2005 r. obroty handlu zagranicznego jajami. Według wstępnych danych we wszystkich miesiącach przewyższają one obroty z analogicznych okresów roku poprzedniego. Wyjątek stanowi import w październiku i listopadzie, który wyniósł mniej niż połowę poziomu sprzed roku. Eksport jaj świe-

żych w całym 2005 r. kształtował się na poziomie ok. 49 tys. ton, a import ok. 11 tys. ton i wykazywał duże wahania w poszczególnych miesiącach. Według wstępnych danych Centrum Analitycznego Administracji Celnej (CAAC) eksport w pierwszym kwartale 2006 r. był o 22% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Obniżył się natomiast import. W pierwszych trzech miesiącach 2006 r. był on o 20% mniejszy niż rok wcześniej.

Przeciętne ceny jaj w Unii Europejskiej od marca 2006 r. wykazują tendencję malejącą. W maju 2006 r. obniżyły się one o ok. 7,6% w stosunku do poprzedniego miesiąca. W Polsce ceny jaj w tym samym okresie, w przeliczeniu na EUR spadły o 9%. Średnio jaja w Polsce w EUR były tańsze niż przeciętnie w UE o 3,3%. Nadal jednak polskie jaja pozostawały droższe niż u większości głównych producentów. Jednym z najtańszych rynków była Holandia, gdzie ceny jaj w EUR były o prawie 20% niższe niż w Polsce.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	855	456	3 770	5 580	65	219	345	186
II	1 452	1 572	3 698	4 749	92	229	343	239
III	1 165	749	3 270	2 778	66	318	207	181
IV	1 320		3 721		44		236	
V	584		3 739		68		222	
VI	290		5 318		114		238	
VII	514		3 932		116		185	
VIII	979		4 420		118		199	
IX	1 033		4 574		218		207	
X	388		6 107		174		323	
XI	1 226		3 920		246		213	
XII	976		2 907		130		163	
RAZEM	10 782		49 376		1 451		2 881	

^a dane nieostateczne (na dzień 7 czerwca 2006 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW, MF i CAAC.

Tab. 2. Dynamika cen sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (poprzedni miesiąc = 1)

Miesiące	XL		L		M		S	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
I	0,974	0,901	0,945	0,954	0,916	0,938	0,975	1,097
II	0,921	1,066	0,987	1,131	1,033	1,127	1,033	1,024
III	1,068	0,990	1,055	1,036	1,022	0,926	0,877	0,981
IV	0,977	0,871	0,963	0,938	0,994	0,935	1,171	1,067
V	0,981	0,949	0,907	0,807	0,904	0,859	0,852	0,753
VI	0,949		0,993		0,983		0,933	
VII	1,010		1,047		1,048		1,023	
VIII	1,111		1,123		1,129		1,178	
IX	1,010		1,171		1,185		1,055	
X	0,981		0,965		0,974		1,037	
XI	1,033		1,063		1,094		1,045	
XII	1,043		0,988		0,950		0,957	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Tab. 3. Relacja cen sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), cena polska =1,00

Miesiące	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE-25
2004 V	1,39	1,02	0,94	1,05	-
2005 III	0,99	1,02	1,00	0,76	1,09
IV	0,98	0,78	0,73	0,77	0,96
V	1,01	0,84	0,75	0,75	1,04
VI	1,00	0,91	0,92	0,79	1,08
VII	0,98	0,96	1,00	0,98	1,11
VIII	0,88	0,96	0,95	1,01	1,04
IX	0,87	0,95	0,95	0,87	0,99
X	0,91	0,99	1,00	1,04	1,04
XI	0,93	0,94	0,99	0,87	1,03
XII	0,91	1,01	0,96	1,04	1,00
2006 I	0,83	0,83	0,79	1,02	0,94
II	0,83	0,83	0,77	0,86	0,91
III	0,81	0,85	0,82	0,86	0,91
IV	0,950	0,986	0,836	1,109	1,014

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

W Unii Europejskiej ceny owiec lekkich powoli obniżają się, a owiec ciężkich rosną. W kwietniu 2006 r., przeciętna w 25 krajach, cena jagniąt wynosiła 529 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 3% niższa niż przed rokiem o tej porze. Według wstępnych szacunków w maju kształtowała się ona na poziomie 512,7 EUR/100 kg, czyli mniej więcej na takim samym jak rok wcześniej.

Z kolei przeciętna w 25 krajach cena owiec ciężkich wynosiła w kwietniu 2006 r. 441, a w maju 455,7 EUR/100 kg wagi poubojowej. W obu miesiącach była ona o prawie 8% wyższa niż przed rokiem. W maju mieliśmy do czynienia ze wzrostem cen owiec również na rynku brytyjskim, jednakże wysokie ich uboje nie są dobrym prognostykiem na poziomie cen w najbliższej przyszłości.

W Polsce, ceny skupu owiec (poza lutym) kształtują się poniżej poziomów ubiegłorocznych. W kwietniu przeciętna cena wynosiła 6,45 zł/kg i była o 3% niższa aniżeli w kwietniu 2005 roku.

W I kwartale 2006 r. polski eksport owiec wyniósł 127,5 ton, wobec 540,7 ton w I kwartale 2005 r. Tak duży spadek eksportu, przynajmniej częściowo, tłumaczyć można późniejszą w tym roku Wielkanocą. Tym niemniej, w pierwszym półroczu 2006 r. spodziewać się można dość znacznego zmniejszenia wywozu owiec.

Jak dotychczas niższy niż przed rokiem jest też polski import żywca i mięsa baraniego. W I kwartale 2006 r. wyniósł on niecałe 16 ton, podczas gdy w I kwartale 2005 r. kształtował się on na poziomie prawie 20 ton. Od początku roku warunki importu mięsa z Nowej Zelandii są korzystne, bowiem na rynku nowozelandzkim ceny jagniąt o wadze około 15 kg są o ok. 20% niższe niż w ubiegłym roku. Importowi temu nie sprzyja jednak kurs euro względem dolara nowozelandzkiego.

Zdecydowanie gorsze niż przed rokiem są warunki importu owiec i jagniąt z Australii. Od początku roku ceny jagniąt kształtują się powyżej poziomów ubiegłorocznych. Od stycznia do końca maja import z tego kierunku do wszystkich krajów Unii Europejskiej wyniósł 6949 ton mięsa baraniego i jagnięcego i był o około 20% niższy aniżeli w tym samym okresie 2005 roku.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006 P	Zmiana w % 2006/2005
I półrocze	1 477	1 305	1 200	90
II półrocze	1 146	1 022	980	95
Rok	2 623	2 327	2 200	95

P - prognoza, S - szacunek

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2005	68,8	62,2	409,7	176,9	98,5	93,7	102,6	142,3	61,9	69,4	37,9	213,6	1537,4
2006	39,9	72,9	14,7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1450,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	58,0	117,2	3,6	x	x	x	x	x	x	x	x	X	95,0
Import 2005	10,7	2,8	6,3	4,3	7,8	2,3	4,9	9,6	8,1	3,7	14,0	3,4	77,8
2006	3,2	9,7	2,9	x	x	x	x	x	x	X	x	X	75,0 P
miesiąc roku poprzedniego = 100	29,9	346,4	46,0	x	x	x	x	x	x	X	x	X	95,0

P - prognoza

Źródło: Dane CIHZ oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2004/2005	5,03	6,37	5,95	5,77	6,29	4,92	6,46	7,97	7,36	5,85	7,63	6,67
2005/2006	6,53	6,43	5,91	6,17	5,52	5,71	5,14	8,18	6,94	6,95	6,27	6,45
miesiąc roku poprzedniego = 100	129,8	101,0	99,3	106,9	87,8	116,1	79,6	102,6	94,3	118,8	82,2	96,7

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową		Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
01.01.2006	10,62	2,75	22,60	5,85	6,1	1,58	13,0	3,37
29.01.2006	-	-	-	-	6,0	1,57	13,0	3,40
26.02.2006	-	-	-	-	6,2	1,64	13,2	3,50
26.03.2006	-	-	-	-	5,9	1,51	12,6	3,22
23.04.2006	9,14	2,35	19,45	5,01	5,98	1,54	12,7	3,27
21.05.2006	-	-	-	-	5,75	1,45	12,2	3,08

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2004/2005	19,70	19,70	21,00	22,80	22,10	22,10	23,70	24,20	24,12	23,52	24,16	24,16
2005/2006	24,28	23,37	23,46	23,87	23,86	23,71	23,81	23,82	23,27	26,06	27,43	30,36
miesiąc roku poprzedniego = 100	123,2	118,6	111,7	104,7	108,0	107,3	100,5	98,4	96,5	110,8	113,5	125,7

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-25 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-25												
2004/2005	461,0	522,8	554,2	593,3	635,6	645,1	613,1	558,2	498,2	539,8	561,7	512,0
2005/2006	536,5	566,4	603,0	624,7	719,5	788,2	772,3	654,4	559,4	521,8	527,4	512,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	116,4	108,3	108,8	105,3	113,2	122,1	126,0	117,2	112,3	96,7	93,9	100,1
Włochy												
2004/2005	514,6	511,8	570,2	578,8	625,5	634,7	652,1	564,4	535,3	664,5	559,9	553,2
2005/2006	626,0	619,1	628,2	712,9	718,1	702,5	723,4	623,9	573,8	567,1	680,4	642,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	121,6	121,0	110,2	123,2	114,8	110,7	110,9	110,5	107,2	85,3	121,5	116,2

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-25												
2004/2005	403,4	384,9	377,9	366,0	385,4	391,2	330,9	397,3	385,9	397,9	410,2	423,7
2005/2006	407,9	382,7	378,9	376,8	382,7	411,4	414,7	405,9	394,0	408,7	441,4	455,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,1	99,4	100,3	103,0	99,3	105,2	125,3	102,2	102,1	102,7	107,6	107,6
Wielka Brytania												
2004/2005	412,7	377,0	361,5	357,0	343,3	340,2	350,7	357,1	358,8	365,8	395,8	431,2
2005/2006	403,8	353,4	342,7	331,7	324,6	347,6	347,6	333,6	332,2	375,8	363,5	448,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	97,8	93,7	94,8	92,9	94,6	102,2	99,1	93,4	92,6	102,7	91,8	104,0

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt i owiec w Nowej Zelandii oraz mięsa jagnięcego w eksporcie do UE

Miesiące	Jagnięta o wadze 15 kg		Owce o wadze 21 kg		Ceny w eksporcie do UE				NZD/EUR
	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego miesiąca sprzed roku (%)	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego miesiąca sprzed roku (%)	Udźca jagnięcego		Połędwicy jagnięcej		
					NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	
2005									
VII	65,81	100,1	42,39	91,2	831	99,8	1054	91,3	0,566
VIII	66,77	96,2	43,22	88,5	814	100,0	1049	91,9	0,566
IX	67,45	95,0	42,82	86,1	798	97,6	1042	90,8	0,570
X	66,47	93,9	40,64	87,0	780	96,8	1030	89,5	0,578
XI	64,93	96,0	40,11	88,4	759	89,8	1023	90,8	0,585
XII	55,36	89,3	36,34	85,6	750	85,1	1014	92,4	0,584
2006									
I	48,36	83,1	34,70	84,8	738	82,7	1012	91,4	0,570
II	45,33	78,4	34,12	85,4	707	80,2	1018	93,8	0,560
III	44,12	76,8	33,03	84,1	720	84,5	1059	98,0	0,640
IV	46,16	77,2	x	x	x	x	x	x	0,630
V	50,18	81,2	x	x	x	x	x	x	0,630

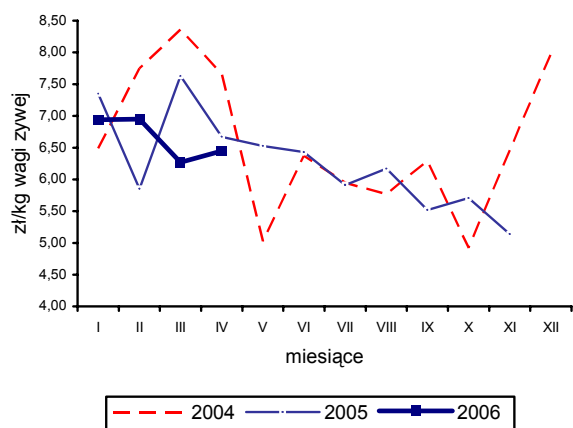
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Agri-Fax i Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

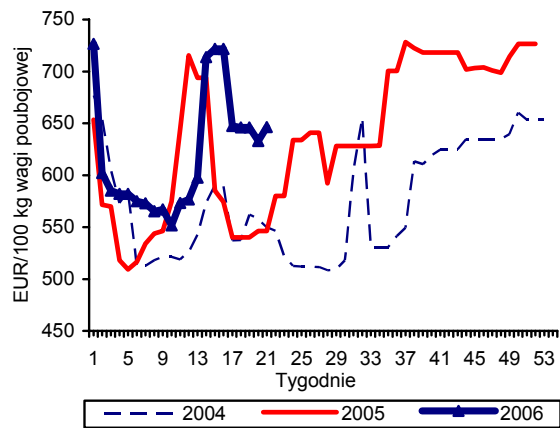
Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2004/2005 AUD/100 kg cwe	422	509	475	374	337	351	335	351	348	343	335	341
2005/2006 AUD/100 kg cwe	390	407	407	384	366	356	346	351	369	346	342	346
miesiąc roku poprzedniego = 100	92	80	86	103	109	101	103	100	106	101	102	101

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Ernst&Young Food&Agrobusiness oraz MLA, Australia.

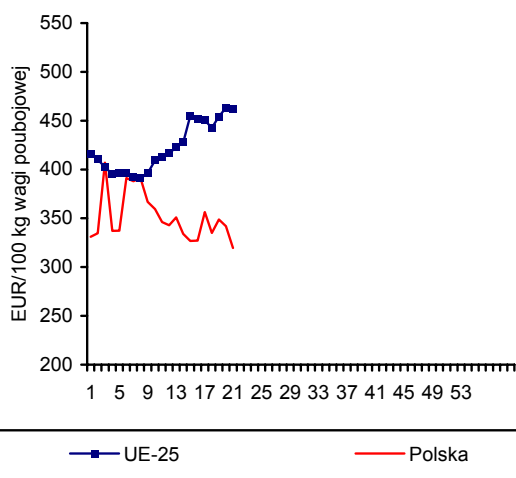
Rys.1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

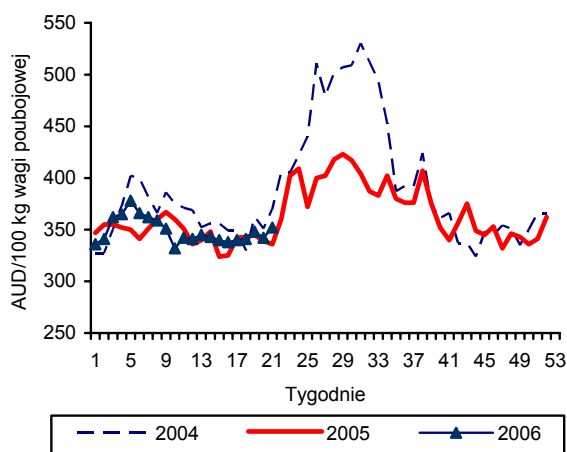
Rys. 4. Ceny jagniąt we Włoszech

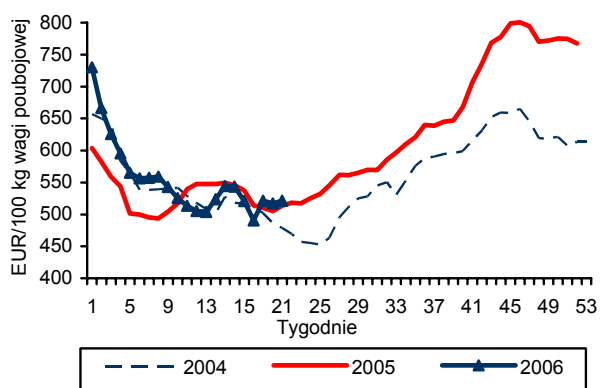
Rys. 2. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-25 i w Polsce

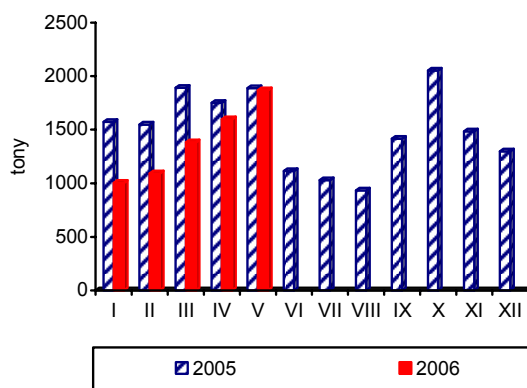
Rys. 5. Ceny jagniąt w Australii

Rys. 3. Ceny jagniąt w UE-25

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

Połowy ryb na Bałtyku utrzymały się w kwietniu na poziomie z miesiąca poprzedniego i wyniosły 17 tys. ton. W porównaniu z rokiem ubiegłym były jednak o ok. 1/3 niższe. Spadek połowów odnotowano przede wszystkim w przypadku szprotów (o 35,6%) oraz śledzi (o 42,0%), na co wpływa niska opłacalność (spadek cen przy wzroście cen paliw) oraz dalsza redukcja floty. W okresie styczeń-kwiecień polscy rybacy złowili łącznie 52,6 tys. ton ryb oraz 94,8 tys. ryb liczonych w sztukach. Jest to odpowiednio o 27,8 i 8,7% mniej niż przed rokiem.

W I kwartale 2006 r. finalna produkcja przemysłu rybnego (zakłady zatrudniające ponad 50 osób) wyniosła 72,6 tys. ton i była o 10,4% wyższa niż przed rokiem. Wzrosła produkcja większości grup towarowych oprócz przetworów i konserw z sardynek, szprotów i makreli. Duże możliwości zbytu ryb wędzonych na rynku unijnym (głównie niemieckim) powodują, że ich produkcja była o ok. 40% wyższa niż przed rokiem. Nieznacznie więcej niż przed rokiem wyprodukowano asortymentu mrożonego (ryb, mięsa i filetów).

Według wstępnych danych eksport ryb, przetworów rybnych i owoców morza wyniósł w I kwartale 2006 r. 49,8 tys. ton o wartości 546 mln zł. i był o 32,9 oraz 28,2% wyższy niż przed rokiem. Spośród głównych grup towarowych najbardziej zwiększył się wywóz ryb wędzonych (o 33%), przetworów i konserw (o 28%) oraz filetów rybnych (o 15%). Import zwiększył się w tym okresie o 21,3% i wyniósł 93,7 tys. ton o wartości 650 mln zł (wzrost o 34,6%). Blisko 2-krotnie więcej sprowadziliśmy ryb świeżych (głównie łososi), a o 28% filetów rybnych. Średnia cena transakcyjna w I kwartale 2006 r. wyniosła odpowiednio 10,97 zł/kg (eksport) i 6,94 zł/kg (import). Oznacza to znaczne pogorszenie warunków handlowych i sytuacji finanso-

wej przemysłu rybnego (eksport stanowi ok. 43% w przychodach sektora), gdyż w porównaniu z sytuacją sprzed roku ceny uzyskiwane w eksporcie spadły o 3,6%, przy wzroście cen w imporcie o 11,1%.

W marcu kontynuowany był spadek cen ryb i przetworów rybnych na szczeblu przetwórstwa. Wskaźnik zmian cen produkcji sprzedanej przemysłu rybnego wyniósł 99,8%. Dzieje się tak głównie za sprawą spadku cen śledzi w imporcie. Ceny zbytu filetów śledziowych obniżyły się w kwietniu, w stosunku do miesiąca poprzedniego o 1,7%. Jednak większość ryb zdrożała – pstrągi świeże o 2,3%, filety z morskiczka o 1,1%, a filety z mintaja o 0,2%. W detalu średni wzrost cen ryb i przetworów był nieznaczny i wyniósł 0,05%. Gdyby nie duży wzrost cen ryb wędzonych (o 0,4%) to wskaźnik zmian cen detalicznych spadłby pierwszy raz od wielu miesięcy poniżej 100. W ujęciu rocznym ryby podrożały o niespełna 2%, co przy spadku cen mięsa o 6,4% może spowodować kolejne ograniczenie ich spożycia wśród polskich konsumentów.

Na aukcji rybnej w Ustce średnie ceny zawieranych transakcji były w maju stabilne. Wyjątek stanowiła wątroba dorszowa, której ceny spadły od początku roku o ponad 50% oraz ryby łososiowate, które z kolei drożeją (konsumenty cenią je za to, iż żyją one w warunkach naturalnych, w przeciwieństwie do hodowanych łososi norweskich). Jednak zdecydowana większość handlu realizowana jest w oparciu o dorsze. W zależności od wielkości, płacono za nie średnio od 5,77 do 6,01 zł/kg – tyle samo co w miesiącu kwietniu.

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki		
	Szprot	Śledź	Dorsz	Plaskie	Pozostałe	Razem	Troć wędrowna	Łosoś atlantycki	Pstrąg tęczowy
2004 I-XII	96 658	28 410	15 120	8 798	4 819	153 804	158 459	14 941	1 425
2005 I-XII	74 368	21 796	12 774	11 248	3 418	123 604	141 459	21 905	1 295
2005 IV	19 532	3 782	1 610	490	504	25 918	45 364	4 862	479
V	10 764	2 540	338	843	527	15 012	33 055	3 207	512
VI	1 997	2 790	119	930	319	6 155	578	21	0
VII	710	1 605	78	817	370	3 580	1 417	61	10
VIII	78	2 358	100	776	489	3 801	2 515	74	2
IX	451	2 311	1 589	892	445	5 688	4 240	183	8
X	852	2 126	1 799	656	299	5 732	4 325	648	23
XI	1 542	1 544	2 035	572	139	5 832	5 175	1 726	0
XII	1 706	550	2 176	346	78	4 856	4 007	8 023	7
2006 I	4 922	996	1 556	1 168	101	8 743	13 376	985	16
II	6 717	683	1 500	1 509	52	10 461	17 162	1 812	12
III	13 167	868	1 514	890	10	16 449	20 142	2 272	0
IV	12 576	2 195	1 409	530	276	16 986	27 822	2 892	0
Wskaźnik zmian (%)									
<u>IV 2006</u> IV 2005	64,4	58,0	87,5	108,2	54,8	65,5	61,3	59,5	-
<u>I-IV 2006</u> I-IV 2005	66,4	79,4	131,7	75,6	58,4	72,2	91,1	100,0	3,8

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony) ^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone ^b	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				Razem	w tym			
					Śledzie	Sardynki i szproty	Makrele	
2005 I-XII	4 759	75 171	50 865	113 427	78 883	11 558	6 775	258 993
2005 I	303	4 324	3 520	8 191	5 290	1 144	721	16 759
II	308	6 321	3 627	11 968	7 813	1 505	793	24 434
III	345	7 585	4 559	11 236	7 416	1 585	757	26 218
IV	323	6 527	3 233	8 099	5 254	1 151	573	22 109
V	200	4 981	2 760	7 280	4 856	684	497	17 064
VI	291	4 187	2 830	7 329	4 813	704	507	15 171
VII	180	4 547	2 484	7 076	4 893	690	423	14 954
VIII	315	2 173	3 210	7 932	5 978	647	468	13 644
IX	501	9 350	4 354	9 418	6 567	942	669	24 974
X	717	8 524	5 415	10 536	7 526	942	478	25 697
XI	686	8 186	7 906	11 886	8 871	900	486	29 270
XII	590	8 466	6 967	12 476	9 606	664	403	28 699
2006 I	434	4 895	5 310	9 897	6 678	873	563	20 536
II	543	4 958	5 500	12 139	8 373	1 101	631	23 140
III	839	9 088	5 849	13 161	9 291	926	716	28 937
Wskaźnik zmian (%)								
<u>III 2006</u> III 2005	243,2	119,8	128,3	117,1	125,3	58,4	94,6	110,4
<u>I-III 2006</u> I-III 2005	190,0	103,9	142,3	112,1	118,6	68,5	84,1	107,7

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej

^b w danych z 2006 r. brak jest wyników produkcji świeżego lub chłodzonego mięsa z ryb, a które były ujmowane w poprzednich numerach Rynku Rolnego. Są one jednak w pełni porównywalne z danymi z 2005 r. (dane z 2005 r. zostały skorygowane o tę pozycję)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	Razem	Przetwory i konserwy	Filety i mięso	Ryby solone, suszone i wędzone	Ryby mrożone	Razem	Filety i mięso	Ryby mrożone	Przetwory i konserwy	Ryby świeże lub chłodzone
2004 I-XII	126,89	47,38	30,64	11,72	10,01	284,09	130,15	71,90	31,15	25,85
2005 I-XII	156,95	57,48	32,57	22,22	13,25	315,49	135,84	73,86	31,7	39,83
2005 I	9,02	4,06	2,52	1,02	0,50	24,79	10,25	7,70	2,41	1,94
II	12,67	4,90	2,78	1,58	1,07	27,48	12,07	7,42	2,45	3,15
III	15,78	4,57	3,43	1,93	2,01	24,99	11,03	5,96	2,49	2,99
IV	15,60	3,86	3,34	1,60	1,69	18,22	6,36	4,56	2,16	2,20
V	12,01	3,92	3,03	1,32	0,87	21,31	7,15	7,24	1,82	1,99
VI	10,87	3,81	2,79	1,51	1,24	21,70	9,25	5,61	1,60	2,39
VII	10,68	4,02	2,30	1,86	0,95	21,19	7,43	5,29	2,75	2,97
VIII	11,84	4,73	1,66	1,49	1,10	25,28	11,21	4,90	3,30	3,04
IX	12,58	5,28	2,23	1,88	1,14	26,04	10,64	6,12	2,32	3,90
X	14,96	5,75	3,22	2,24	0,92	30,29	13,27	6,59	2,89	4,23
XI	16,18	6,14	3,32	2,79	1,03	38,21	18,95	6,77	4,13	5,20
XII	14,76	6,44	1,95	3,00	0,73	35,99	18,23	5,70	3,38	5,83
2006 I	14,39	4,87	3,76	1,79	0,83	28,21	11,82	7,48	2,44	4,36
II	16,59	6,30	3,16	1,83	1,35	33,68	15,32	8,23	2,94	5,48
III	18,83	6,09	3,11	2,43	1,94	31,80	15,43	6,90	2,17	5,59
Wskaźnik zmian (%)										
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	119,3	133,3	90,7	125,9	96,5	127,3	139,9	115,8	87,1	187,0
<u>I-III 2006</u> <u>I-III 2005</u>	132,9	127,6	114,9	133,6	115,1	121,3	127,6	107,3	102,7	191,0

^a bez eksportu z burt statków

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia		Mrożona makreła			Filety z mintaja		Filety z morszczuka	Łosoś świeży	Konserwy z tuńczyka
	Norwegia	Islandia	Holandia	W.Brytania	Norwegia	Chiny	USA	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2005 I	4,86	4,60	3,65	3,85	3,90	5,97	6,57	6,06	12,35	4,96
II	4,64	4,83	4,13	3,97	3,68	5,89	6,70	6,04	14,42	5,55
III	5,02	4,90	4,21	3,60	3,30	6,05	5,47	5,95	12,73	5,02
IV	5,14	-	4,25	3,88	3,78	6,37	6,45	6,34	13,17	6,15
V	4,08	5,34	4,26	3,76	3,71	6,12	6,56	6,41	13,89	6,28
VI	4,58	5,37	4,16	3,61	3,36	6,46	8,17	6,76	14,49	5,48
VII	4,69	5,39	4,33	3,54	-	6,38	11,25	6,64	10,00	7,36
VIII	4,22	5,31	4,36	3,57	4,36	6,38	7,81	7,07	12,67	8,26
IX	4,07	5,00	3,94	4,55	4,59	6,27	8,30	7,08	13,83	7,68
X	4,23	4,83	3,89	4,58	6,76	6,04	6,25	7,20	13,72	8,04
XI	4,70	4,55	4,77	5,04	4,67	5,92	8,35	7,29	13,94	7,92
XII	4,54	4,29	4,94	4,84	5,30	6,07	7,99	7,74	14,59	8,37
2006 I	4,10	3,85	4,56	5,08	4,73	6,10	6,96	7,28	13,68	7,26
II	4,06	3,89	4,90	5,40	4,63	5,77	6,40	7,27	13,03	7,73
III	4,10	3,49	4,77	5,53	4,53	5,99	6,92	7,23	14,73	7,72
Wskaźnik zmian (%)										
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	81,7	71,2	113,3	153,6	137,3	99,0	126,5	121,5	115,7	153,8

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb eksportie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi	Filety z dorsza			Łosoś wędzony	Pstrąg wędzony	Krewetki przetworzone	Filety z flądry
	Niemcy	W.Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania
2005 I	7,44	18,27	18,06	19,00	35,22	31,22	38,39	11,31
II	7,08	18,09	17,13	17,93	32,38	30,64	41,20	10,81
III	7,26	18,32	15,42	16,84	32,81	31,20	42,91	10,79
IV	8,05	18,66	15,17	18,47	34,07	32,28	58,72	11,25
V	8,02	19,57	17,99	18,30	34,87	31,72	53,17	11,14
VI	7,93	19,63	14,68	17,46	35,11	30,40	50,94	10,70
VII	8,00	18,75	17,74	17,07	36,06	33,23	49,23	10,50
VIII	7,93	19,37	17,65	17,30	38,41	30,86	44,74	10,12
IX	7,53	17,70	18,42	18,87	36,11	30,83	38,93	10,03
X	7,48	16,63	17,50	18,02	34,22	31,62	34,74	9,88
XI	7,53	18,21	16,81	18,44	35,50	32,57	40,40	10,25
XII	7,28	17,16	24,08	18,93	34,38	31,94	35,66	9,62
2006 I	7,41	17,97	16,37	17,75	33,86	32,13	36,05	10,36
II	7,08	16,97	15,38	17,12	33,22	31,71	36,90	10,21
III	7,69	17,27	15,10	17,01	34,20	32,43	35,06	10,54
Wskaźnik zmian (%)								
<u>III 2006</u> <u>III 2005</u>	105,9	94,3	97,9	101,0	104,2	103,9	81,7	97,7

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2004 I-XII	8,85	-	8,18	55%	8,65	66%	7,77	60%	5,96	76%	7,29	76%
2005 I-XII	8,43	-	8,01	53%	8,89	68%	7,83	59%	5,87	70%	7,39	70%
2005 I	8,57	-	7,84	52%	8,76	67%	7,90	60%	5,69	69%	7,33	71%
II	8,59	-	8,14	54%	8,76	67%	7,84	59%	5,67	69%	7,37	71%
III	8,59	-	8,11	54%	8,78	67%	7,86	60%	5,70	69%	7,37	71%
IV	8,37	-	8,07	54%	8,71	67%	7,76	59%	5,83	70%	7,19	69%
V	8,20	-	7,97	53%	8,69	67%	7,80	59%	5,89	70%	7,31	69%
VI	8,39	-	7,97	53%	8,69	67%	7,78	59%	5,93	70%	7,35	70%
VII	8,52	-	7,82	52%	8,69	67%	7,79	59%	5,89	70%	7,34	69%
VIII	8,76	-	7,71	51%	8,91	68%	7,85	59%	5,92	70%	7,40	70%
IX	8,74	-	7,92	52%	9,07	69%	7,91	60%	6,00	71%	7,45	70%
X	8,49	-	8,09	53%	9,18	70%	7,90	60%	6,05	71%	7,49	70%
XI	8,38	-	8,14	53%	9,26	71%	7,87	60%	6,02	71%	7,48	70%
XII	7,55	-	8,34	54%	9,12	70%	7,64	60%	5,83	68%	7,54	70%
2006 I	7,95	-	8,69	57%	9,24	70%	7,88	60%	5,87	68%	7,40	69%
II	8,10	-	8,70	56%	9,27	70%	7,83	59%	5,92	69%	7,32	68%
III	8,17	-	8,73	56%	9,22	69%	7,77	59%	5,88	69%	7,19	67%
IV	8,26	-	8,93	58%	9,32	70%	7,80	59%	5,89	69%	7,07	66%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>IV 2006</u> <u>IV 2005</u>	98,7	x	110,7	x	107,0	x	100,5	x	101,0	x	98,3	x
<u>I-IV 2006</u> <u>I-IV 2005</u>	95,2	x	109,0	x	105,8	x	99,7	x	102,9	x	99,0	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny pierwszej sprzedaży ryb na Aukcji Rybnej w Ustce (zł/kg)

Miesiące	Dorsz (4) ^a	Dorsz (5) ^a	Flądra (25-27 cm)	Flądra (>27 cm)	Wątroba dorszowa	Łosoś bałtycki
2004 XI	6,59	6,20	-	-	5,86	10,23
XII	6,84	6,52	1,62	1,84	6,20	9,71
2005 I	6,76	6,37	1,53	1,88	6,80	-
II	6,23	6,09	1,30	1,33	7,36	12,00
III	6,43	6,25	1,03	1,11	8,05	10,50
IV	6,18	6,12	-	1,20	8,20	9,87
XI	6,34	6,13	1,53	1,78	9,73	-
XII	6,43	6,26	1,70	1,91	10,28	-
2006 I	6,01	5,79	1,56	1,78	10,35	13,28
II	5,84	5,55	1,57	1,73	10,08	13,35
III	6,05	5,70	1,40	1,60	6,65	15,17
IV	6,06	5,90	-	1,69	5,63	16,38
V	6,04	5,77	-	1,63	4,58	19,71

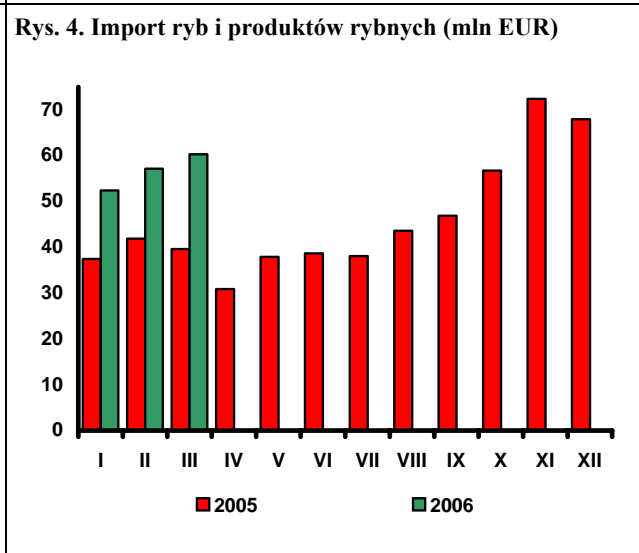
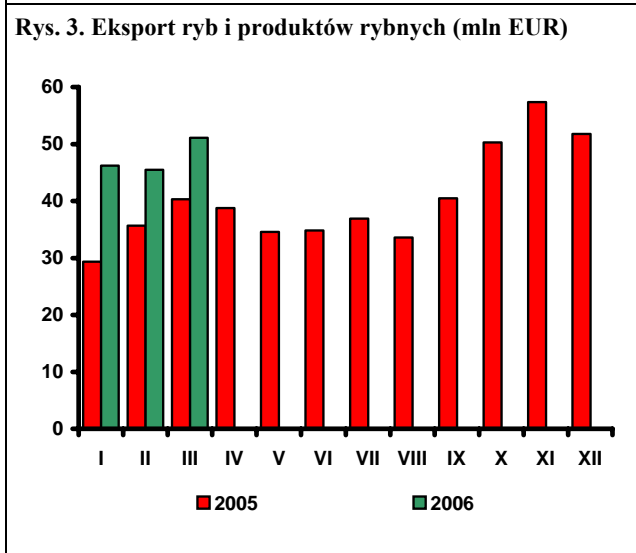
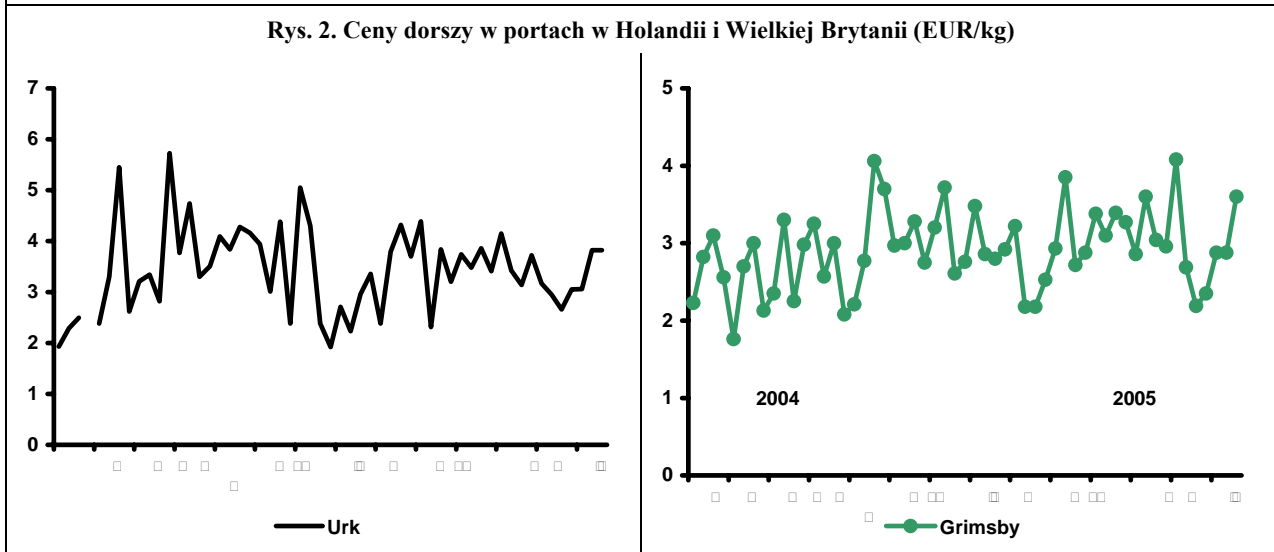
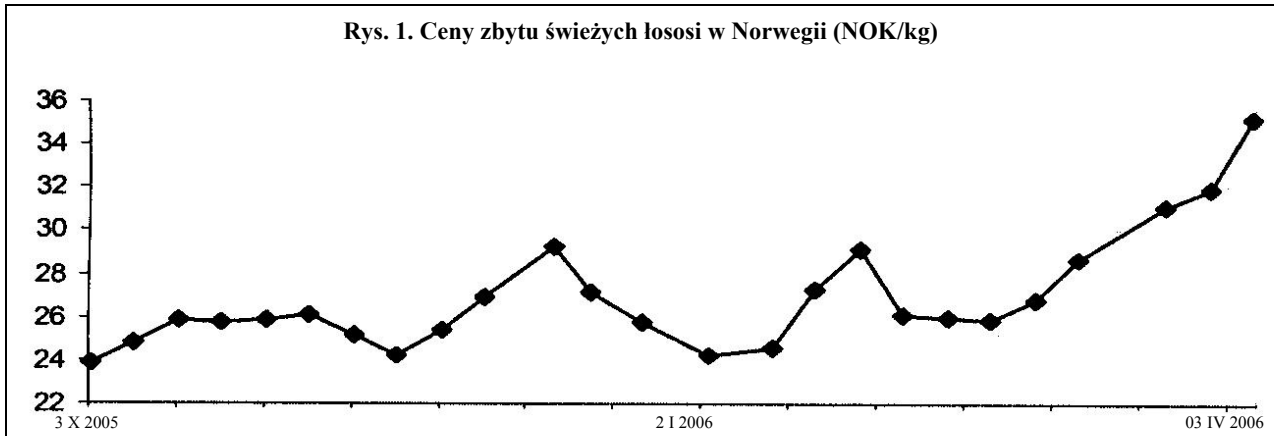
^a wielkość dorszy: 1 – największy, 5 - najmniejszy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Aukcji.

Tab. 8. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Dorsz patroszony	Karp świeży
	morszczuk	mintaj	łosoś	szprot	makreła	śledź w sosie pom.	szprot w sosie pom.	tuńczyk w sosie wł.			
2004I-XII	13,05	13,04	56,20	6,34	11,12	12,15	11,16	18,86	9,56	10,84	11,64
2005I-XII	13,06	13,19	56,93	6,74	12,29	12,99	12,08	19,85	10,54	11,47	11,54
2005I	13,14	13,24	56,60	6,62	11,96	12,48	11,45	19,41	10,26	11,21	11,48
II	13,12	13,18	56,80	6,66	12,03	12,52	11,55	19,59	10,37	11,32	11,48
III	13,05	13,20	56,60	6,69	12,02	12,64	11,70	19,59	10,41	11,32	11,48
IV	13,05	13,18	56,50	6,68	12,13	12,84	11,95	19,76	10,44	11,38	11,58
V	12,99	13,16	56,60	6,69	12,16	12,93	12,05	19,82	10,53	11,37	-
VI	12,99	13,18	57,00	6,70	12,17	13,00	12,10	19,88	10,54	11,48	-
VII	12,99	13,14	57,10	6,70	12,22	13,06	12,15	19,94	10,57	11,53	-
VIII	13,03	13,22	57,10	6,73	12,20	13,13	12,25	19,94	10,60	11,53	-
IX	13,04	13,19	57,20	6,78	12,29	13,22	12,30	20,00	10,64	11,55	-
X	13,09	13,24	57,30	6,84	12,50	13,29	12,40	20,06	10,68	11,61	11,85
XI	13,11	13,19	57,10	6,88	12,74	13,39	12,50	20,12	10,73	11,63	11,79
XII	13,14	13,12	57,20	6,92	13,08	13,35	12,55	20,06	10,72	11,65	11,15
2006I	13,19	13,22	56,40	7,01	13,32	13,42	12,60	19,82	10,69	11,68	11,22
II	13,23	13,25	56,60	7,01	13,45	13,48	12,65	19,88	10,69	11,56	11,21
III	13,28	13,19	56,20	7,07	13,49	13,45	12,65	19,94	10,66	11,69	11,27
IV	13,29	13,20	56,60	7,10	13,55	13,52	12,70	19,76	10,64	11,64	11,28
Wskaźnik zmian (%)											
IV 2006 IV 2005	101,8	100,2	100,2	106,3	111,7	105,3	106,3	100,0	101,9	102,3	97,4
I-IV 2006 I-IV 2005	101,2	100,1	99,7	105,8	111,8	106,7	108,5	101,3	102,9	103,0	97,7

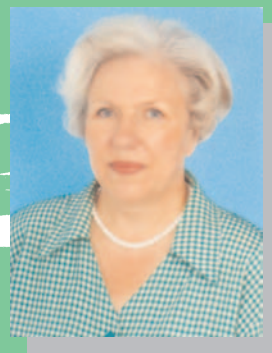
Źródło: Dane GUS.

Źródło: Rys. 1 i 2 – Worldfish Report, Rys. 3 i 4 – dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W kwietniu 2006 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,7% (wobec spadku o 0,2% przed miesiącem). Przyspieszenie ich dynamiki wiązało się głównie ze zmniejszeniem zapasów i wzrostem cen produktów roślinnych oraz sezonowym ożywieniem popytu w okresie przedświątecznym. W porównaniu z poprzednim miesiącem najbardziej podrożały warzywa (o 5,2%), w tym zwłaszcza ziemniaki (o 7,4%) i pomidory (o 15,8%) oraz owoce (o 4,1%), w tym głównie jabłka (o 4,5%). Wzrosły także ceny cukru (o 0,5%) oraz mięsa drobiowego (o 1,5%) i wołowego (o 0,2%). Nieznacznie więcej niż w marcu konsumenci płacili za pieczywo, produkty makaronowe i ryby (po 0,1%). Tańsze niż przed miesiącem były natomiast: mąka (o 1,3%), tłuszcze zwierzęce (o 0,6%) i roślinne (o 0,4%), wędliny (o 0,4%), mleko (o 0,2%), jogurty (o 0,7%) oraz jaja (o 0,6%).

Od grudnia 2005 r. do kwietnia 2006 r. ceny żywności i napojów bezalkoholowych podniosły się o 1,1%, podczas gdy odpowiednio rok wcześniej ich wzrost był minimalny i wyniósł 0,1%. Zmiany cen poszczególnych grup produktów były bardzo zróżnicowane. Silnie wzrosły ceny warzyw (o 18,1%) i owoców (o 5,5%). Słabą tendencję wzrostową wykazywały ceny ryb i artykułów mleczarskich, spadkową – ceny mięsa i jego przetworów, jaj oraz tłuszczów jadalnych. W okresie grudzień 2005 r. – kwiecień 2006 r. łączne ceny ryb i przetworów rybnych wzrosły o 0,5%, a mleka i przetworów mleczarskich o 0,4%. W grupie produktów mleczarskich najbardziej zwiększyły się ceny jogurtów (o 1,4%), napojów mlecznych (o 0,5%) i serów twarogowych (o 0,6%), przy nieznacznym wzroście cen serów dojrzewających (o 0,2%) i mleka pitnego (o 0,1%) oraz stabilizacji cen śmietany. Ceny mięsa i przetworów obniżyły się w porównywanym okresie o 3,2%, w tym mięsa wieprzowego o 4,2%, drobiowego o 6%, a wędlin o 2,5%, przy wzroście cen mięsa wołowego o 1,4%. Ceny jaj i tłuszczów zmalały odpowiednio o 0,2% i 0,9%. Spadek cen tłuszczów wieprzowych wyniósł 4,7%, masła 1,5% i margarynu 0,3%, przy wzroście cen olejów o 0,3%. Łączne ceny cukru i wyrobów cukierniczych oraz pieczywa i produktów zbożowych utrzymały się na poziomie grudnia 2005 r.

Średni poziom cen żywności i napojów bezalkoholowych w okresie styczeń-kwiecień 2006 r. był o 0,6% niższy niż w analogicznym okresie przed rokiem. Zadecydował o tym głównie spadek cen mięsa (o 5,7%), w tym zwłaszcza drobiowego (o 15,5%), cukru (o 7,1%), tłuszczów (o 3,7%), w tym zwierzęcych tkankowych (o 14,3%), masła (o 4,2%) i tłuszczów roślinnych (o 2,2%). Tańsze niż przed rokiem były także produkty zbożowe (o 0,5%, w tym mąka o 8,4%) oraz artykuły mleczarskie (o 0,9%, w tym sery dojrzewające i topione o 2,8%). Podrożały natomiast warzywa (o 12,2%, w tym ziemniaki i 72,5%) i owoce (o 5,7%, w tym jabłka o 20,4%). Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili także za ryby (o 2,1%), jaja (o 3,1%) i napoje bezalkoholowe (o 0,7%, w tym kawę o 2,4%).

W kwietniu 2006 r. odnotowano dalszą poprawę sytuacji dochodowej ludności utrzymującej się z pracy najemnej i świadczeń społecznych. W wyniku przeprowadzonej w marcu br. waloryzacji znacząco wzrosły zwłaszcza emerytury i renty. W porównaniu z analogicznym miesiącem 2005 r. przeciętne nominalne wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się o 4,0%, przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w systemie pracowniczym wzrosła o 8,7%, a emerytura i renta brutto rolników indywidualnych o 7,0%. Wzrost tych dochodów był dużo wyższy niż cen towarów i usług konsumpcyjnych (0,7%), w tym żywności (0,7%). Utrzymały się, obserwowane od grudnia 2005 r., pozytywne zmiany na rynku pracy znajdujące wyraz we wzroście zatrudnienia i spadku stopy bezrobocia. Wzrost dochodów realnych grup ludności charakteryzujących się stosunkowo wysoką elastycznością popytu na żywność oraz poprawa sytuacji na rynku pracy sprzyjały ożywieniu popytu. Potwierdzeniem tego jest odnotowany w kwietniu wzrost, w porównaniu z analogicznym miesiącem 2005 r., sprzedaży detalicznej w przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych o 16,9%.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w kwietniu 2006 r.

Wyszczególnienie	IV 2006			I-IV 2006
	III 2006=100	XII 2005=100	IV 2005=100	I-IV 2005=100
O G Ó Ł E M	100,7	100,8	100,7	100,6
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,7	101,1	99,4	99,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,0	99,9	101,6	102,2
Odzież i obuwie	99,9	95,4	93,2	93,3
Mieszkanie	101,1	102,5	104,3	103,5
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	101,3	103,1	105,3	104,2
W tym nośniki energii	102,1	104,6	107,8	106,0
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,0	100,0	100,1	100,2
Zdrowie	100,1	100,5	101,5	101,6
Transport	102,4	100,3	101,8	101,8
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	105,2	100,1	104,4	104,7
Łączność	100,0	100,0	98,0	98,3
Rekreacja i kultura	99,8	99,6	97,5	98,2
Edukacja	100,0	100,2	101,6	101,7
Restauracje i hotele	100,2	100,5	101,7	101,6
Inne towary i usługi	100,2	100,2	100,5	100,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w kwietniu 2006 r.

Wyszczególnienie	IV 2006			I-IV 2006
	III 2006=100	IV 2005=100	XII 2005=100	I-IV 2005=100
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,7	99,4	101,1	99,4
Żywność	100,7	99,3	101,1	99,3
Pieczywo i produkty zbożowe	99,9	99,5	100,0	99,5
Pieczywo	100,1	99,8	100,1	99,6
Makarony	100,1	99,9	100,2	99,9
Ryż	100,7	100,4	100,5	100,2
Mięso i przetwory	100,0	99,6	96,8	94,3
Mięso wieprzowe	100,0	92,6	95,8	92,7
Mięso wołowe	100,2	104,0	101,4	104,2
Drób	101,5	82,3	94,0	84,5
Przetwory mięsne i wędliny	99,6	96,7	97,5	97,1
Ryby	100,1	102,0	100,5	102,1
Mleko, sery i jaja	99,8	99,8	100,3	99,7
Artykuły mleczarskie	99,9	99,1	100,4	99,1
Mleko	99,8	100,3	100,1	100,7
Sery twarogowe	100,0	98,2	100,6	97,9
Sery dojrzewające i topione	100,0	97,4	100,2	97,2
Jaja	99,4	104,7	99,8	103,1
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,5	96,5	99,1	96,3
Masło	99,5	96,2	98,5	95,8
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,2	86,3	95,3	85,7
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,5	98,8	99,7	99,1
Oleje roślinne	99,6	98,1	100,3	97,8
Owoce	104,1	104,0	105,5	105,7
Jabłka	104,5	119,8	113,1	120,4
Owoce cytrusowe	99,1	91,6	95,5	97,4
Banany	101,0	93,1	99,6	100,0
Warzywa	105,2	112,7	118,1	112,2
Ziemniaki	107,3	182,0	132,8	172,5
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby	100,1	99,2	100,0	98,0
Cukier	100,5	96,4	99,6	92,9
Napoje bezalkoholowe	100,0	100,8	100,2	100,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie		Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	100,5	100,3	100,8	102,1	100,6	102,7	99,2	98,4	100,4	101,1	100,8	100,6
	2005	99,8	99,7	100,2	100,5	100,9	98,8	98,3	99,4	100,6	100,9	99,7	100,0
	2006	100,3	100,3	99,8	100,7								
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	100,8	101,0	100,8	100,7	100,6	100,6	100,6	100,3	100,3	100,1	100,0	99,8
	2005	100,1	100,1	99,8	99,9	99,8	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0
	2006	100,0	100,1	100,0	99,9								
Mięso	2004	100,0	99,9	101,0	102,0	101,5	105,8	105,2	98,5	100,0	100,8	100,1	99,9
	2005	98,8	98,7	99,7	99,9	100,3	99,8	99,8	100,8	100,1	98,8	98,4	98,8
	2006	99,5	99,2	98,1	99,6								
Ryby	2004	100,1	99,9	99,9	100,1	100,2	100,4	100,3	100,3	100,2	100,4	100,4	100,4
	2005	100,2	100,2	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,3	100,5	100,1	100,0
	2006	100,2	100,1	100,1	100,1								
Mleko, sery, jaja	2004	100,4	100,4	100,3	100,0	100,2	100,5	100,5	100,6	100,5	100,7	100,5	100,6
	2005	100,5	100,3	99,9	99,7	99,7	99,5	99,6	99,9	100,5	100,1	100,0	100,1
	2006	100,2	100,1	100,1	99,8								
Tłuszcze	2004	100,4	100,4	100,1	99,6	100,7	103,6	102,1	100,6	100,6	100,9	100,7	100,3
	2005	100,6	99,5	99,4	99,5	99,3	99,6	99,8	99,8	99,8	99,8	99,7	99,5
	2006	100,1	99,8	99,6	99,5								
Owoce	2004	99,1	99,2	102,3	104,1	109,6	100,5	88,4	90,0	93,8	109,5	103,2	103,1
	2005	100,5	99,7	102,2	107,0	107,8	81,9	105,0	103,1	99,7	106,0	96,0	99,4
	2006	99,2	100,6	101,6	104,1								
Warzywa	2004	103,4	100,5	101,9	103,6	94,4	107,2	77,1	86,7	107,6	104,7	107,7	107,3
	2005	100,9	101,3	104,3	102,9	106,0	98,9	80,6	88,1	106,9	112,8	104,1	104,9
	2006	104,9	104,8	102,0	105,2								
Cukier i wyroby cukiernicze	2004	99,7	101,9	101,0	115,9	101,4	102,3	101,3	100,7	99,9	99,8	99,9	99,6
	2005	99,5	99,0	98,7	99,7	100,2	99,5	99,9	99,8	100,3	100,2	99,8	99,6
	2006	100,1	99,8	100,0	100,1								
Cukier	2004	98,6	105,2	102,2	148,5	102,4	104,3	102,2	100,9	99,1	99,0	99,4	98,8
	2005	98,4	97,2	96,3	98,9	100,0	98,6	99,5	99,2	100,6	100,4	99,5	99,0
	2006	99,9	99,4	99,8	100,5								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	100,4	100,1	100,3	100,8	101,0	100,9	99,9	99,6	100,3	100,6	100,3	100,1
	2005	100,1	99,9	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4	99,8	99,8
	2006	100,2	100,0	99,9	100,7								
III. Średnia płaca ^a	2004	87,4	102,2	102,1	100,0	97,0	102,2	101,0	99,4	101,1	97,8	105,0	109,7
	2005	86,8	101,1	102,9	99,6	98,1	103,7	99,8	99,0	100,1	102,2	105,5	104,2
	2006	88,6	102,2	103,5	98,3								

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie		Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	102,2	102,7	103,3	104,7	105,2	108,1	109,1	109,3	108,1	107,7	107,7	107,8
	2005	106,7	105,9	105,3	103,7	104,3	100,4	99,2	100,5	101,0	100,8	99,5	98,7
	2006	99,1	99,8	99,3	99,4								
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	102,6	103,8	104,7	105,5	106,0	105,3	105,6	105,7	106,1	106,1	106,2	105,8
	2005	105,0	104,0	103,0	102,2	101,4	100,7	100,0	99,6	99,3	99,2	99,1	99,2
	2006	99,4	99,4	99,6	99,5								
Mięso	2004	99,3	100,6	102,4	105,4	106,5	112,1	116,3	114,2	113,2	114,5	115,1	115,6
	2005	114,0	112,6	111,1	108,9	107,5	101,6	96,5	98,7	98,8	96,9	95,2	94,2
	2006	94,6	95,2	93,6	93,6								
Ryby	2004	98,8	99,0	99,2	99,5	99,7	100,3	100,7	101,1	101,4	101,8	102,3	102,8
	2005	102,9	103,1	103,3	103,5	103,4	103,1	102,9	102,9	103,0	103,0	102,7	102,3
	2006	102,2	102,1	102,2	102,0								
Mleko, sery, jaja	2004	106,5	106,5	106,5	106,0	105,7	106,0	106,6	107,1	106,2	102,3	101,5	101,4
	2005	101,6	101,9	101,9	102,0	102,2	102,0	101,4	101,0	101,1	100,7	100,2	99,9
	2006	99,6	99,5	99,7	99,8								
Tłuszcze	2004	107,4	108,0	108,3	108,0	108,8	112,7	115,1	115,1	113,7	111,5	110,7	110,4
	2005	109,5	108,5	107,7	107,6	106,1	102,2	100,0	99,2	98,4	97,4	96,5	95,7
	2006	96,0	96,2	96,5	96,5								
Owoce	2004	110,1	108,8	109,8	107,7	103,8	108,5	97,3	96,5	95,6	99,4	100,1	100,2
	2005	99,6	100,1	99,8	102,3	103,3	82,2	93,5	105,9	116,7	119,0	111,5	105,6
	2006	106,0	107,2	106,0	104,0								
Warzywa	2004	101,1	99,5	97,1	93,3	94,2	102,9	101,3	108,8	98,1	94,9	95,1	96,7
	2005	94,3	94,3	96,3	96,5	109,5	103,4	106,2	111,0	113,4	117,3	110,7	107,7
	2006	110,1	114,4	111,5	112,7								
Cukier i wyroby	2004	98,6	100,3	101,2	117,4	119,0	121,8	123,2	124,2	124,2	124,3	124,5	124,8
	2005	124,2	120,6	117,9	101,6	100,4	97,6	96,3	95,4	95,8	96,1	96,0	96,1
	2006	96,7	97,5	98,8	99,2								
Cukier	2004	92,4	97,3	99,7	148,6	152,6	159,5	162,7	165,0	164,5	164,5	165,0	167,1
	2005	166,8	154,1	145,1	96,6	94,4	89,3	86,9	85,4	86,7	87,9	88,0	88,1
	2006	89,4	91,5	94,8	96,4								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	101,6	101,6	101,7	102,2	103,4	104,4	104,6	104,6	104,4	104,5	104,5	104,4
	2005	103,7	103,6	103,4	103,0	102,5	101,4	101,3	101,6	101,8	101,6	101,0	100,7
	2006	100,6	100,7	100,4	100,7								
III. Średnia płaca ^a	2004	103,5	106,3	107,0	104,6	104,4	104,5	103,6	105,1	103,7	102,4	102,7	103,2
	2005	102,6	101,4	102,2	101,8	103,0	104,5	103,2	102,8	101,8	106,4	106,9	101,5
	2006	103,6	104,8	105,4	104,0								

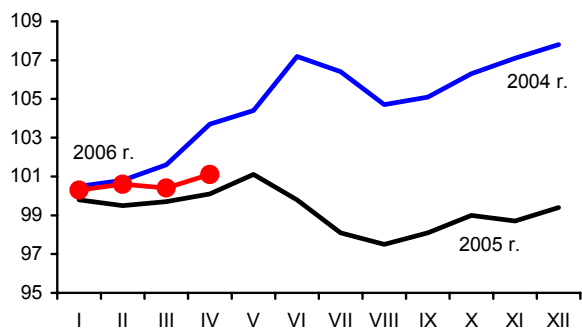
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

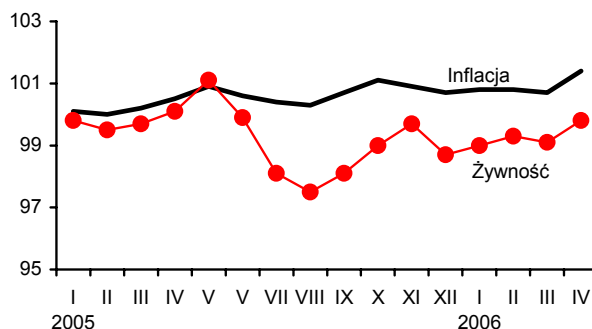
Wyszczególnienie a – 2005 r. b – 2006 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		W złotych											
Ryż – 1 kg	a	2,96	2,91	2,88	2,81	2,76	2,73	2,71	2,69	2,65	2,62	2,61	2,60
	b	2,59	2,56	2,57	2,60								
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,37	1,36	1,35	1,35	1,35	1,35	1,34	1,34	1,34	1,34	1,34	1,33
	b	1,32	1,32	1,32	1,32								
Makaron jajeczny „Malma” – 400 g	a	4,07	4,08	4,07	4,12	4,11	4,11	4,12	4,12	4,12	4,12	4,11	4,10
	b	4,05	4,07	4,07	4,07								
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,62	1,60	1,59	1,57	1,56	1,54	1,50	1,49	1,47	1,45	1,43	1,42
	b	1,39	1,38	1,38	1,36								
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	15,86	15,86	15,98	16,08	16,18	16,24	16,41	16,50	16,67	16,74	16,65	16,72
	b	16,95	16,96	17,05	17,05								
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	20,50	20,56	20,64	20,79	20,79	20,80	20,99	21,06	21,25	21,25	21,23	21,17
	b	21,30	21,38	21,49	21,55								
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,42	13,87	13,75	13,65	13,31	13,07	13,16	13,49	13,67	13,56	13,44	13,07
	b	12,93	12,61	12,29	12,46								
Kurczę patroszone – 1 kg	a	5,45	5,32	5,42	5,58	6,18	6,30	6,19	6,33	6,07	5,34	4,76	4,63
	b	4,53	4,71	4,27	4,51								
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	20,47	20,21	20,10	20,00	19,84	19,80	19,74	19,88	19,95	19,84	19,80	19,67
	b	19,79	19,64	19,47	19,12								
Kielbasa „Zwyczajna” – 1kg	a	9,43	9,25	9,21	9,15	9,02	8,98	8,95	9,03	9,08	9,11	9,08	9,00
	b	8,89	8,70	8,52	8,57								
Dorsz odgłowiony – 1 kg	a	11,21	11,32	11,32	11,38	11,37	11,48	11,53	11,53	11,55	11,61	11,63	11,65
	b	11,68	11,56	11,69	11,64								
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,45	2,46	2,46	2,47	2,47	2,46	2,46	2,46	2,46	2,44	2,45	2,45
	b	2,44	2,43	2,43	2,41								
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,01	1,00	1,00	0,99	0,99	0,98	0,97	0,95	0,95	0,95	0,94
	b	0,96	0,97	0,97	0,97								
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	9,33	9,39	9,41	9,41	9,42	9,41	9,41	9,42	9,42	9,42	9,42	9,41
	b	9,42	9,43	9,43	9,42								
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,15	17,22	17,10	16,83	16,49	16,24	16,04	15,91	15,88	15,89	15,90	15,88
	b	15,95	15,90	15,89	15,96								
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	4,26	4,17	4,19	4,22	4,21	4,23	4,26	4,35	4,38	4,40	4,39	4,40
	b	4,36	4,36	4,37	4,35								
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,34	0,34	0,34	0,34	0,33	0,33	0,32	0,32	0,34	0,35	0,35	0,35
	b	0,35	0,35	0,35	0,35								
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,27	3,23	3,19	3,16	3,14	3,14	3,12	3,12	3,12	3,12	3,11	3,10
	b	3,06	3,06	3,03	3,01								
Margaryna „Palma” w kostkach – 250 g	a	1,26	1,26	1,25	1,25	1,24	1,24	1,24	1,23	1,23	1,22	1,22	1,22
	b	1,22	1,22	1,22	1,22								
Olej rzepakowy – 1l	a	4,76	4,78	4,76	4,74	4,74	4,74	4,73	4,72	4,70	4,67	4,63	4,64
	b	4,65	4,67	4,69	4,68								
Ślonina – 1 kg	a	5,06	4,74	4,63	4,53	4,39	4,24	4,09	4,06	4,06	4,03	4,00	3,92
	b	3,94	3,81	3,73	3,67								
Smalec – 250 g	a	1,54	1,52	1,50	1,47	1,43	1,40	1,37	1,32	1,30	1,28	1,26	1,23
	b	1,22	1,20	1,18	1,17								
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,41	3,31	3,18	3,14	3,14	3,09	3,07	3,04	3,06	3,07	3,06	3,03
	b	3,00	2,98	2,97	2,99								
Jabłka – 1 kg	a	1,79	1,79	1,82	1,97	2,13	2,26	2,35	2,36	2,15	2,09	2,08	2,10
	b	2,13	2,19	2,29	2,39								

Źródło: Dane GUS.

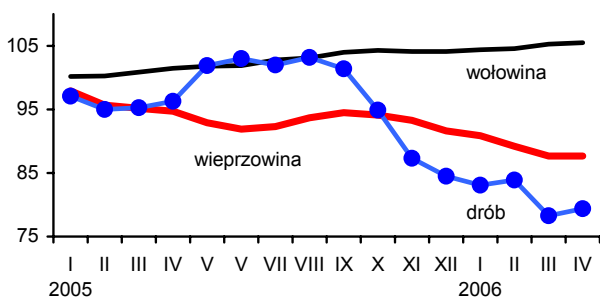
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

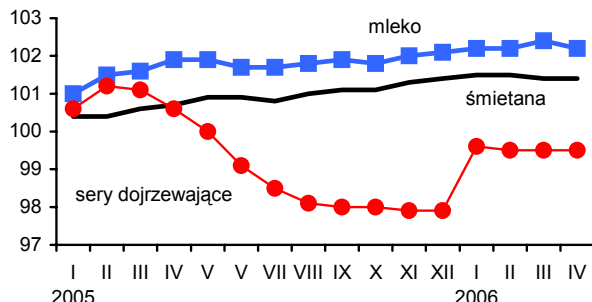
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2004 = 100) (w %)

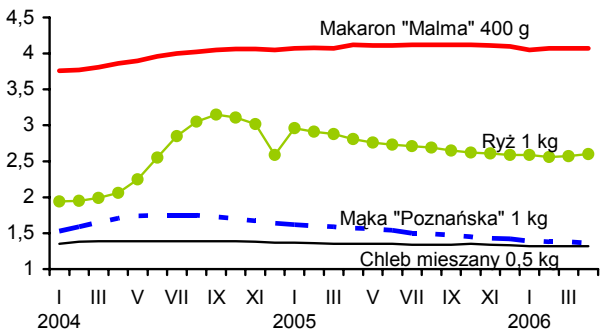
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2004 = 100) (w %)

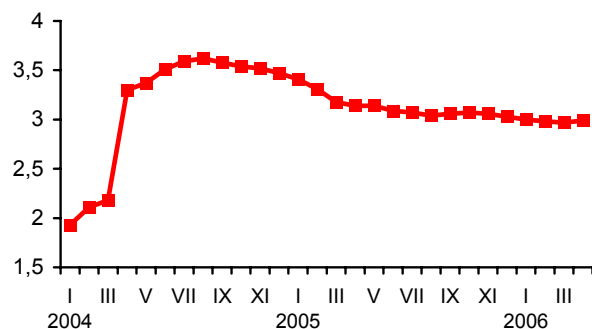
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2004 = 100) (w %)

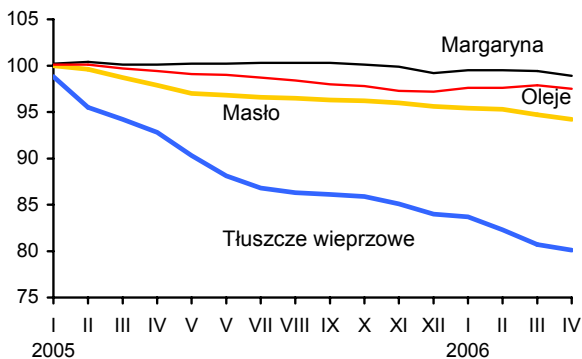
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w złotych)

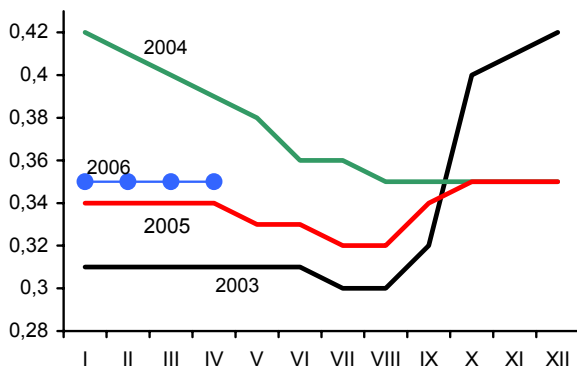
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2004 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski

Po kampanii siewów wiosennych nastąpił spadek popytu na nawozy mineralne czemu towarzyszy gasnące tempo wzrostu cen. Staniały superfosfaty, nawozy azotowe i wieloskładnikowe z azotem nadal drożały. Najwyższy wzrost cen (o 3,7%) dotyczył nawozów trójskładnikowych z dodatkiem mikroelementów oraz soli potasowej (o 2,2%). Od początku roku do maja średni wzrost cen nawozów mineralnych wyniósł 1,1%, ale w okresie ostatnich 12 miesięcy nawozy staniały o 0,7%. Relacje cen do nawozów mineralnych znacznie poprawiła się. W kwietniu na zakup 1 kg NPK należało wydatkować równowartość 5,3 kg pszenicy.

Na rynku środków ochrony roślin odnotowano sezonowy wzrost popytu oraz niewielki wzrost cen. Wzrosło zapotrzebowania na zaprawy nasienne do stosowania których rolnicy przywiązują coraz większą wagę. Dość dużym powodzeniem cieszy się Nimrool 250 EC, na który cena w kwietniu wzrosła o 1,3%, a od początku roku o 1,8%. Ziarno zaprawione fosforem cynku zdrożało od początku roku o 3,7%. Średni wzrost cen pestycydów w kwietniu wyniósł 0,3%, od początku roku o 0,6%, a w okresie ostatnich 12 miesięcy pestycydy staniały średnio o 0,2%. Ze względu na znacznie większe podwyżki cen skupu zbóż polepszyły się relacje cenowe.

Na rynku nośników energii zmieniła się struktura popytu. Maleje zużycie paliw stałych. Nośnikiem energii, na który najszybciej obniżają się ceny jest koks opałowy. W kwietniu cena koks obniżyła się o 1,1%, od początku o 10%, a w okresie roku o 27,3%. Gaz propan-butan potaniał w kwietniu o 4,7%, od grudnia ubiegłego roku o 8,6%, a w ciągu 12 miesięcy roku mimo okresowych obniżek jego cena wzrosła o 16,2%. Podobnie dzieje się z węglem kamiennym, który znacznie staniał. Na rynku paliw płynnych ceny rosną. Najwyższe relatywnie podwyżki nastąpiły na olej napędowy do ciągników. W kwietniu 2006 r. cena ole-

ju napędowego wzrosła o 4,1%, a w okresie 12 miesięcy o 7,3%. Ceny benzyn tylko w kwietniu wzrosły aż o 8,1%, ale w okresie ostatniego roku tylko o 1,5%. Porównując relacje cen produktów rolnych do cen nośników energii można stwierdzić znaczne ich polepszenie. Złożyły się na to stosunkowo niezbyt duże podwyżki cen na nośniki energii niż to miało miejsce w okresach poprzednich. Średnio cena na nośniki energii wzrosła o 1,0%, od początku roku, a w okresie 12 miesięcy wzrosła o 2,7% przy znacznie większych wahaniami w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku.

Rynek materiałów budowlanych jest najbardziej stabilny. Podaż materiałów jest niesłychanie bogata, popyt dynamicznie rośnie, a ceny są stabilne ze stałą tendencją do obniżek. W kwietniu 2006 r. żaden z materiałów budowlanych nie zdrożał więcej niż o 1%. Od początku roku ceny większości materiałów nie zmieniły się, za wyjątkiem wyrobów z drewna. Okna drewniane podrożały o 3,1%, drzwi drewniane zewnętrzne (o 2,3%) i tynk „Atlas” (o 4,3%). Większość materiałów staniała, w tym wyroby metalowe nawet o 10%, a drewnopodobne zdrożały średnio o 5%.

Na rynku maszyn rolniczych po raz pierwszy od lat ceny maszyn uprawowych w okresie kampanii wiosennej nie zmieniły się. W kwietniu br. ceny maszyn wzrosły średnio o 0,5%, od początku roku o 0,7%, a w okresie 12 miesięcy o 4,5%. Dojarki z rurociągiem zdrożały o 10,0%, pługi ciągnikowe 3-skibowe o 4,6%, kultywatory o 4,4% i kosiarki rotacyjne o 2,7%. Przyczepy samowładowcze do ciągników staniały o 29,2%, rozsiewacze nawozów obornika o 9,9%, agregaty uprawowe do siewnika o 5,1% i agregaty uprawowe polowe o 4%. Poprawiły się relacje cen maszyn do zbóż.

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do: w 2006	
		IV 2005	XII 2005	IV 2006	IV 2006 III 2006	IV 2006 XII 2005	IV 2006 IV 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	72,24	67,48	69,76	101,2	103,4	96,6	6,28	7,46
Saletra amonowa 34%N	„	79,40	74,36	78,64	101,3	105,8	99,0	5,83	6,92
Mocznik 46%N	„	96,28	93,92	96,32	100,8	102,6	100,0	5,28	6,27
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	55,80	54,96	56,92	99,9	103,6	102,0	7,18	8,52
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	88,60	84,96	84,16	99,1	99,1	95,0	5,26	6,30
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	110,20	109,64	111,28	100,9	101,5	101,0	4,39	5,21
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	88,28	89,08	89,20	102,2	100,1	101,0	3,75	4,45
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	105,12	105,44	107,88	100,9	102,3	102,6	4,86	5,77
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	104,00	109,80	100,40	103,7	91,4	96,5	5,06	6,01
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	48,91	45,19	54,42	100,7	120,4	111,3	2,29	2,72

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		IV 2005	XII 2005	IV 2006	IV 2006 III 2006	IV 2006 XII 2005	IV 2006 IV 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Zolone 350	1 l	63,60	60,41	59,73	100,2	98,9	93,4	15,06	17,88
Nurelle D 550 FC	100 ml	43,20	42,79	43,02	100,9	100,5	99,6	10,85	12,88
Karate Zeon O50 CS	100 ml	20,00	19,86	20,09	99,8	101,2	100,5	5,07	6,01
Decis 2,5 EC	250 ml	23,85	24,23	24,59	100,9	101,5	103,1	6,20	7,36
Dithane M-45	1 kg	23,57	23,16	22,78	99,6	98,4	96,6	5,75	6,82
Zaprawa nasienna "Funaben T"	0,8 kg	28,50	28,26	28,28	99,7	100,1	99,2	7,13	8,47
Bravo	1 l	43,26	42,70	42,90	100,2	100,5	99,2	10,82	12,84
Nimrod 250 EC	1 l	95,76	97,10	98,88	101,3	101,8	103,3	24,94	29,60
Roundup	1 l	23,09	22,99	23,14	100,6	100,7	100,2	5,84	6,93
Granstar	8 g	17,90	17,90	17,98	99,4	100,5	100,4	4,53	5,38
Fusilade Forte	1 l	112,76	112,20	112,49	100,5	100,3	99,8	28,37	33,68
Chwastox extra	1 l	14,10	14,20	14,30	100,3	100,7	101,4	3,61	4,28
Reglane 200 SL	1 l	78,95	77,49	77,10	99,9	99,5	97,7	19,45	23,08
Ziarno zatrute fosforem cynku, 1AB	1 kg	19,07	19,03	19,73	100,8	103,7	103,5	4,98	5,91

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		IV 2005	XII 2005	IV 2006	IV 2006 III 2006	IV 2006 XII 2005	IV 2006 IV 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	471,97	497,46	491,78	99,6	98,9	104,2	124,03	147,24
Koks opałowy	t	1025,39	828,01	745,33	98,7	90,0	72,7	187,98	223,15
Benzyna „Euro Super” 95	l l	3,96	3,93	4,02	108,1	102,3	101,5	1,01	1,20
Olej napędowy	l l	3,58	3,82	3,84	104,1	100,5	107,3	0,97	1,15
Olej opałowy, Ekoterm Plus	l l	2,26	2,46	2,62	104,4	106,5	115,9	0,66	0,78
Gaz propan-butan „LPG”	l l	1,73	2,20	2,01	95,3	91,4	116,2	0,51	0,60
Olej silnikowy „Sektrol” 20 W/40	l l	11,08	11,29	11,33	100,2	100,4	102,3	2,86	3,39
Olej silnikowy „Elf” SJ SAE 15W/40	l l	20,94	20,86	20,91	100,0	100,2	99,9	5,27	6,26
Smar stały (do łożysk)	0,9 kg	10,41	10,68	10,80	100,1	101,1	103,7	2,72	3,23
Płyn do chłodnic „Petrygo”	l l	9,75	10,13	10,20	100,1	100,7	104,6	2,57	3,05
Energia elektryczna	10 kWh	4,20	4,24	4,24	100,0	100,0	101,0	1,07	1,27

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		IV 2005	XII 2005	IV 2006	IV 2006 III 2006	IV 2006 XII 2005	IV 2006 IV 2005	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	18,08	17,58	17,76	100,3	101,0	98,2	4,48	5,32
Wapno	l t	413,28	412,55	415,05	100,2	100,6	100,4	104,68	124,27
Płyta styropianowa PS-E FS 15	l m ³	150,46	137,05	133,54	99,4	97,4	88,8	33,68	39,98
Stal płaska (płaskownik)	l t	3401,65	2902,24	2812,85	100,5	96,9	82,7	709,42	842,17
Rura stalowa ocynkowana 12	l m	10,73	10,05	9,72	99,8	96,7	90,6	2,45	2,91
Dwuteownik gruby	l t	3317,29	3154,16	3112,52	99,8	98,7	93,8	785,00	931,89
Blacha dachowa	l m ²	31,25	28,30	27,97	100,0	98,8	89,5	7,05	8,37
Tynk „Atlas”	25 kg	40,99	42,25	44,08	100,7	104,3	107,5	11,12	13,20
Cegła pełna kl. 15	l szt.	0,73	0,72	0,73	100,0	101,4	100,0	0,18	0,22
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	l szt.	761,06	730,82	709,49	99,1	97,1	93,2	178,94	212,42
Tarcica iglasta grubość 19-25 mm	l m ³	540,74	541,42	535,30	100,0	98,9	99,0	135,01	160,27
Płyta wiórowa 11-18 mm	l m ²	25,81	26,05	26,05	100,2	100,0	100,9	6,57	7,80
Okno drewniane szklane	l szt.	1153,36	1172,61	1208,91	100,4	103,1	104,8	304,90	361,95
Drzwi płytowe 2000mmx800 zewnętrzne	l szt.	930,74	978,56	1000,78	100,1	102,3	107,5	252,40	299,63

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	IV 2005	XII 2005	IV 2006	IV 2006 III 2006	IV 2006 XII 2005	IV 2006 IV 2005	pszenicy dt	żyw. wiepr. dt
Kombajn zbożowy TC 54 Hydro	376032,85	376733,75	367066,10	97,5	97,4	97,6	925,77	1099,00
Kombajn do ziemniaków	46876,72	48812,04	49776,48	101,4	102,0	106,2	125,54	149,03
Samochód Lublin	59343,22	61363,24	63485,20	100,2	103,5	107,0	160,11	190,08
Rozrzutnik obornika 1-osiowy	15953,07	16998,16	17447,46	100,7	102,6	109,4	44,00	52,24
Siewnik zbożowy 25 redlic	12215,91	12914,89	13089,62	100,9	101,4	107,2	33,01	39,19
Ciągnik „Ursus” 5314	71766,37	71711,89	97647,27	100,1	136,2	136,1	246,27	292,36
Ciągnik 90 kW	146387,12	148998,92	151865,75	100,5	101,9	103,7	383,02	454,69
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	20494,31	22683,99	16068,01	99,8	70,8	78,4	40,53	48,11
Kopaczka elewatorowa	9427,12	9951,72	10136,97	99,9	101,9	107,5	25,57	30,35
Agregat uprawowy do siewnika	11743,87	13037,23	12366,96	98,6	94,9	105,3	31,19	37,03
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5394,92	5696,86	5851,94	102,2	102,7	108,5	14,76	17,52
Gleboğrafzarka	4580,65	4785,55	4596,50	100,0	96,1	100,3	11,59	13,76
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	32119,00	32880,85	33291,89	100,7	101,3	103,7	83,96	99,68
Opryskiwacz 300 l	2669,72	2674,11	2624,81	100,4	98,2	98,3	6,62	7,86
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	4303,00	4525,67	4343,07	100,7	96,0	100,9	10,95	13,00
Rozsiewacz nawozów	1393,47	1473,26	1326,80	100,0	90,1	95,2	3,35	3,97
Sadzarka 2 rzędowa	2345,42	2581,36	2520,61	102,2	97,7	107,5	6,36	7,55
Plug 3 skibowy	3314,43	3331,36	3484,05	100,5	104,6	105,1	8,79	10,43
Kultywator 14-18 zębowy	1328,83	1379,47	1440,43	99,9	104,4	108,4	3,63	4,31
Dojarka 2 konwie ^a	7839,73	7943,79	8149,35	98,9	102,6	103,9	20,55	86,82
Dojarka z rurociągami ^a	43647,66	42988,91	47275,97	105,8	110,0	108,3	119,23	503,63
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17179,50	17665,12	17402,35	99,0	98,5	101,3	43,89	185,39

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek usług dla rolnictwa

Albin Klementowski
Lucyna Mieszkowska

W kwietniu 2006 r. utrzymał się popyt na usługi rolnicze związane z produkcją zwierzęcą. Liczba krów objętych oceną użytkowości mlecznej w kwietniu br. wyniosła 525 tys. sztuk i była większa o 0,4% w porównaniu z marcem br. oraz o 4% w stosunku do kwietnia 2005 r. Przeciętne oceniane stado liczyło w kwietniu 30,7 sztuk krów – o 4,8% więcej niż w kwietniu 2005 r. Nastąpił również wzrost popytu na usługi inseminacyjne bydła i trzody. W pierwszym kwartale 2006 r. liczba zabiegów unasienniania krów wyniosła 397 tys. sztuk, a inseminacji loch 301 tys. sztuk i była odpowiednio o 5,3 i 7,5% większa niż w analogicznym kwartale 2005 roku.

Pod koniec I kwartału 2006 r. istniało 23,3 tys. zarejestrowanych przedsiębiorstw usługowych rolnictwa, o 3,5% więcej niż przed rokiem. Najliczniejszą ich grupę stanowiły placówki usług mechanizacyjnych (10,2 tys.) i weterynaryjnych (8,3 tys.), a mniej licznie występowały zakłady usług zootechnicznych (3,0 tys.) i warsztaty naprawcze maszyn (1,9 tys.). W okresie 1995-2005 liczba placówek usługowych wzrosła o prawie 80%, w tym sieć zakładów zootechnicznych (głównie inseminacyjnych) zwiększyła się ponad 7-krotnie, naprawczych prawie 3-krotnie, usług mechanizacyjnych o 68%, a weterynaryjnych o 42%.

W kwietniu 2006 r. ceny usług dla rolnictwa wzrosły wobec miesiąca poprzedniego o 0,3%, a w porównaniu z kwietniem 2005 r. o 3,2%, przy wskaźnikach inflacji 0,7% i 0,7%. Między kwietniem 2005 r. a kwietniem br. znacznie bardziej wzrosły ceny usług rolniczych (o 5,8%) niż pośrednich usług dla rolnictwa (o 2,2%). Wśród usług rolniczych ceny usług mechanizacyjnych wzrosły o 6,7%, a w zakresie produkcji zwierzęcej o 4,3% (weterynaryjne o 6,2%, a inseminacyjne o 2,5%),

zaś ceny usług robocizny przy pracach polowych zwiększyły się o 2,9%. W grupie pośrednich usług dla rolnictwa najbardziej wzrosły ceny usług ubezpieczeniowych (o 6,5%), handlowych (o 3,1%), budowlano-remontowych (o 3%) i naprawczych (o 2%), zaś obniżyły się ceny usług transportowych (o 0,7%), a zwłaszcza bankowych (o 13,2%). Podobnie w pierwszych czterech miesiącach br., w porównaniu z tym samym okresem 2005 r., ceny usług zwiększyły się średnio o 2,9% (przy wskaźniku inflacji 0,6%), w tym usług rolniczych o 6%, a pośrednich usług dla rolnictwa o 1,8%.

W kwietniu w porównaniu z marcem br. minimalnie poprawiły się relacje cen produktów rolnych i cen usług dla rolnictwa. Relacje te kształtowały się korzystnie także przy porównaniu w układzie rocznym, w kwietniu 2006 r. wobec marca 2005 r. Niekorzystnie przedstawiają się natomiast relacje cenowe przy odniesieniu pierwszych czterech miesięcy 2006 r. do tego samego okresu ubr. W efekcie wzrosła masa produktów rolnych odpowiadających cenie jednostki usługi. Na przykład cena orki pługiem, wyrażona w dt pszenicy wzrosła w tym czasie z 2,2 do 2,5 dt, a odpowiednio koszt badania klinicznego krowy wzrósł z 5,1 do 5,3 kg żywca bydła, zaś składka ubezpieczenia Autocasco ciągnika zwiększyła się z ekwiwalentu 16,2 do 17,6 dt pszenicy. Cena względna pakietu usług (tab. 5), wyrażona w ekwiwalentnej cenowo masie produktów rolnych, w kwietniu 2006 r. zwiększyła się o 0,3% w porównaniu z kwietniem 2005 r., a w pierwszych czterech miesiącach br. zwiększyła się o 5,2% w stosunku do analogicznego okresu 2005 roku.

Tab. 1. Popyt na wybrane usługi rolnicze i sieć placówek

Okresy \ Rodzaje usług i placówek		Średnia liczba krów ocenianych tys.	L. gospodarstw stosujących ocenę tys.	L. krów w gospod. stosujących ocenę szt.	L. krów inseminowanych ^a tys.	L. loch inseminowanych tys.	L. placówek usług mechanicznych	L. placówek usług weterynaryjnych	L. placówek usług zootechnicznych
2003	I-XII	471	18,6	25,2	1 630	922	9 746	8 457	3 261
2004	I-XII	480	17,8	26,9	1 669	991	9 066	8 466	2 748
	IX	480	17,6	27,3	444	234	9 073	8 491	2 815
	XII	485	17,4	27,8	351	295	9 066	8 466	2 748
2005	I-XII	509	17,3	29,5	1 697	1182	10 053	8 357	2 939
	IV	505	17,3	29,3	x	x	x	x	x
	V	510	17,3	29,5	x	x	x	x	x
	VI	513	17,3	29,7	485	306	9 666	8 336	2 829
	VII	515	17,3	29,7	x	x	x	x	x
	VIII	515	17,3	29,8	x	x	x	x	x
	IX	516	17,3	29,9	475	271	9 981	8 352	2 884
	X	517	17,4	30,0	x	x	x	x	x
	XI	518	17,2	30,1	x	x	x	x	x
XII	518	17,2	30,2	360	325	10 053	8 357	2 939	
2006	I	519	17,1	30,4	x	x	x	x	x
	II	521	17,0	30,6	x	x	x	x	x
	III	523	17,1	30,6	397	301	10 156	8 254	2 980
	IV	525	17,1	30,7	x	x	x	x	x
Wskaźnik zmian (%)									
<u>III 2006</u> III 2005		104,6	98,8	105,9	105,3	107,5	110,0	98,4	105,6
<u>IV 2006</u> IV 2005		104,0	98,8	104,8	x	x	x	x	x

^a dane w tej i następujących pozycjach dotyczące okresów kwartalnych umieszczone są w rubrykach odnoszących się do ostatnich miesięcy danego kwartału

Źródło: Dane Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, MRiRW oraz GUS (REGON)

Tab. 2. Relacje cen produktów rolnych^a do cen usług dla rolnictwa

Okresy \ Wskaźniki zmian cen		Produktów sprzedawanych i usług dla rolnictwa	Produktów sprzedawanych i usług rolniczych	Produktów roślinnych i usług mechanicznych	Produktów zwierzęcych i usług wet-zoot.	Produktów sprzedawanych i pośrednich usług dla rolnictwa
2003	I-XII	98,2	95,9	104,1	92,5	98,4
2004	I-XII	106,7	105,6	104,1	116,3	107,6
2005	I-XII	90,9	89,9	83,5	97,4	91,5
	III	99,1	98,7	.	100,1	99,1
	IV	96,9	96,4	96,3	97,1	97,0
	V	98,1	98,2	95,4	101,1	98,1
	VI	102,6	103,1	104,2	101,9	102,8
	VII	98,1	96,6	93,3	100,4	98,7
	VIII	99,6	99,4	98,0	101,0	99,7
	IX	97,1	97,1	95,3	99,2	97,1
	X	94,5	94,6	94,0	95,1	94,5
	XI	98,7	98,7	100,6	96,3	98,7
	XII	105,0	105,0	.	99,3	105,0
	2006	I	100,0	99,8	.	95,9
II		102,3	102,7	.	100,3	102,3
III		100,1	99,1	.	99,4	100,2
IV		100,2	99,9	102,5	99,3	100,3
<u>IV 2006</u> IV 2005		100,7	98,2	104,3	90,6	101,7
<u>I-IV 2006</u> I-IV 2005		97,5	94,6	98,0	89,6	98,5

^a dla poszczególnych miesięcy wyliczono średni wzrost cen 9 podstawowych produktów rolnych (pszenicy, żyta, ziemniaków (bez okresu styczeń-marzec), kukurydzy, jęczmienia, żywca bydła, trzody chlewnej i drobiu oraz mleka) i cen usług

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Dynamika cen usług dla rolnictwa

Rodzaje usług	2003		2005												2006				IV 2006		I-IV 2006	
	I-XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	IV 2005	I-IV 2005		
	% wobec poprzedniego okresu																					
Wskaźnik zmian cen usług	101,3	104,0	104,2	100,2	100,2	99,9	100,5	99,9	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	101,2	99,9	100,1	100,1	100,3	103,2	102,9
I. Usługi rolnicze^a	103,4	105,1	105,3	100,7	100,1	99,7	102,1	100,1	100,2	99,9	100,0	99,9	100,0	100,0	100,1	101,4	99,5	101,1	100,6	100,6	105,8	106,0
1. mechanizacyjne	103,1	106,2	105,2	102,3	100,5	99,2	102,6	100,1	100,3	99,9	99,9	100,1	100,0	99,9	101,8	101,4	99,5	101,1	100,6	98,9	106,7	108,1
a. uprawowe	103,9	107,9	107,0	102,1	100,4	99,9	100,3	99,9	100,3	100,1	99,9	100,1	100,0	99,9	101,8	101,4	99,5	101,1	100,6	98,2	106,6	109,3
b. siewu-sadzenia	102,4	104,7	106,9	103,3	100,2	99,9	100,5	98,7	99,7	99,9	99,9	99,9	99,9	100,0	100,8	100,8	98,2	101,8	100,0	99,1	108,5	110,1
c. chemizacyjne	103,6	109,3	103,9	101,6	100,8	99,8	99,9	100,1	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	100,0	100,8	100,8	98,2	101,8	100,0	100,0	105,0	105,2
d. zbioru płodów	102,2	106,0	104,2	99,9	99,9	98,8	103,6	99,9	100,6	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8
2. usługi robocizny przy pracach polowych	104,5	95,4	104,5	98,2	98,2	101,7	99,3	100,6	100,3	100,2	99,8	100,2	99,8	99,8	100,2	100,3	100,2	99,8	99,8	107,7	102,9	97,0
3. usługi w zakresie produkcji zwierzęcej	105,3	103,3	106,2	100,0	100,2	100,1	101,8	100,2	100,1	100,2	100,1	100,1	100,1	100,3	100,1	101,7	100,2	100,7	100,1	100,4	104,3	104,1
a. weterynaryjne	104,5	101,4	105,2	100,6	100,3	100,0	103,6	100,4	100,2	100,2	100,2	100,2	100,2	99,9	100,0	103,6	100,2	100,9	100,5	106,2	106,2	106,2
b. inseminacyjne	106,1	105,2	107,3	99,5	100,1	100,2	100,1	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,7	100,7	100,3	99,8	100,2	100,5	100,3	102,5	102,5	102,0
II. Pośrednie usługi dla rolnictwa^a	100,8	103,2	103,5	100,1	100,2	100,0	99,9	99,8	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	101,1	99,9	100,0	100,2	100,2	102,2	101,8
1. transportowe	102,4	103,1	102,2	100,6	99,9	100,1	100,0	100,3	100,6	100,6	100,6	100,6	98,7	98,7	100,0	97,5	98,4	99,9	100,2	100,2	99,2	99,3
2. naprawcze	102,7	104,4	104,9	99,9	101,7	99,7	100,0	100,2	101,4	99,9	99,9	99,9	99,6	100,1	101,0	101,0	99,5	99,7	100,5	103,4	102,0	102,0
3. budowlano-remontowe	101,6	101,7	105,4	100,1	100,3	99,9	100,1	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,3	100,2	101,1	101,1	100,2	100,6	100,3	103,8	103,8	103,0
4. młynarskie ^b	102,1	104,0	103,1	100,4	100,3	100,9	98,8	98,6	99,7	100,4	100,0	99,8	99,8	99,8	99,5	99,5	100,6	100,2	100,8	100,6	100,6	100,2
5. handlowe	98,4	103,1	100,7	100,0	99,3	100,1	100,1	100,0	99,7	100,0	99,9	99,7	99,9	99,7	102,6	102,6	100,1	99,9	100,3	104,2	104,2	103,1
6. finansowe	95,3	102,6	102,8	100,0	99,5	99,7	99,6	99,4	99,5	99,7	99,9	99,9	99,9	100,1	102,4	102,4	100,2	99,7	99,7	99,8	99,8	100,4
- ubezpieczeniowe	91,3	97,8	106,4	100,3	99,8	100,0	99,8	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,2	100,0	104,7	104,7	100,6	100,4	100,1	106,3	106,3	106,5
- bankowe	100,1	107,9	95,6	99,5	98,7	99,1	98,9	97,9	98,6	99,0	99,2	100,2	99,2	100,2	97,7	97,7	99,4	98,2	98,7	86,8	86,8	88,3
Wskaźnik inflacji	100,8	103,5	102,1	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4	100,4	100,4	99,8	99,8	100,2	100,2	100,0	99,9	100,7	100,7	100,7	100,6

^a ceny średnie ważone, obliczenia własne, ^b przemiał zboż

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERi GZ-PIB.

Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych usług dla rolnictwa (w zł)

Rodzaje usług	Jedn. miary	2005												2006				I-IV 2006		
		2003		2004		2005		2005		2005		2006		2006		I-IV 2006				
		I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	IV 2005	IV 2006
Orka pługiem	za 1 godz.	81,05	86,22	92,01	90,56	90,97		92,77	92,99	93,21	93,44	93,38					98,41	97,37	107,5	109,8
Siew siewn. rzędowym	za 1 godz.	67,72	71,17	76,51	76,41	76,74		77,37	77,76	76,77	76,54						83,07	82,30	107,7	110,9
na obszarze 1 ha																				
Opryskiwanie roślin	Na obszarze 1 ha	53,63	59,65	61,75	61,28	61,04	61,66	62,11	62,04	62,13	61,99							62,40	101,8	101,8
Rozsiew nawozów szt.	1 ha	56,75	61,02	63,69	63,36	63,90	64,60	64,56	64,56	64,45	64,40	664,40			66,93	65,74	68,55	68,55	108,2	108,3
Zbiór zielonok siewkarnią	za 1 godz.	147,08	168,74	194,87			188,53	197,42	197,94	198,38	198,38									
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	209,88	221,59	228,03				228,95	227,30	227,84										
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	111,91	114,87	117,74			112,76	118,32	118,32	119,88	119,44									
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień		41,80	43,70	43,57	42,80	43,54	43,25	43,50	43,63	43,70	43,62					41,66	44,85	102,9	97,0
Unasięnienie sztuczne krowy	1 szt.	39,50	42,36	45,46	45,26	45,32	45,40	45,45	45,50	45,51	45,52	45,85	46,01	45,90	46,00	46,23	46,38	102,5	102,5	102,0
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	18,56	19,84	20,87	20,83	20,89	20,90	20,90	20,98	21,02	21,06	21,04	21,04	21,79	21,83	22,02	22,13	106,2	106,2	106,2
Przewóz 10 ton cegły samochodem	na odległ. 20 km	118,95	123,49	123,77	124,07	123,96	124,02	123,68	124,30	125,06	126,18	121,42	121,20	117,96	118,10	117,73	117,93	95,1	95,1	95,2
Naostrzenie lemieszka	1 szt.	10,27	11,00	11,75	11,61	11,96	11,90	11,90	11,90	11,93	11,93	11,93	11,93	12,69	12,36	12,36	12,36	106,5	106,5	106,1
Praca mechanika przy naprawie maszyn roln.	za 1 godz.	26,33	27,58	28,36	28,38	28,31	28,18	28,18	28,24	28,11	28,12	28,12	28,27	28,06	28,22	28,23	28,79	101,4	101,4	98,7
Oplata prac murarskich	za 1 dzień	61,56	61,86	65,12	64,82	64,90	65,08	65,34	65,50	65,44	65,44	65,20	65,21	65,50	65,59	66,23	66,35	102,4	102,4	101,7
Oplata projektu budynku inwentarsko-skladowego	1 szt.	907,8	989,9	1040,89	1049,8	1051,4	1048,5	1038,71	1034,88	1037,00	1035,92	1037,65	1033,67	999,73	999,73	1045,94	1045,94	99,6	99,6	98,0
Wypożyczenie betoniarki	na 1 dobę	28,67	30,26	31,64	31,46	31,73	31,79	31,69	31,73	31,93	31,81	32,07	32,48	31,44	31,69	30,91	31,44	99,9	99,9	100,8
Strutowanie na paszę	100 kg żyta	7,97	8,25	8,62	8,63	8,68	8,83	8,83	8,57	8,54	8,59	8,59	8,54	8,36	8,42	8,40	8,49	98,4	98,4	98,2
Oplata powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	25,35	25,57	26,04	26,01	26,06	26,06	26,06	26,09	26,09	26,06	26,11	26,04	28,17	27,86	27,79	27,75	106,7	106,7	107,4
Składka ubezpiecz. OC	1 rok	105,96	104,19	106,75	106,67	106,55	106,47	106,17	106,63	106,69	106,69	107,33	107,32	116,04	116,38	116,24	116,24	109,0	109,0	108,8
Składka ubezpieczenia Autocasco ciągnika	1 rok	525,51	573,35	658,09	659,97	662,55	662,55	663,25	664,01	662,36	662,74	664,55	665,01	670,39	679,30	688,52	692,71	105,0	105,0	105,4
Odsetki kredytu krótkoterm. 10 tys. zł	za 1 rok	736,06	690,18	662,17	686,10	678,19	671,90	665,16	649,00	639,63	633,87	628,90	632,13	618,96	614,82	604,14	594,22	86,6	86,6	88,5
Odsetki kredytu średnioterm. 50 tys. zł	za 1 rok	6202	5932	5699	5885	5807	5758	5694	5590	5519	5465	5429	5426	5296	5273	5180	5127	87,1	87,1	88,1

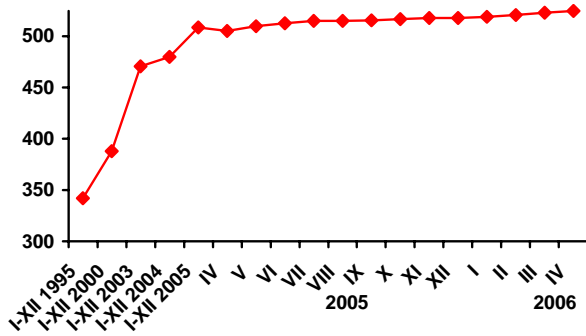
Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 5. Ceny detaliczne wybranych usług wyrażone w dt (kg, l) produktów rolnych

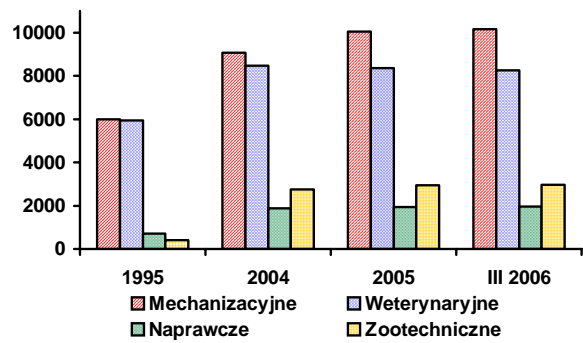
Rodzaje usług	Jedn. miary	Wyrażone w dt (kg, l)	2003		2005												2006				IV 2006		I-IV 2006	
			I-XII	I-XII	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	IV 2005	IV 2006	I-IV 2005	I-IV 2006				
																					%			
Orka pługiem	za 1 godz.	dt pszenicy	1,8	1,8	2,4	2,4	2,5	2,4	2,4	2,5	2,7	2,6	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5	104,2	113,6					
Siew siewn. rzędów.	za 1 godz.	dt pszenicy	1,5	1,5	2,0	2,0	2,1	2,0	2,0	2,1	2,3	2,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	105,0	110,5					
Opryskiwanie roślin	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,2	1,6	1,6	1,7	1,6	1,6	1,7	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	100,0	106,7					
Rozsiew nawozów szt.	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,3	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,8	100,0	106,2					
Zbiór zielonek siewk.	za 1 godz.	l mleka	205	195	210	207	210	208	208	220	222	220	216	216	216	216	216							
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	dt pszenicy	4,5	4,6	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,1	6,6	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4							
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	dt ziemn.	3,8	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	2,6	3,0	3,7	5,6	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1							
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	kg żywca drobiu		12,7	13,9	14,5	13,2	13,0	13,0	12,5	12,4	12,5	14,1	15,1	15,1	16,4	17,6	121,4	112,8					
Unasienienie sztuczne krowy	1 szt.	l mleka	55	49	49	48	50	50	50	51	51	50	49	49	47	48	48	102,1	104,2					
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	kg żywca bydła	7,2	6,0	5,1	5,0	5,0	4,9	4,9	4,9	5,0	5,1	5,4	5,4	5,5	5,5	5,3	106,0	103,9					
Przewóz samoch. 10 ton cegły	na odległ. 20 km	kg żywca trzody	37,3	30,0	32,5	34,5	34,6	33,7	33,7	31,1	29,7	30,3	32,4	33,7	33,7	34,6	36,4	102,3	109,0					
Naostrzenie lemieszka	1 szt.	kg żyta	29	30	42	40	41	42	42	47	46	44	44	42	42	41	36	85,0	94,7					
Praca mechanika przy napr. masz. rol.	za 1 godz.	pszenicy	0,6	0,6	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	100,0	100,0					
Oплата prac murarskich	za 1 dzień	dt pszenicy	1,3	1,3	1,8	1,7	1,7	1,8	1,8	1,7	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	100,0	106,2					
Oплата projektu budynku inv.-skład.	1 szt.	dt kukurydzy	19,4	21,5	27,9	27,2	29,0	28,1	28,1	27,0	25,3	25,7	32,0	31,7	30,0	27,3	25,8	94,5	99,2					
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	kg żyta	23	23	31	29	30	31	31	35	33	31	31	30	30	27	25	79,3	89,3					
Oплата powietrzni lokalu handlowego	za 1 m ²	kg żywca trzody	7,9	6,2	6,8	7,2	7,3	7,1	7,1	6,5	6,2	6,3	6,7	7,3	7,2	8,3	8,5	115,3	123,9					
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	l mleka	147	120	115	114	117	117	117	118	119	118	116	114	111	122	122	108,8	109,8					
Składka ubezp. Autocasco ciągnika	1 rok	dt pszenicy	11,5	11,9	17,9	17,2	17,3	18,1	18,1	17,7	19,2	18,6	18,5	18,5	18,4	17,8	17,6	101,7	108,6					
Odsetki kredytu krótk. 10 tys. zł	za 1 rok	dt jęczmienia	16,7	14,2	17,5	16,0	19,9	18,2	18,2	19,6	17,8	16,6	17,1	17,2	17,1	16,4	16,5	96,9	103,9					
Odsetki kredytu średn. 50 tys. zł	za 1 rok	dt pszenicy	136	123	155	154	152	157	157	152	162	155	153	151	150	141	137	83,8	91,2					

Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERiGŻ-PIB.

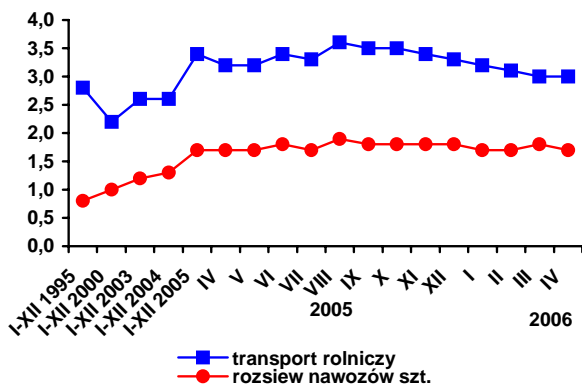
Rys. 1. Liczba krów ocenianych (tys. sztuk)

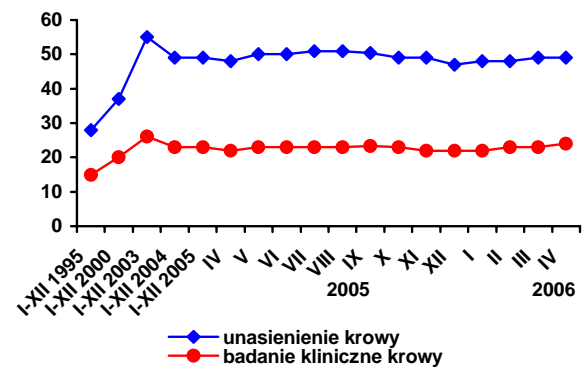
Rys. 2. Liczba placówek usług rolniczych

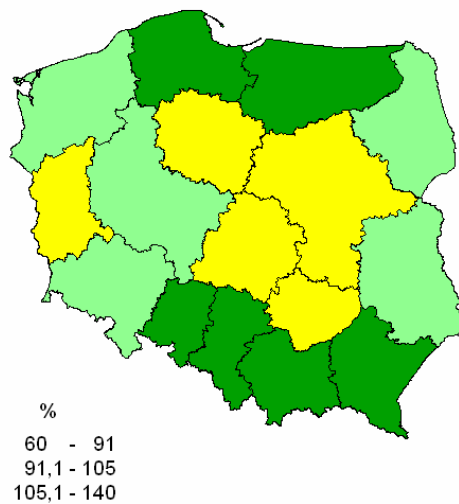
Rys. 3. Ceny wybranych usług wyrażone w dt pszenicy

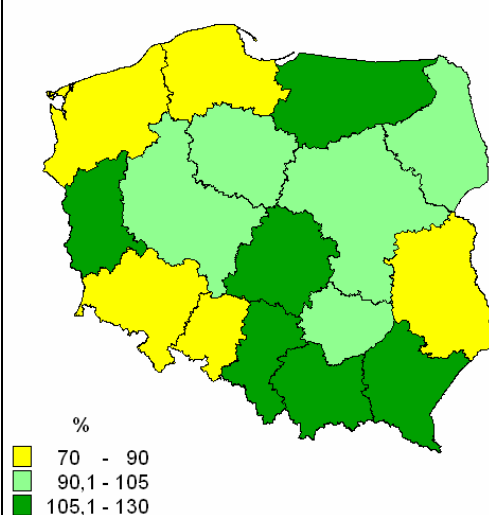
Rys. 4. Ceny wybranych usług weteryn.-zootechnicznych wyrażone w litrach mleka

Rys. 5. Zróżnicowanie cen usług inseminacyjnych w I kwartale 2006 roku

Rys. 6. Zróżnicowanie cen usług weterynaryjnych w I kwartale 2006 roku

Źródło: Jak w tabelach 1 i 5.